

**Godišnja finansijska izvješća
2023**

Nastavljamo transformaciju zajedno.

**Za naše klijente,
zaposlenike i zajednice.**

Godišnja finansijska izvješća **2023.**

Osnažujemo | **UniCredit**
razvoj zajednice.

Vjerujemo u potencijal Europe.

Ujedinjeni idejom o boljoj banci za bolju budućnost. Transformacija za naše klijente, naše zaposlenike i naše zajednice. Pokazujemo šta znači biti banka za europsku budućnost.

**Za svakoga,
bilo gdje.**

8

Obraćanje Predsjednice
Uprave

30

Odgovornost za
financijska izvješća

12

Gospodarsko okruženje u
Bosni i Hercegovini

31

Izvješće neovisnog revizora
dioničarima UniCredit Bank
d.d. Mostar

14

Opis poslovanja

36

Izvješće o računu dobiti ili
gubitka i ostaloj
sveobuhvatnoj dobiti

20

Financijski pregled i pregled
poslovanja

38

Izvješće o financijskom
položaju

26

Rukovodstvo i organizacija
upravljanja

39

Izvješće o novčanim tokovima

41

Izvješće o promjenama
na kapitalu

42

Bilješke uz finansijska izvješća

146

Dodaci

- 146 Dodatak A - Adrese i telefoni**
- 147 Dodatak B - Poslovna mreža**
**UniCredit Bank d.d. na dan 31.
prosinca 2023. godine**

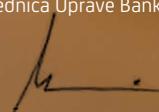
**Poštovani klijenti,
dioničari i poslovni partneri,**
Sa zadovoljstvom predstavljamo poslovne
rezultate koje je UniCredit Bank d.d. (u
nastavku Banka) ostvarila u 2023. godini.

Dosljedno pomjerajući granice, ponosni smo da smo i ove godine
zadržali poziciju vodeće banke te da je naš finansijski učinak
jasan dokaz da ostvarujemo značajnu promjenu u našoj lokalnoj
zajednici. Ovo je ujedno dokaz neumorne posvećenosti UniCredit
djelatnika koji su vrijedno radili na realizaciji UniCredit Unlocked
strateškog plana.

Poslovnu godinu zaključili smo s ubjedljivo najvećom neto dobiti u
povijesti Banke. Ostvareno je 161 miliona KM, što je 49 miliona KM
više u odnosu na prethodnu 2022. godinu. Ovakav rezultat postignut
je stabilnim i pouzdanim poslovanjem, koje naši klijenti nagrađuju
svojim povjerenjem, ali i čvrstom kulturom upravljanja rizicima, koja
je rezultirala poboljšanjem kvalitete portfelja Banke i zadržavanjem
adekvatne razine pokrivenosti ispravkama vrijednosti. U 2023.
godini omjer neto kredita i depozita iznosio je 63,3%, a aktiva Banke
povećana je na 7.165 milijardi KM s pripadajućim rastom od 9,6% u
odnosu na 2022. godinu. Bruto zajmovi od komitenata, uključujući
i potraživanja po finansijskom najmu bilježe povećanje od 8% na
godišnjoj razini, te krajem 2023. godine iznose 3.941 milijardi KM.
Ostvaren je i rast depozita komitenata od 8,5% te u ovom segmentu
2023. godinu završavamo iznosom od 5.987 milijardi KM. Uz stanje
kapitala u iznosu od 881 miliona KM, Banka je potvrdila svoju visoku
kapitaliziranost kroz stopu adekvatnosti kapitala koja je iznosila
18,9%, što potvrđuje stabilnost i sigurnost poslovanja s Bankom.

**“Ovo je ujedno dokaz
neumorne posvećenosti
UniCredit djelatnika koji su
vrijedno radili na realizaciji
UniCredit Unlocked
strateškog plana.”**

Amina Mahmutović
Predsjednica Uprave Banke

Obraćanje Predsjednice Uprave

Počastovani smo priznanjima i nagradama prestižnih finansijskih časopisa za našu visokokvalitetnu uslugu, odlično korisničko iskustvo, predanost inovacijama te vrijedne napore u osnaživanju razvoja lokalne zajednice. Ponijeli smo brojna priznanja magazina Euromoney i Global Finance, koja pokazuju našu zajedničku snagu i posvećenost da klijent uvijek bude u središtu svega što radimo te smo proglašeni i „Globalnom bankom godine“ od strane magazina The Banker, koji se smatra jednim od vodećih standarda za bankarsku izvrsnost. Kontinuirano unaprjeđujemo našu m-ba aplikaciju, što su prepoznali kako naši klijenti tako i stručna javnost, te već četvrtu godinu zaredom nosimo titulu najbolje mobilne aplikacije prema izboru magazina Banke&Biznis i Udrženja banaka u BiH u okviru godišnje dodjele nagrada „Zlatni BAM“. S tim u vezi, naš zajednički rad ove godine donio je našim klijentima i nove, savremenije usluge, od mobilne aplikacije za pravna lica, do Google Pay usluge kojom zaokružujemo ovu godinu.

Posebno su nam važne aktivnosti koje svakodnevno čine mnogo za našu zajednicu i unaprjeđenje života svakog pojedinca, što nam je ujedno i strateško opredjeljenje te smjer u kojem želimo da naše djelovanje u društvu bude vidljivo. U ovoj godini potpisali smo ugovore za subvencioniranje kreditiranja subjekata male privrede s ciljem olakšanog pristupa finansijskim resursima neophodnim za razvoj poslovanja ovih preduzeća, te ugovor o poticaju ženskog preduzetništva. Tu je i Plan podrške s USAID turizmom za mala i srednja preduzeća u sektoru turizma, partnerstvo s Njemačkom razvojnom bankom (KfW), partnerstvo s EBRD programom „Go Digital in BiH“ na projektu finansiranja digitalizacije malih i srednjih kompanija, kao i „SME Go Green“ program, koji je razvijen kako bi pomogao bh. preduzećima u zelenoj tranziciji i omogućio im povećanje konkurentnosti u savremenoj ekonomiji.

U cilju osnaživanja zelene tranzicije i podrške klijentima u prelasku na obnovljive izvore energije, zajedno s partnerima Deloitte Bosna i Hercegovina i preduzećem SHPP d.o.o., održali smo niz radionica usmjerenih ka informiranju klijenata fizičkih i pravnih lica o potencijalu solarne energije, prednostima, izazovima i preprekama pri prelasku na solarnu energiju, kao i mogućnostima finansiranja projekata solarnih elektrana. Osim toga, naša Banka predvodi konzorcij komercijalnih banaka koje su uključene u finansiranje izgradnje dionice autoputa Vc kroz kreditiranje koje je Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) odobrila u iznosu od 110 mil. eura, zajedno s investicijskim grantom EU u iznosu od 150 mil. eura i do 150 mil. eura od komercijalnih banaka, čijim je uključivanjem napravljen veliki iskorak u nastavku izgradnje prometne infrastrukture naše zemlje kojim možemo produbiti našu ulogu u osnaživanju zajednice u kojoj djelujemo.

Izdvajajući naša sredstva, aktivno podržavamo sve one koji svojim angažmanom doprinose promociji i dalnjem razvoju naše zemlje. Stoga mi je izuzetno draga što imamo priliku biti partner i podržati uspjehe kako pojedinaca, tako i organizacija. Naša Lejla Njemčević je ove godine

napravila historijski uspjeh osvojivši Svjetski kup u brdskom bicikлизmu, a Naidu Avdić smo podržali na njenom usponu na Himalaje, kao prvu bosanskohercegovačku alpinisticu koja je osvojila vrh Arna Dablam, tako dajući podstrek i putokaz svim djevojčicama i ženama da krenu u osvajanja svojih ciljeva. Proslavili smo stotu godišnjicu Sarajevske filharmonije koju je uveličao svojim prisustvom maestro Riccardo Muti te neizostavno nastavili pružati podršku našem najvećem kulturnom dešavanju, Sarajevo Film Festivalu, prazniku filmske umjetnosti, prazniku grada Sarajeva i cijele Bosne i Hercegovine.

Naše dosadašnje djelovanje uvijek je bilo u smjeru koji je ESG sada sažeо u jedno, a naša društvena odgovornost i angažiranost uvijek su bile sastavni dio naše poslovne strategije. Tako smo nastojali napraviti dodatnu dimenziju projektima koje smo podržavali kroz naše društveno odgovorno poslovanje, praveći razliku na tržištu.

Pružamo podršku udruženju Think Pink – Zajedno smo jedno kroz besplatne mamografske pregledne, ali smo ove godine njihovim članicama pružili niz finansijskih edukacija kako bismo ih osnažili ne samo u smjeru očuvanja zdravlja, što jeste cilj projekta, već i u svakodnevnom životu.

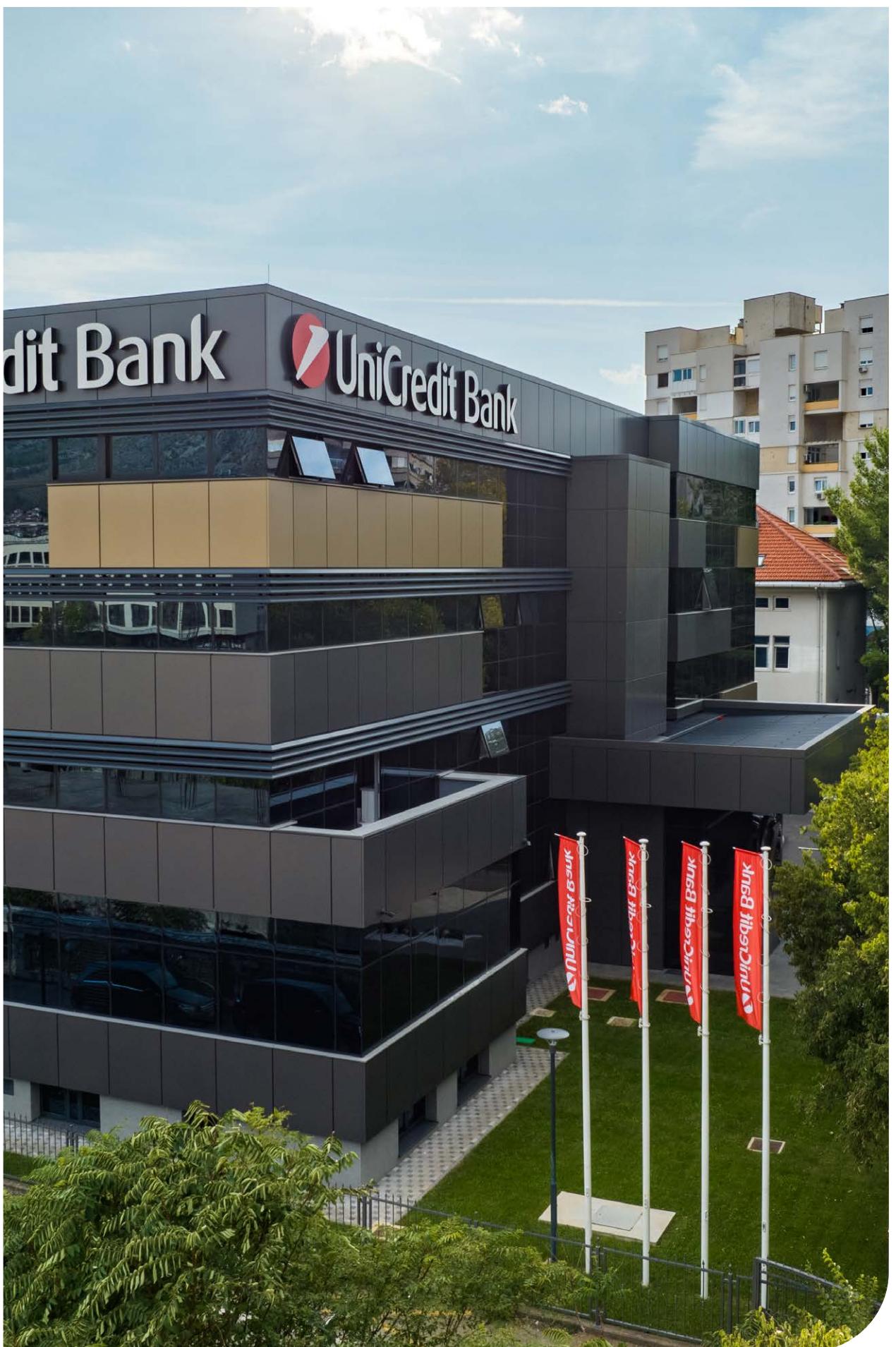
Nastavljamo ulagati u naše ljude i naše poslovanje, postavljajući temelje budućeg uspjeha. Unaprjeđenje iskustva klijenata, uz pojednostavljenje i digitalizaciju naše su osnovne vodilje i u 2024. godini. Iako se možemo pohvaliti iskorakom u sferi digitalizacije, pred nama je još mnogo posla. Svima je poznato da je simplifikacija procesa i usluga benefit koji doprinosi kvalitetnijem poslovanju, stoga ostajemo posvećeni pojednostavljenju kako bismo našim djelatnicima ostavili više prostora da zajedno s klijentima pronađu najbolja rješenja za njihove izazove. Naši klijenti su uvijek u središtu našeg djelovanja, a kroz digitalizaciju i pojednostavljenje naših internih procesa, omogućit ćemo im još bolje korisničko iskustvo i usluge. Stabilan rast uz neizostavnu snažnu podršku razvoju naše privrede ostaje imperativ i u narednoj godini, jer samo tako možemo osigurati napredak našeg društva u cijelosti. I dalje ćemo posebnu pažnju posvećivati razvoju malih preduzeća, jer su oni najsnažniji ekonomski pokretači jednog društva.

U ime Uprave Banke i osobno ime, izražavam najdublje poštovanje i zahvalnost svim klijentima i poslovnim partnerima na ukazanom povjerenju, kao i svim djelatnicima Banke na trudu, posvećenosti i angažmanu tokom ove godine. Cilj nam je ne samo ispunjavati očekivanja, već ih kontinuirano podizati, postavljajući nove norme za sebe, ali i za cijelokupnu bankarsku industriju u Bosni i Hercegovini.

Nastavit ćemo da radimo ono što smo dokazali da najbolje znamo i uspijet ćemo u našoj misiji da budemo banka za будуćnost Europe.

Amina Mahmutović
Predsjednica Uprave Banke

Makroekonomsko okruženje

Prethodna godina bila je prilično izazovna za globalno gospodarstvo budući da su inflacija, rastuće kamatne stope i geopolitički šokovi izazvali velike neizvjesnost. Nakon snažne ekspanzije u 2021. godini realni bruto društveni proizvod Eurozone smanjio se prema kraju 2022. godine i jedva je porastao u prva tri tromjesečja 2023. Još uvijek visoka inflacija i zaoštravanje monetarne politike uzeli su veći danak nego što se prethodno očekivalo. Očekuje se da će se gospodarska aktivnost postupno oporavljati kako se bude oporavljala potrošnja na temelju postojano snažnog tržišta rada, održivog rasta plaća i kontinuiranog smanjenja inflacije.

Usporavanje ekonomске aktivnosti Bosne i Hercegovine koje je započelo već u 2022. godini, nastavilo se i kroz cijelu 2023. godinu. Razlog usporavanja u 2022. godini bili su loša industrijska aktivnost i rastuća inflacija koja je opteretila kupovnu moć kućanstava, dok je daljnje usporavanje u 2023. godini rezultat pogoršanja vanjskog okruženja i vanjske potražnje glavnih trgovinskih partnera. U razdoblju siječanj-prosinac 2023. godine izvoz je iznosio 16 milijardi 700 milijuna KM, što je za 7,1 % manje nego u istom razdoblju 2022. godine, dok je uvoz iznosio 27 milijardi 768 milijuna KM, što je za 3 % manje nego u istom razdoblju prethodne godine. Industrijska proizvodnja smanjena je na međugodišnjoj razini, a neto izvozna pozicija se pogoršala jer je rast uvoza bio veći od rasta izvoza. Gospodarstvo je u 2023. godini poraslo za skromnih 1.1% u prvom tromjesečju na godišnjoj razini, dok su drugo i treće tromjeseče nastavili sa slabim rastom od 1.0% i 1.2% na godišnjoj razini.

Ekonomска aktivnost u Bosni i Hercegovini bi se mogla u narednim godinama polako početi oporavljati, uz daljnje postupno slabljenje inflacije. Očekuje se da će realni rast bruto društvenog proizvoda biti sve veći od 2024. godine, zbog oporavka domaće i vanjske potražnje. Umjereni rast realnog dohotka, u uvjetima nastavka pada inflacije, povećao bi osobnu potrošnju, dok bi jača dinamika inozemne potražnje od sljedeće godine ojačala robni izvoz. Procijenjene vrijednosti realnog bruto društvenog proizvoda i ostalih makroekonomskih varijabli izložene su izrazito visokom stupnju neizvjesnosti. Slab zamah reformi opterećuju izglede za rast, čak i kad je globalna inflacija cijena hrane postala prigušenija. Kratkoročni izgledi zamagljeni su tekućim usporavanjem na ključnim izvoznim tržištima, uz smanjenje industrijske proizvodnje u odnosu na prethodnu godinu.

Svoj vrhunac prosječna inflacija je ostvarila u siječnju 2023. godine kada je dosegnula razinu od 14,1%, nakon čega je uslijedilo usporavanje u skladu s padom međunarodnih cijena hrane i energije. Razine cijena su u stalnom padajućem trendu, ali očekivanja pokazuju da će inflacija u kratkoročnom periodu ipak biti znatno viša od prosjeka za razdoblje za koje se službeno prikupljaju podaci o potrošačkim cijenama u Bosni i Hercegovini. Velik dio inflacijskih pritisaka posljedica je rasta domaćih cijena, na koje ne utječe rast cijena hrane i energenata na stranim tržištima.

Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća za period siječanj - studeni 2023. godine u odnosu na isti period prethodne godine nominalno je viša za 12,9%. Za isti taj period realni indeks je bio veći za 6%. Registrirana stopa nezaposlenosti je i dalje u padajućem trendu, uz omjer 29% za jedanaest mjeseci 2023. godine.

Brzo formiranje vlasti na državnoj i entitetskoj razini nakon izbora 2022. godine konsolidiralo je političku strukturu BiH. Bosni i Hercegovini je dodijeljen status kandidata za Europsku Uniju, što je dalo dodatni razlog za unaprjeđenje kreditnog rejtinga zemlje.

Međunarodna rejting agencija Standard and Poor's (S&P) povećala je kreditni rejting BiH, sa 'B' na 'B+', uz stabilne izglede već u kolovozu 2023. Prema navodima analitičara S&P, do novog povećanja kreditnog rejtinga u narednih godinu dana može doći ukoliko se postigne održivi prelazak na postizanje političkih odluka zasnovanih na konsenzusu, što bi, u srednjem roku, moglo ubrzati reforme i ekonomski rast.

Iako je BiH poznata po svojim čestim političkim zastojima, čini se da su vlasti usredotočene na provedbu programa reformi. BiH je pokazala političku volju da proveđe program reformi. Dovoljan napredak do datuma izdavanja nedavnog izvješća o napretku u studenom 2023. godine nije postignut, što je odgodilo odluku Europske Komisije da izda bezuvjetnu preporuku za otvaranje pregovora o članstvu i uzrokovalo da Europska Komisija preporuči da se pregovori o pristupanju otvore tek nakon što Bosna i Hercegovina postigne potreban stupanj usklađenosti s kriterijima za članstvo. Europska Komisija će izvijestiti Europsko vijeće o napretku Bosne i Hercegovine u tom pogledu najkasnije u ožujku 2024. S obzirom da je 2024. godina izborna godina kada će se održati Opći izbori u Bosni i Hercegovini, moguće je očekivati češće političke zastoje, koji bi mogli voditi odgađanju strukturnih reformi i bržeg unaprjeđenja poslovnog okruženja.

Makroekonomска очекivanja

Za 2024. godini se очekuje da će rast gospodarstva biti potaknut oporavkom osobne potrošnje, kako se inflacija smanjuje, te javnim ulaganjima. Stope inflacije bi trebale ostvariti dodatno smanjenje do razine 3%-4%. Rizici za perspektivu BiH uglavnom se odnose na nepredvidivu prirodu domaće politike BiH, što bi moglo utjecati na provedbu reformskog programa, percepciju i raspoloženje investitora te izglede povezane s kreditnim reitingom BiH. Rizici za rast BiH uglavnom su povezani s učinkom glavnih trgovinskih partnera zemlje i cijenama energije (BiH uvozi većinu svojih energetskih proizvoda, osim električne energije, čiji je BiH neto izvoznik).

Bankarski sektor

Središnje banke diljem svijeta povećavale su kamatne stope tijekom 2022. i 2023. godine kako bi pokušale ublažiti porast inflacije, istovremeno vodeći računa o ravnoteži stope rasta gospodarstva. Stroži uvjeti financiranja smanjuju potražnju, što pomaže u smanjenju inflacije. Temeljna inflacija u Eurozoni je uspješno smanjena, no cjenovni pritisci i dalje su visoki, prvenstveno zbog snažnog rasta jediničnih troškova rada. Više kamatne stope razotkrile su ranjivosti u nekim bankama diljem svijeta, dok je za neke banke bilo jasno da bi bile oslabljene produljenim razdobljem stroge monetarne politike.

S druge pak strane, bankarski sektor Bosne i Hercegovine je i u 2023. godini ostao snažan, stabilan i adekvatno kapitaliziran, s najnižim omjerom udjela nekvalitetnih kredita u ukupnim u desetljeću (4 posto, Q3 2023). Nije se dogodilo izravno prelijevanje finansijskog stresa iz naprednih gospodarstava zbog ograničenog oslanjanja na međunarodno financiranje.

Broj banaka na tržištu Bosne i Hercegovine tijekom 2023. godine se nije mijenjao i iznosi ukupno 21. U Federaciji BiH posluje ukupno 13 banaka, a u Republici Srpskoj 8 banaka. Broj djelatnika u bankarskom sektoru je porastao za +2,6% (3Q 2023 u odnosu na 2022YE).

Zadnji dostupni finansijski pokazatelji bankarskog sektora Bosne i Hercegovine za 3Q 2023. godine pokazuju da je bankarski sektor stabilan i profitabilan. Ukupna ostvarena dobit prije poreza u devet mjeseci 2023. godine iznosila je 607 milijuna BAM, što je rast od 44% u odnosu na isti period prethodne godine. Ukupni prihodi sektora su zabilježili dvoznamenlasti godišnji rast, prvenstveno vođeni značajnim porastom neto kamatnog prihoda (+34% g/g). Operativni troškovi sektora su porasli za 12% g/g, dok su troškovi rezerviranja zabilježili smanjenje od -28% g/g.

U studenom 2023. godine volumeni kredita zabilježili su rast od +5.6% u odnosu na kraj 2022. godine. Istovremeno, volumeni depozita su zabilježili porast od +5.8% u odnosu na kraj 2022. godine, vođeno bržim rastom depozita stanovništva od +7.5%, dok su depoziti Pravnih osoba porasli +4.2%.

Entitetske agencije za bankarstvo zajednički su prihvatile da se uspostavi svojevrsna referentna kamatna stopa, u vidu prosječne cijene depozita (novca koji fizička lica, firme i druga pravna lica deponiraju, tj. daju banci na čuvanje u obliku bankovnog računa). Domaćim bankama ponuđen je izbor korištenja ovih stopa (12-mjesečna cijena depozita), kao referentnih

vrijednosti u ugovorima o kreditima sa promjenjivom kamatnom stopom s ciljem boljeg upravljanja kamatno induciranim kreditnim rizikom. Referentne vrijednosti prosječnog troška financiranja banaka koje posluju na teritoriji Bosne i Hercegovine izračunate su za prethodnih pet godina. Centralna Banka BiH će redovno objavljivati referentne stope prosječnog ponderiranog troška financiranja banaka na kvartalnoj osnovi, pri čemu će te informacije biti dostupne najkasnije 45 dana nakon završetka svakog kvartala.

Kao mjere mitigacije rizika promjene kamatnih stopa na međunarodnom tržištu, dvije entitetske agencije za bankarstvo usvojile su privremene mjere kako bi usporile rast domaćih kreditnih stopa i ublažile utjecaj rastućih svjetskih kamatnih stopa. Mjere usvojene u listopadu 2022. i koje su ostale na snazi tijekom cijele 2023. pozivaju na pojačano praćenje sposobnosti zajmoprimaca za servisiranje duga u okruženju rastućih kamatnih stopa i pojačano rezerviranje za zajmove koji podliježu povećanju kamatnih stopa višim od 200 bps, čime se omogućuje banke da restrukturiraju te zajmove bez pokretanja postupka neplaćanja. Nadalje, Agencija za bankarstvo Federacije BiH ograničila je povećanje aktivnih kamatnih stopa na 200 baznih bodova za one zajmove za koje bi povećanje veće od 200 baznih bodova izazvalo neispunjavanje obaveza dužnika. U RS-u, privremena uredba usvojena u kolovozu 2022. i produžena do prosinca 2023. dopušta bankama samo djelomično priznavanje revalorizacijskih gubitaka na određenim državnim vrijednosnim papirima. Osim toga, u travnju 2023. obje agencije za bankarstvo postavile su gornju granicu izloženosti banaka stranim državama jednaku na iznos jamstvenog kapitala, do kraja 2024. godine.

Očekivanja za bankarski sektor

S obzirom na makroekonomске projekcije, za 2024. godinu se očekuje da će bankarski sektor poslovati u uvjetima prilično neizvjesne situacije u globalnom okruženju. S obzirom na očekivani umjereno ubrzani rast BDP, očekuje se da će stope rasta kredita biti nešto veće nego u 2023. godini. Rezultat je to očekivanog oporavka osobne potrošnje i investicijskog ciklusa.

Opis poslovanja

Karta mreže poslovnica

Segment Maloprodaje

Organizacija

Maloprodaja nudi široku paletu proizvoda i usluga individualnim i klijentima poduzetničkog bankarstva, te upravlja prodajnom mrežom i direktnim kanalima distribucije.

Prodajna mreža podijeljena je na 9 regija, koje su dalje podijeljene na poslovnice na cijelom području Bosne i Hercegovine kojih je krajem 2023. godine bilo 69.

Poslovanje u 2023. godini

Poseban fokus Banke je na upravljanju iskustvom klijenata što su klijenti prepoznali i potvrdili povećanim nivoom zadovoljstva iskazanim prema istraživanjima provedenim u 2023. godini. Banca se u svom poslovanju rukovodi visokim standardima poslovnosti i posvećenosti klijentima. Ulažemo kontinuirane napore da kroz osluškivanje zadovoljstva klijenata i analizu njihovih

povratnih informacija unaprijedimo proizvode i procese Banke kako bi klijetima pružili vrhunsku bankarsku uslugu usklađenu s njihovim potrebama i tržišnim trendovima.

U skladu s tim, Banka je tokom 2023. godine kontinuirano radila na pojednostavljenju palete proizvoda potrebama naših klijenata, uz poseban naglasak na unaprjeđenju i pojednostavljenju procesa.

Klijenti prepoznaju Banku kao pouzdanog partnera, te je tokom 2023. godine zabilježen značajan porast volumena kredita.

Za kreditne proizvode, omogućeno je istovremeno procesuiranje zahtjeva za kreditnu karticu i dopušteno prekoračenje čime je pojednostavljen proces i za Klijente i za Banku uz smanjenje broja dolazaka u poslovnicu.

Banka je nastavila rad na promociji korištenja platnih kartica uz pružanje brojnih pogodnosti prilikom plaćanja, pri čemu je ostvareno povećanje prometa po karticama za 20%, te povećanje broja novoizdanih kartica.

Opis poslovanja

Segment Maloprodaje (nastavak)

Poslovanje u 2023. godini (nastavak)

Godišnji rast po prihvatu kartičnih transakcija i dalje bilježi trend rasta kod trgovaca koji imaju ugovoren prihvat kartica s Bankom, uz povećanje volumena transakcija od 23%. Poseban fokus u 2023. godini posvećen je poticanju instalacija i korištenja EFT POS terminala u industrijama/djelatnostima segmenta srednjih i malih poduzeća koje su prepoznate za razvoj i širenje usluga kartičnog plaćanja.

Tijekom 2023. godine zabilježen je rast u prodaji i korištenju Tekućeg računa s instrumentima raspolaganja Standard, Silver i Gold paketa. Banka je svoje aktivnosti usmjerila na mlađe, srednjoškolce i studente, te je u skladu s tim iniciran set aktivnosti za podršku mladima – tijekom godine implementirano je unaprjeđenje u dostavljanju potvrde za status studenta, kreirane su kampanje za studente i slično.

U dijelu socijalno odgovornog djelovanja, Banka je implementirala Osnovni račun i Osnovni račun za socijalno osjetljive kategorije, usklađen sa zakonskim zahtjevima, u sklopu kojeg socijalno osjetljive kategorije imaju mogućnosti koristiti osnovni set proizvoda i usluga po povoljnijoj naknadi.

Našim klijentima smo u 2023. godini omogućili brz i jednostavan način apliciranja za izdavanje određenih vrsta potvrda putem web stranice

U dijelu Zastupanja u osiguranju u 2023. implementirana je modifikacija proizvoda Osiguranje po tekućem računu gdje su modificirane osigurane sume po osiguranim rizicima u skladu s korigiranim mjesечно premijom. Također, diversificirana je ponuda osiguravajućih kuća za proizvod Jednokratno osiguranje života, gdje je dodan novi osiguravatelj s novim uvjetima za ugovaranje.

Ostvaren je porast u ugovaranju Osiguranja po tekućem računu u odnosu na prethodnu godinu, kao i Putno zdravstvenog osiguranja, što je rezultat kontinuiranih kampanja koje Banka provodi prema svojim klijentima.

U skladu s dugoročnom strategijom Banke na polju razvoja i unaprjeđenja digitalnih kanala poslovanja i razvoja kartičnog poslovanja, u 2023. godini svim našim klijentima, korisnicima Mastercard kartica i mobilnog bankarstva (m-ba) omogućili smo Google Pay uslugu. Ovaj jednostavniji i sigurniji način plaćanja pružiti će našim klijentima još bolje i ugodnije iskustvo obavljanja svakodnevnih transakcija na prodajnim mjestima.

U 2023. godini implementirana je nova usluga m-ba Plus - mobilno bankarstvo za poslovne subjekte koja našim klijentima omogućava najbolje korisničko iskustvo u upravljanju svojim financijama bez potrebe odlaska u banku.

Klijentima nastojimo pružiti najkvalitetnije usluge za digitalno poslovanje, te ih kontinuirano educirati o prednostima istih. Fokus na podizanju svijesti naših klijenata o prednostima poslovanja putem usluga Mobilnog i Internet bankarstva u 2023. godini, realiziran putem kontinuiranih prodajnih i promotivnih aktivnosti, rezultirao je krajem godine sa preko 240.000 aktivnih korisnika elektronskih usluga. Banka će u skladu s potrebama i navikama klijenata nastaviti razvijati i unaprjeđivati elektronske usluge u narednom razdoblju.

Kontinuiranim procesom optimizacije i unaprjeđenja web stranice Banke koji se nastavio i tijekom protekle godine, nastojimo poboljšati korisničko iskustvo. Korisnicima web stranice Banke nastojimo osigurati ugodnu i jednostavnu navigaciju, odnosno pretraživanje željenih informacija i sadržaja sukladno njihovim potrebama.

Bankomatska mreža Banke broji ukupno 269 bankomata, od čega s krajem godine u produkciji imamo 82 uplatno-isplatnih bankomat. Na ovim bankomatima je uz osnovnu funkcionalnost isplate gotovine i kupovine prepaid dopune za mobitel (!hej i ULTRA) moguće izvršiti i uplatu novca na račun 24 sata dnevno neovisno o radnom vremenu poslovnica.

U skladu s trendom iz prethodnih godina, nastavljeno je i uređenje poslovne mreže Banke u skladu s modernim standardima funkcionalnosti i dizajna, a s ciljem da se našim klijentima osigura efikasno i u konačnici ugodno poslovanje.

Najvažnije aktivnosti u vezi sa istraživanjem i razvojem za segment Maloprodaje

- Povećanje broja aktivnih klijenata banke
- Unaprjeđenje iskustva klijenata u poslovanju s Bankom
- Pojednostavljenje kataloga proizvoda i povezanih procesa u skladu sa potrebama klijenata
- Povećanje korištenja direktnih kanala distribucije

Segment Korporativnog bankarstva

U veoma izazovnoj, dinamičnoj i zahtjevnoj poslovnoj

godini, obilježenoj ekonomskom krizom i snažnim potresima na globalnom nivou, uz posljedicu inflacije, usporenih investicionih ciklusa, poremećaju u lancima snabdijevanja i izvoznim aktivnostima, UniCredit Banka je, zahvaljujući svojoj stabilnosti, dobrim poslovnim praksama iz prethodnih godina, te sposobnosti brze prilagodbe, uspjela zadržati trend izvrsnosti, te i u ovoj godini ostvariti izvanredne poslovne rezultate.

Ukupni krediti pravnih osoba u 2023. godini bilježe rast od 5% u odnosu na prethodnu godinu i iznose 1.648 milijuna KM. Spomenuti zavidan rast odražio se i na rast tržišnog učešća Banke u segmentu pravnih osoba, čime je Banka još jednom potvrdila poziciju vodećeg finansijskog subjekta na tržištu kao i najvažnijeg partnera u financiranju privatnih kompanija i javnog sektora u svim granama industrije, posebno u sektorima energije, proizvodnje i trgovine, uz zadržavanje visoke kvalitete kreditnog portfelja, a kao rezultat primjene kvalitetnih metoda upravljanja rizicima.

Depoziti klijenata pravnih osoba na kraju 2023. godine su iznosili 2.332 milijuna KM, te uz rast od 6.4% u odnosu na prethodnu godinu, bilježe i značajan rast tržišnog učešća, te potvrđuju UniCredit Banku kao pouzdanog i sigurnog partnera za finansijska sredstva klijenata u svakom trenutku, a posebno u vremenima ekonomske krize i finansijskih potresa.

U izuzetno složenim privrednim uvjetima, naše strateško opredjeljenje, bit našeg poslovanja i postojanja bio je i ostao da naše djelovanje u društvu bude vidljivo kroz kontinuirano podržavanje naših klijenata i zajednice u unaprjeđenju njihovog poslovanja i djelovanja. Rezimirajući poslovne rezultate izdvajamo ove godine novu, suvremeniju uslugu mobilne aplikacije za pravna lica, potpisivanje ugovora o sufincirajući malih poduzeća s kantonalnim ministarstvima i općinama, podizanje svijesti o ekološkim pitanjima i solarnoj energiji, kao i učešće na privrednim sajmovima i ekonomskim forumima koji imaju za cilj promociju i dalji ekonomski razvoj naše zemlje na putu prema EU integracijama.

Naš ključni prioritet je težnja ka kontinuiranom osnaživanju razvoja zajednice kroz podržavanje lokalne privrede i klijenata osiguravajući im sredstva za razvoj i unaprjeđenje poslovanja. Ovu našu misiju pretočili smo i ove godine u konkretnе aktivnosti: potpisali smo ugovor sa Kantonom Sarajevo o dodjeli namjenskih kreditnih sredstava subjektima male privrede, te

nekoliko ugovora s općinama o dodjeli kreditnih sredstava uz subvencioniranje kamatne stope.

Na dalje, tu je i Plan podrške s USAID za mala i srednja poduzeća u sektoru turizma, partnerstvo s Njemačkom razvojnom bankom, te partnerstvo s EBRD kroz programe "Go Digital in BiH" (financiranja digitalizacije malih i srednjih kompanija) i „GO GREEN“ (projekti koji potiču energetsku efikasnost te pružaju podršku ženama u poduzetništvu).

S ciljem osnaživanja zelene tranzicije i podrške klijentima u prelasku na obnovljive izvore energije, zajedno s partnerima održali smo niz radionica usmjerjenih ka informiranju klijenata pravnih lica o potencijalu solarne energije, prednostima i izazovima pri prelasku na solarnu energiju, kao i mogućnostima financiranja projekata solarnih elektrana, te već sada vidimo rezultate u vidu realizacije ovih projekata. Na ovaj način otvaraju se prilike za nastavak i jačanje konkurentnosti na domaćem i put ka međunarodnom tržištu kroz ulaganja u inovativne tehnologije, vještine i usluge kako bi rasli na održivim osnovama.

Nama su naši klijenti uvijek na prvom mjestu i cilj nam je osigurati najbolju uslugu za naše klijente, praćenu izvanrednim iskustvom i profesionalnom brigom. Vođeni spomenutim ciljem, već niz godina zadržavamo kvalitetu poslovanja što je prepoznato na tržištu, od strane struke i klijenata kroz brojna priznanja od kojih za ovu godinu izdvajamo ono prestižnog finansijskog magazina Global Finance koji je u okviru svoje 30. godišnje ceremonije objavio da je UniCredit Bank d.d. Mostar izabrana za najbolju banku u Bosni i Hercegovini za 2023. godinu, te smo i na ovaj način pokazali kako kvalitetno UniCredit može asistirati kompanijama u Bosni i Hercegovini u njihovom rastu i prosperitetu.

Želimo nastaviti podržavati naše klijente iz privatnog i javnog sektora kao vodeća banka na tržištu kroz dublje poznavanje i razumijevanje klijenata, prepoznavanje njihovih potreba, uz iskorištavanje ekspertize i globalnog prisustva UniCredit Grupe u oblastima svih finansijskih proizvoda i usluga. Nastaviti ćemo biti u službi naših klijenata i naše zajednice, te uvijek činiti pravu stvar.

Najvažnije aktivnosti u vezi sa istraživanjem i razvojem za segment Korporativnog bankarstva

- Pružamo podršku klijentima i društvenoj zajednici u tranziciji ka održivom društvu, promovirajući ESG kulturu i poslovno djelovanje i podržavajući financiranje zelenih aktivnosti

Segment Korporativnog bankarstva (nastavak)

- Simplificiranje kreditnog procesa kroz uvođenje RPA (Robotic Process Automation – robot), s ciljem značajnog unaprjeđenja u vođenju poslovnog odnosa s klijentom.
- Digitalizacija „SME On Boarding“ – kreirati jedinstveni globalni digitalni proces koji će omogućiti usklađivanje korisničkog iskustva u svim kanalima prodaje počev od otvaranja klijenta, posebno usmjereno na mala i srednja poduzeća

Procjena očekivanog budućeg razvoja

U nadolazećem razdoblju prilagodit ćemo se makro-ekonomskim prilikama, te nastaviti podržavati naše klijente i zajednice čiji smo dio, kako bismo osigurali održivost našeg poslovanja. Unatoč postignutom iskoraku u ovoj sferi, digitalizacija i pojednostavljenje ostaju naše osnovne vodilje i u 2024. godini jer simplifikacijom procesa i usluga, našim zaposlenicima ostavljamo više prostora da zajedno s klijentima pronađu najbolja rješenja za njihove izazove. Naši klijenti su uvijek u središtu našeg djelovanja, a kroz digitalizaciju i pojednostavljenje internih procesa omogućit ćemo im još bolje korisničko iskustvo. Stabilan rast uz neizostavnu snažnu podršku razvoju naše privrede ostaje imperativ i u narednoj godini, jer samo tako možemo osigurati napredak našeg društva u cijelosti. I dalje ćemo posebnu pažnju posvećivati razvoju malih poduzeća, jer su oni najnsažniji ekonomski pokretač jednog društva.

U 2024. godini u Korporativnom bankarstvu fokusirati ćemo se na:

- Nastavak poslovne izvrsnosti koji će potvrditi, Korporativno bankarstvo i Banku u cjelini na poziciji tržišnog lidera po svim ključnim parametrima poslovanja;
- Povećanje tržišnog udjela kredita sa fokusom na postojeće klijente Banke i istraživanjem baze novih potencijalnih klijenata po principu kvalitativne analize „case by case“;
- Nastaviti jačati partnerstvo s državom i njenim institucijama u ključnim infrastrukturnim i drugim projektima značajnim za daljnji razvoj Bosne i Hercegovine, kao i pružanje potpore privatnim

poduzećima kroz kreditne linije i fondove;

- Slijediti grupnu Strategiju UniCredit koja stavlja ESG u centar svih odluka i akcija: od životne sredine, preko upravljanja, pa do načina na koji podržavamo klijente i zajednice u kojima posluju. Na ovaj način pružit ćemo podršku energetskoj tranziciji BiH;
- Zadržati visok nivo kvalitete kreditnog portfelja, te očuvati poziciju najaktivnijeg/najatraktivnijeg kreditora na tržištu sa inovativnim kreditnim modelima, uz kontinuiran angažman na unapređenju kvalitete usluga;
- Zadržati fokus na održavanju stabilnog poslovanja kroz dodatno unaprjeđenje naših usluga i odgovorno upravljanje rizicima - kreiranje individualnih modela pristupa svakom klijentu uz neposrednu suradnju s prodajnim osobljem;
- Povećanje efikasnosti i produktivnosti poslovne mreže
- Dalja optimizacija Rizikom ponderirane aktive i povećanje sEVA na razini klijenta
- Povećanje učinkovitosti kroz sudjelovanje u Grupnim i lokalnim inicijativama i projektima;
- Optimizacija likvidnosti i rizika kamatne stope,
- Nastavak digitalne transformacije.

Informacije o otkupu vlastitih dionica, odnosno udjela

Udjeli

Banka je u 2023. godini uplatila vlasnički kapital za osnivanje Društva “UniCredit Invest BH“ društvo za upravljanje fondovima d.o.o.“ koje je u vlasništvu Banke 51%. Proces osnivanja je u toku te ovo društvo nije započelo s operativnim aktivnostima.

Credit: Andrea Cherchi

Pregled poslovanja Banke

Banka je u 2023. godini ostvarila dobit, prije oporezivanja, u iznosu od 180,5 milijuna KM što je 54,4 milijuna KM više u odnosu na prethodnu godinu (+43,2%).

Dobit poslije oporezivanja iznosi 162,0 milijuna KM što je za 49,5 milijuna KM više u odnosu na prethodnu godinu (+44,0%).

Prihodi i rashodi

Ostvareni prihodi Banke za 2023. godinu iznose 336,2 milijuna KM i u odnosu na prethodnu godinu bilježe povećanje od 57,9 milijuna KM (+20,8%).

Ukupni neto kamatni prihodi iznose 213,5 milijuna KM, čine 63,5% ukupnih prihoda.

Neto prihodi od naknada i provizija iznose 99,2 milijuna KM, u strukturi ukupnih prihoda čine 29,5%. Neto dobici od kupoprodaje valuta i tečajnih razlika te ostali prihodi iznose 23,485 milijuna KM i čine 7,0% ukupnih prihoda.

Neto prihod od kamata

Ostvareni neto prihodi od kamata u 2023. godini iznose 213,5 milijuna KM, što je povećanje (39,3%) u odnosu na prethodnu godinu, najvećim dijelom uslijed rasta kamatnog prihoda po osnovu plasmana likvidnosti te rasta kamatnog prihoda u segmentu poslovanja s fizičkim i pravnim osobama.

Neto prihod od naknada i provizija

Neto prihodi od naknada i provizija iznose 99,2 milijuna KM te su zabilježili godišnji rast od 5,4 milijuna KM (+5,7%).

Porast prihoda od naknada i provizija ostvaren je uglavnom kroz rast prihoda od paketa proizvoda te od kartičnog poslovanja.

Neto dobici od kupoprodaje valuta i tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza

Neto dobici od kupoprodaje valuta i tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza prihodi u 2023. godini iznose 13,5 milijuna KM i bilježe smanjenje od 7,3 milijuna KM u usporedbi s prošlom godinom.

Ostali prihodi

Ostali prihodi iznose 10,0 milijuna KM i manji su za 0,4 milijuna KM u odnosu na prethodnu godinu.

Troškovi poslovanja

Ukupni troškovi poslovanja u 2023. godini iznose 145,7 milijuna KM i veći su za 10,9 milijuna KM (8,1%) u odnosu na prethodnu godinu.

Udio troškova poslovanja u poslovnim prihodima je 43,3%.

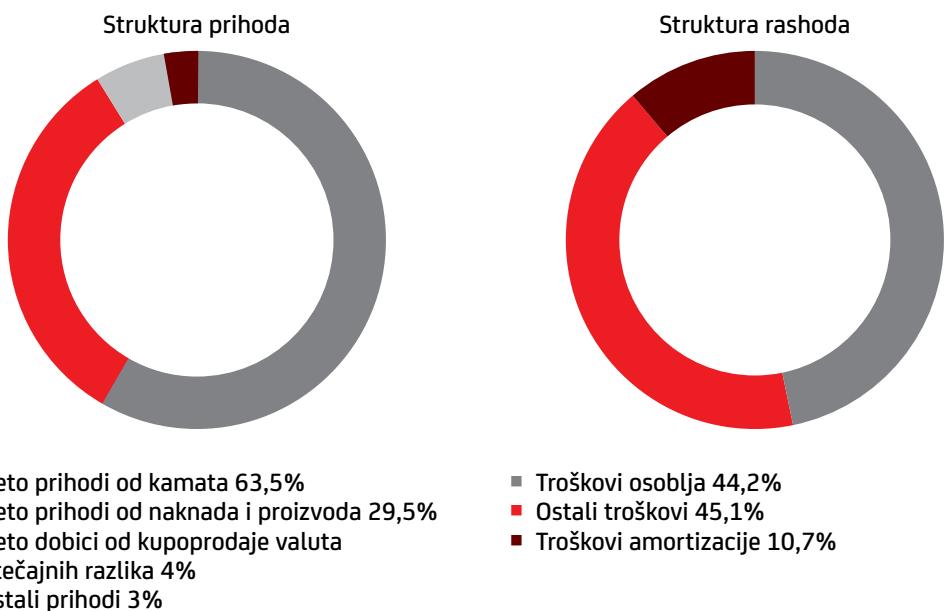
Umanjenja vrijednosti i rezerviranja

Ukupna umanjenja vrijednosti i rezerviranja za 2023. godinu iznose 10,0 milijuna KM.

Umanjenja vrijednosti i rezerviranja za zajmove i potraživanja iznose 4,3 milijuna KM. Neto trošak umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja rezultat je 0,01 milijun KM oslobađanja rezerviranja za neprihodući portfelj (od čega se na pravne osobe odnosi 3,3 milijun KM oslobađanja rezerviranja, a na građane 3,4 milijuna KM troška rezerviranja) te troška rezerviranja 4,3 milijuna KM na prihodući portfelj.

Ostala umanjenja vrijednosti i rezerviranja iznose 14,3 milijuna KM troška rezerviranja od čega: troška rezerviranja po izvanbilanci 3,8 milijuna KM, po novčanim sredstvima 3,2 milijuna KM, po vrijednosnim papirima 3,2 milijuna KM, po bankama 2,2 milijuna KM, po ostaloj imovini 1,0 milijuna KM, po materijalnoj imovicini 0,6 milijuna KM, te po sudskim sporovima 0,3 milijuna KM

Struktura prihoda i rashoda za 2023. godinu

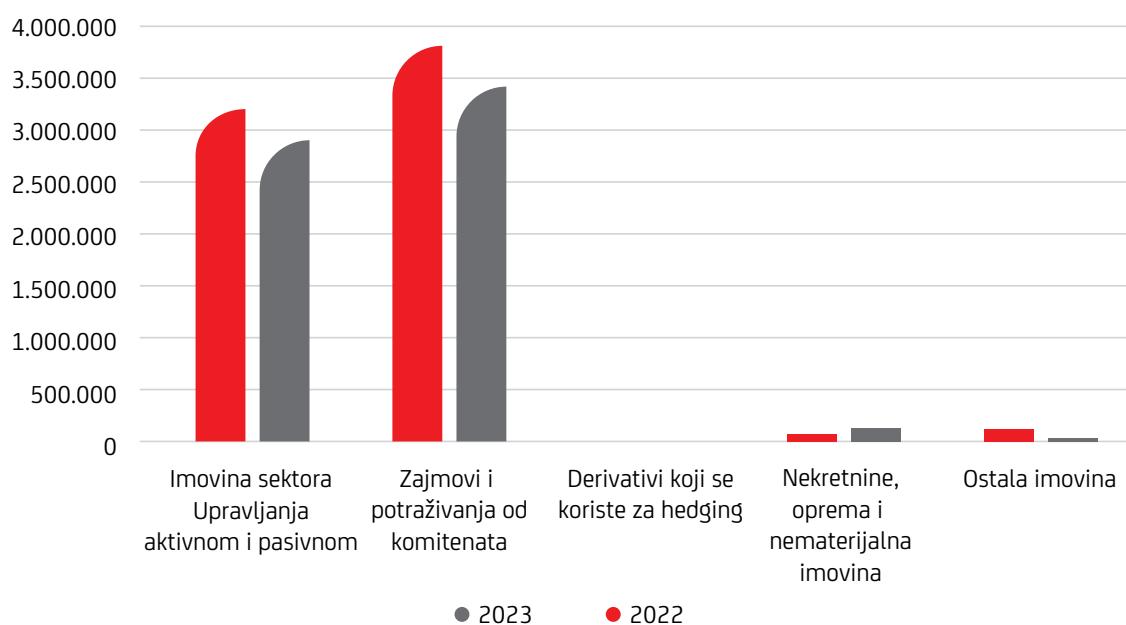
Imovina i obveze Banke

Imovina Banke

Imovina Banke na dan 31. prosinca 2023. godine iznosi 7.165,9 milijuna KM i bilježi povećanje od 629,4 miliju-

na KM (9,6%) u odnosu na prethodnu godinu. Značajan rast imovine uglavnom je rezultat rasta imovine zajmova i potraživanja od komitenata i vrijednosnih papira (608,7 milijuna KM/+17,3%) u odnosu na prethodnu godinu dok s druge strane imovina Upravljanja aktivom i pasivom bilježi smanjenje (-25,7 milijuna KM/-0,9%).

Struktura imovine Banke – usporedba s prošlom godinom u 000 'KM

Pregled poslovanja Banke (nastavak)

Imovina i obveze Banke (nastavak)

Imovina Banke (nastavak)

Imovina sektora Upravljanja aktivom i pasivom

Imovina sektora Upravljanja aktivom i pasivom sastoji

se od: gotovine i ekvivalenta gotovine, obvezne pričuve i slobodnih sredstava kod Centralne banke Bosne i Hercegovine, zajmova i potraživanja od banaka, te vrijednosnica.

Ova imovina čini 39,3% ukupne imovine Banke i iznosi 2.815,3 milijuna KM.

Struktura ovih sredstava je sljedeća:

(u '000 KM)	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.	Promjena
Gotovina i ekvivalenti gotovine	1.218.672	980.392	238.280
Obvezna pričuga kod Centralne banke BiH	598.146	550.064	48.082
Plasmani i zajmovi drugim bankama	496.982	630.746	(133.764)
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	501.495	679.757	(178.262)
	2.815.295	2.840.959	(25.664)

Likvidnost Banke nije niti u jednom trenutku bila ugrožena odnosno Banka je tijekom cijele godine održavala likvidnost znatno iznad zahtijevanih limita Agencije za

bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine i Centralne banke Bosne i Hercegovine.

Zajmovi i potraživanja od komitenata

Struktura zajmova i potraživanja od komitenata Banke je sljedeća:

(u '000 KM)	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.	Promjena	Promjena %
Bruto zajmovi				
Pravne osobe	1.649.859	1.571.715	78.144	4,97%
Građani	2.291.979	2.067.515	224.464	10,86%
Ukupno	3.941.838	3.639.230	302.608	8,32%
Umanjenje vrijednosti				
Pravne osobe	73.495	88.388	14.893	(16,85%)
Građani	80.851	97.266	16.415	(16,88%)
Ukupno	154.346	185.654	31.308	(16,86%)
Neto zajmovi				
Pravne osobe	1.576.364	1.483.329	93.037	6,27%
Građani	2.211.128	1.970.248	240.879	12,23%
Ukupno	3.787.492	3.453.577	333.916	9,67%

Bruto zajmovi od komitenata, uključujući i potraživanja po financijskom najmu bilježe povećanje od +302,6 milijuna KM (+8%) na godišnjoj razini, te krajem 2023. godine iznose 3.941,8 milijuna KM.

Bruto zajmovi pravnim osobama (uključujući državne i javne institucije) na kraju 2023. godine iznose 1.650,0

milijuna KM i povećani su za 78,1 milijun KM (+5%). Njihovo učešće u ukupnom portfelju iznosi 41,9%.

Bruto zajmovi građana na kraju 2023. godine iznose 2.292,0 milijuna KM i povećani su za 224,5 milijuna (+10,9%). Njihovo učešće u ukupnom portfelju iznosi 58,1%.

U cijelokupnom portfelju zajmova građanima, najveći dio se odnosi na dugoročne nenamjenske zajmove (67%), dugoročne stambene zajmove (25%), te potraživanja po osnovu tekućih računa (5%) i zajmove po karticama (2%).

Dugoročni zajmovi pravnih osoba participiraju sa 64%, dok kratkoročni participiraju sa 33% u ukupnim bruto zajmovima pravnih osoba.

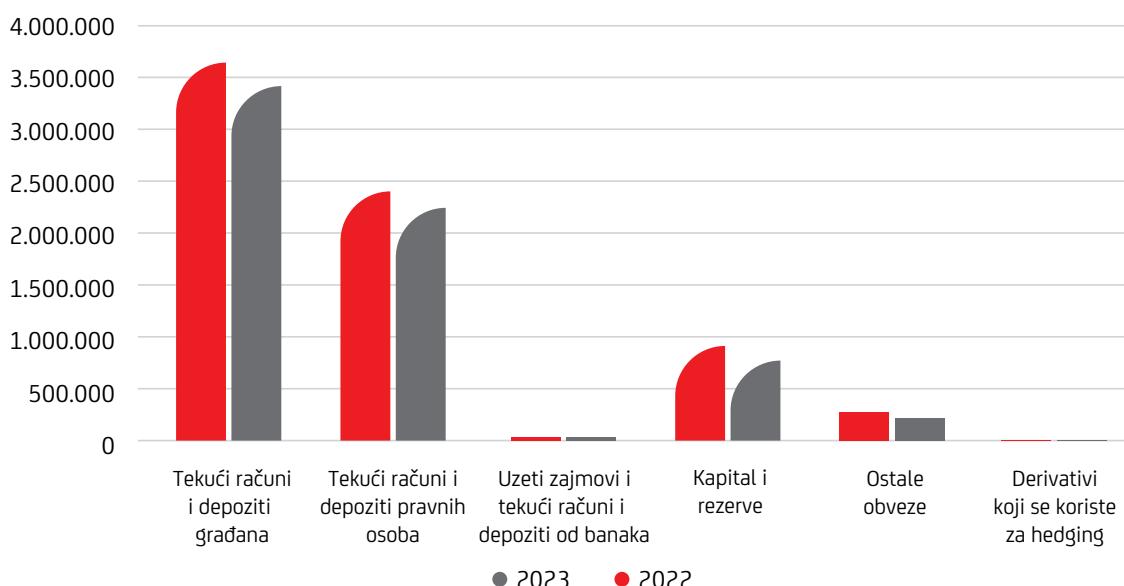
Neto zajmovi komitenata iznose 3.787,5 milijuna KM i bilježe rast od 333,9 milijuna KM u odnosu na prethodnu godinu i oni čine 52,9% ukupne imovine Banke.

Banka je kontinuirano usmjerena na očuvanje kvalitete kreditnog portfelja, stoga su neprihodujući zajmovi odgovarajuće praćeni i pokriveni rezervacijama.

Obveze Banke

Obveze, kapital i rezerve

Struktura obveza, kapitala i rezervi Banke – usporedba s prethodnom godinom u '000 KM

Tekući računi i depoziti komitenata

Tekući računi i depoziti komitenata na kraju 2023. godine iznose 5.987,2 milijuna KM i veći su 470,5 milijuna KM (+8,5%) u odnosu na prethodnu godinu. Navedena pozicija predstavlja 83,6% ukupne pasive Banke.

Tekući računi i depoziti pravnih osoba (uključujući državne i javne institucije) iznose 2.333,0 milijuna KM i veći su za 140,0 milijuna KM (+6,4%) u odnosu na prethodnu godinu. Njihovo učešće u ukupnim tekućim računima i depozitima komitenata iznosi 39,0%.

Tekući računi, štednja i oročeni depoziti građana na kraju 2023. godine iznose 3.654,3 milijuna KM i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 330,5 milijuna KM (+9,9%). Njihovo učešće u ukupnim tekućim računima i depozitima komitenata iznosi 61,0%.

Tekući računi i depoziti banaka i uzeti zajmovi

Tekući računi i depoziti banaka na kraju 2023. godine iznose 10,1 milijuna KM, te su povećani za 1.3 milijuna

KM (15,2%) u odnosu na prethodnu godinu.

Uzeti zajmovi Banke na kraju 2023. godine iznose 17,0 milijuna KM i smanjeni su za 9,4 milijuna KM u odnosu na prethodnu godinu uslijed servisiranja redovnih obveza po zajmovima.

Uzeti zajmovi su obveze prema EBRD-u i KfW-u.

Kapital i rezerve

Kapital Banke iznosi 881.8 milijuna KM, što predstavlja povećanje od 108.41 milijuna KM u odnosu na kraj prethodne godine.

U ukupnim izvorima financiranja kapital i rezerve sudjeluju sa 12,4%.

Stopa adekvatnosti kapitala po metodologiji lokalnog regulatora iznosi 18,9%.

Pregled poslovanja Banke (nastavak)

Imovina i obveze Banke (nastavak)

Obveze Banke (nastavak)

Ključni pokazatelji poslovanja

Pokazatelj profitabilnosti ROE iznosi 19,6%, te ROA iznosi 2,6%.

Pokazatelj efikasnosti (trošak/prihod) iznosi 43,3%.

Omjer neto kredita i depozita iznosi 63,3% te kontinuirano potvrđuje sposobnost održavanja visoke razine samoodrživosti odnosno financiranja kredita kroz vlastite izvore.

Profitabilnost po zaposlenom (bruto operativna dobit po broju zaposlenih) iznosi 164,7 tisuće KM.

Nije bilo značajnih događaja u periodu od datuma ovih finansijskih izvješća (31.12.2023.) do datuma potpisivanja ovih Godišnjih izvješća

Izloženost banke tržišnom, kreditnom, riziku likvidnosti i valutnom riziku

Upravljanje kreditnim rizikom

Upravljanje kreditnim rizikom u sebi objedinjuje organizacijski ustroj Banke temeljem točno utvrđenih ovlasti i odgovornosti među zaposlenicima, sustav internih akata, unutarnjih kontrola, te metoda mjerjenja, praćenja i ovlađavanja kreditnim rizikom.

Kreditnim rizikom se upravlja u skladu s važećim programima i politikama Banke i regulatornim zahtjevima Federalne Agencije za bankarstvo.

Kreditna izloženost prema portfeljima i pojedinačnim klijentima / grupama se redovito pregledava uzimajući u obzir postavljene limite.

Svako predloženo značajno povećanje kreditne izloženosti razmatra se od strane Upravljanja rizicima prije njegova odobravanja, kao i tokom faze praćenja kreditne izloženosti te se odobrava na odgovarajućoj razini odlučivanja.

Kreditni odbor redovito se obavještava o svim značajnim promjenama u količini i kvaliteti portfelja, uključujući predložene gubitke od umanjenja vrijednosti. Kreditni rizik kontinuirano se prati i izvještava, čime se olakšava rano prepoznavanje umanjenja vrijednosti u kreditnom portfelju.

Banka je uspostavila proces provjere kreditne kvalitete kako bi omogućile rano prepoznavanje mogućih promjena u kreditnoj sposobnosti drugih ugovornih strana, uključujući redovne revizije kolaterala.

Kako bi upravljala nivoom kreditnog rizika, Banka posluju s komitentima dobre kreditne sposobnosti, a tamo gdje je prikladno, uzimaju se instrumenti osiguranja.

Većina izloženosti kreditnom riziku osigurana je kolateralom u obliku gotovine, jamstava, hipoteke i drugih oblika osiguranja.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je potencijalni rizik da Banka neće biti u mogućnosti potpuno i bez odlaganja izvršavati sve obveze po dospijeću. Pojavljuje se u aktivnostima financiranja Banke i u poslovima upravljanju pozicijama aktive i pasive. Usklađivanje poslovanja u odnosu na navedeni rizik postiže se poštivanjem zakonskih odredbi, internih politika usmjerjenih na održavanje rezervi likvidnosti, usklađenosti aktive i pasive, određivanjem limita i ciljanih pokazatelja likvidnosti.

Organizacijski dio Upravljanje aktivom i pasivom i financiranje dnevno upravlja rezervama likvidnosti osiguravajući zadovoljenje potreba komitenata i održavajući ravnotežu između kontinuiteta financiranja i fleksibilnosti kroz korištenje izvora različitih dospijeća.

Banka ima pristup različitim izvorima financiranja koji uključuju različite vrste depozita građana i pravnih osoba, depozita banaka, uzete zajmove, subordinirani dug, izdane obveznice, dionički kapital i rezerve. Navedeni izvori omogućavaju fleksibilnost izvora financiranja, umanjuju ovisnost o jednom izvoru financiranja i općenito osiguravaju bolje upravljanje troškom financiranja.

Potrebe za likvidnošću planiraju se svaki mjesec za razdoblje od tri mjeseca, a prate se i usklađuju dnevno.

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik utjecaja općih i specifičnih kretanja i promjena tržišnih varijabli na vrijednost pozicija, što rezultira efektom na izvješće o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, i izvješće o finansijskom položaju Banke.

Osnovnim čimbenicima tržišnog rizika smatraju se:

- kamatni rizik,

- rizik kreditne marže, i
- valutni rizik.

Cilj upravljanja tržišnim rizikom na nivou Banke je upravljanje i kontrola izloženosti tržišnim rizicima u okvirima prihvatljivih vrijednosti parametara kako bi se osigurala solventnost Banke, uz istovremenu optimizaciju povrata za rizik.

Upravljanje rizicima prati ukupnu izloženost tržišnim rizicima korištenjem različitih metodologija i tehnika mjerjenja rizika. S ciljem upravljanja kreirana su dnevna izvješća o izloženosti tržišnim rizicima, te su definirali-limi za izloženosti tržišnom riziku. Najmanje jedanputa godišnje provodi se revizija postojećih limita. Proces izmjene limita Banke je koordiniran od strane Zagrebačke banke. Pored razvoja i implementacije tehnika mjerjenja tržišnog rizika, Banka konstantno provodi aktivnosti na unaprjeđenju kvalitete podataka i poslovnih procesa.

Valutni rizik

Valutni rizik predstavlja rizik gubitka uslijed nepovoljnih promjena tečaja stranih valuta. Izloženost valutnom riziku proizlazi iz kreditnih, depozitnih i aktivnosti trgovanja. Prati se dnevno prema zakonskim i internim utvrđenim limitima po pojedinim valutama te u ukupnom iznosu za sva sredstva i obveze denominirane u stranim valutama ili vezane uz valutnu klauzulu.

Upravljanje valutnim rizikom je prema standardima UniCredit Grupe kontrolirano kroz sustav načela i limita izloženosti u stranim valutama te praćenjem izloženosti u odnosu na limite otvorene devizne pozicije iskazane u apsolutnim iznosima.

Banka usmjerava poslovne aktivnosti nastojeći minimizirati neusklađenost između imovine i obveza denominiranih u stranoj valuti kroz usklađenost s propisanim limitima.

Rukovodstvo i organizacija upravljanja u 2023. godini

U skladu s odredbama Zakona o bankama, Zakona o gospodarskim društvima i Statuta Banke, organi upravljanja Bankom su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava Banke.

Skupština Banke

Skupština Banke je najviši organ Banke. Skupštinu Banke čine dioničari Banke.

Način rada i donošenja odluka Skupštine reguliran je Poslovnikom o radu Skupštine Banke.

Na dan 31. prosinca 2023. godine Banka je imala 43 dioničara. Najveći dioničar je Zagrebačka banka d.d. Zagreb, Hrvatska sa 118.189 običnih dionica i 176 prioritetnih kumulativnih dionica što predstavlja 99,3% dioničkog kapitala Banke.

Dionički kapital Banke utvrđen je u iznosu od KM 119.195.000, a dijeli se na: 119.011 običnih dionice serije „A“, nominalne vrijednosti 1.000 KM po jednoj dionici i 184 prioritetne kumulativne dionice serije "D" nominalne vrijednosti 1.000 KM po jednoj dionici.

Obična dionica serije „A“ daje pravo na jedan glas u Skupštini Banke, pravo upravljanja Bankom na način utvrđen Statutom,

pravo učešća u dobiti Banke razmjerno nominalnoj vrijednosti dionice i druga prava utvrđena Statutom i važećim propisima.

Prioritetna kumulativna dionica serije „D“ daje pravo prvenstvene naplate dividende i razmjernog dijela ostatka imovine nakon likvidacije ili stečaja, uz ograničeno pravo glasa. Prioritetne kumulativne dionice serije „D“ ostvaruju pravo glasa u slučajevima i na način propisan Zakonom o gospodarskim društvima kada svaka prioritetna kumulativna dionica serije „D“ daje pravo na jedan glas.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor vrši nadzornu funkciju u Banci, te nadzire poslovanje Banke i rad Uprave. Nadzorni odbor je nadležan odlučivati o pitanjima koja su određena Zakonom o bankama, drugim relevantnim propisima, Statutom i drugim aktima Banke. Nadzorni odbor sačinjava 7 članova, uključujući jednog predsjednika, zamjenika predsjednika i najmanje 2 neovisna člana, koje biraju dioničari na Skupštini Banke na mandat koji traje najduže 4 godine.

Način rada i donošenja odluka Nadzornog odbora reguliran je Poslovnikom o radu Nadzornog odbora Banke.

Članovi Nadzornog odbora Banke u 2023. godini su:

1. Predsjednik	Spas Blagovestov Vidarkinsky	Zagrebačka banka d.d.
2. Zamjenik predsjednika	Helmut Franz Haller	UniCredit S.p.A
3. Član	Pierre-Yves Guegan	UniCredit S.p.A
4. Članica	Tatjana Antolić Jasnić	Zagrebačka banka d.d.
5. Član	Pietro Campagna	UniCredit S.p.A
6. Član	Danimir Gulin	neovisni član
7. Članica	Dražena Gašpar	neovisna članica

Uprava Banke

Uprava organizira rad i rukovodi poslovanjem Banke.

Upravu Banke čine predsjednik i članovi Uprave u skladu sa Zakonom o bankama, koje imenuje Nadzorni odbor,

uz prethodno pribavljenu suglasnost Agencije za bankarstvo Federacije BiH. Mandat predsjednika Uprave je 4 godine.

Način rada i donošenja odluka Uprave reguliran je Poslovnikom o radu Uprave Banke.

Članovi Uprave Banke u 2023. godini su:

1. Predsjednica Uprave*	Amina Mahmutović
2. Član Uprave za Maloprodaju*	Dragan Ćavar
3. Član Uprave za Korporativno bankarstvo*	Almir Gredić
4. Članica Uprave za Upravljanje rizicima*	Željka Zubčević
5. Član Uprave za Upravljanje financijama, zaključno s 31.8.2023. godine	Matteo Consalvi
6. Članica Uprave za Podršku bankarskom poslovanju*	Ornela Bandić
7. Član Uprave za Ljudske potencijale i korporativnu kulturu*	Ronald Sudić

* Članovi koji čine Upravu na 31. prosinac 2023. godine

Od 1. siječnja 2024. godine član Uprave za Upravljanje financijama je Zvonimir Čolak.

Odbor za reviziju

Odbor za reviziju pruža stručnu pomoć Nadzornom odboru Banke u obavljanju nadzora nad poslovanjem Banke i radom Uprave Banke. Odbor za reviziju ima 3

ili 5 članova koje imenuje Nadzorni odbor na razdoblje od 4 godine.

Način rada Odbora za reviziju reguliran je Poslovnikom o radu Odbora za reviziju.

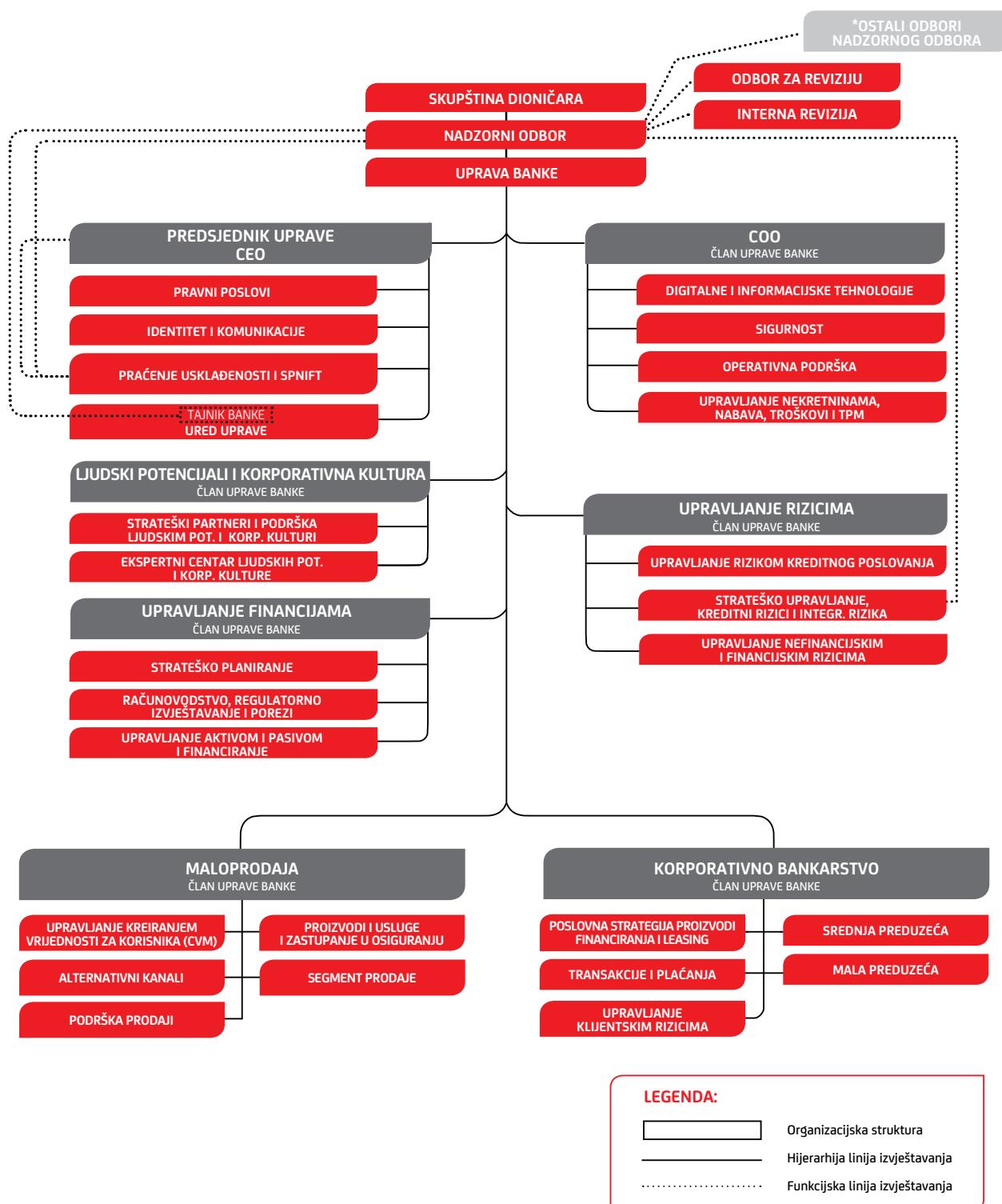
Članovi Odbora za reviziju u 2023. godini su:

1. Mirjana Hladika (neovisna članica), predsjednica
2. Ante Križan (Zagrebačka banka d.d.), član
3. Marijana Brcko (neovisna članica), članica

Rukovodstvo i organizacija upravljanja

Rukovodstvo i organizacija upravljanja u 2023. godini (nastavak)

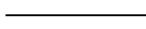
Organizacijska struktura Banke na dan 31. prosinca 2023. godine – podjela na ključne organizacijske dijelove Banke:

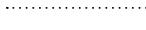
LEGENDA:

Organizacijska struktura

Hjerarhijska linija izvještavanja

Funkcijska linija izvještavanja

Radnici

Banka na dan 31. prosinca 2023. godine broji 1.157 radnika.

Strategija upravljanja ljudskim resursima usredotočena je na podršku stalnom razvoju ljudi i osiguravanju pozitivnog radnog okruženja u kojem se svi radnici osjećaju angažirano i predano stvaranju vrijednosti.

Gradimo kulturu koja stavlja vrijednosti integriteta, vlasništva i briže u srce našeg procesa donošenja odluka i svega što činimo. Naša kultura i navedene vrijednosti utjelovljuju ono za što se zalažemo, određuju kako se ponašamo, kako donosimo odluke koje oblikuju naš svaki dan, vodeći sve naše aktivnosti i ponašanja. To također pomaže osigurati dugoročniji održiviji rast i nove poslovne prilike, snažan poriv za inovacijama i kreativnošću, kao i opće poboljšanje radne atmosfere s pozitivnim učinkom na produktivnost, dobrobit i angažman naših radnika.

Aktivnosti koje značajno utječu na iskustvo i motivaciju radnika implementirani su kroz razne programe, pri tome promičući različitost, inkluziju i jednakost, s ciljem poboljšanja dobrobiti pojedinaca i dugoročnog učinka naše poslovne strategije.

Banka provodi politiku kontinuiranog usavršavanja i interne mobilnosti radnika u skladu sa zahtjevima regulatora, ekonomskim okruženjem i tehnološkim inovacijama, odnosno izazovnim i kompleksnim sveukupnim poslovnim okruženjem. Kako bi u budućnosti i dalje bili spremni odgovoriti na ove izazove i dinamičnost organizacije, proaktivno i kontinuirano vodimo brigu o razvoju naših

radnika, pri čemu su programi razvoja usmjereni na unaprijeđenje profesionalnih vještina, vještina kvalitete i rukovođenja.

Pored plana razvoja radnika mnoge incijative su usmjerenе na aktivno djelovanje u zajednici kroz ESG strategiju te jačanje kulture preuzimanja odgovornosti i slobodnog izražavanja. Vjerujemo da promicanjem rodne ravnopravnosti i inkluzije na svim nivoima organizacije generiramo vrijednost ne samo za naše radnike, već i za naše klijente, vlasnike i zajednicu.

Nagrađivanje

Njegujući standarde održivog ponašanja i UniCredit vrijednosti, strategija plaćanja i nagrađivanja doprinosi poslovnoj strategiji, dugoročnim interesima i održivosti. Kako bi se osiguralo održivo varijabilno nagrađivanje, s ključnim ciljem motivacije i zadržavanja radnika, definirane su jasne i transparentne smjernice za određivanje varijabilne nagrade. Sustav nagrađivanja kontinuirano se revidira i unaprjeđuje te uskladjuje s važećim regulatornim zahtjevima koji ograničavaju preuzimanje rizika do nivoa koji ne prelazi nivo prihvatljiv za Banku, kao i smjernicama Grupe.

Kroz odgovarajuće mehanizme plaćanja i nagrađivanja unutar UniCredit Grupe želi se stvoriti radno okruženje koje prihvata sve vrste različitosti te koje potiče i oslobođa individualni potencijal kako bi se privukli, zadržali i motivirali visoko kvalificirani ljudski potencijali. Radnici se nagrađuju na temelju radne uspješnosti u smislu održivih rezultata, ponašanja i vrijednosti Grupe.

Značajni dioničari

Na dan 31. prosinca 2023. godine, Banka je imala sljedeću strukturu dioničara:

Dioničari	% sudjelovanja svih dionica u vlasništvu	Iznos kapitala u '000 KM
1 Zagrebačka banka d.d., Zagreb, Hrvatska	99,30%	118.365
2 Ostali dioničari	0,70%	830
UKUPNO	100,00%	119.195

Rukovodstvo i organizacija upravljanja u 2023. godini (nastavak)

Uprava Banke je dužna osigurati da za svako finansijsko razdoblje finansijska izvješća budu sastavljena u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine, koja pruža istinit i fer pregled stanja u UniCredit Bank d.d. (Banka), kao i njene rezultate poslovanja za navedeno razdoblje.

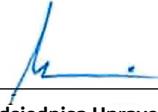
Nakon provedbe ispitivanja, Uprava opravdano očekuje da će Banka u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga pri sastavljanju finansijskih izvješća i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvješća obuhvaćaju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavljivanje i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvješćima, te
- sastavljanje finansijskih izvješća pod prepostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Banka nastaviti poslovati nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom točnošću prikazuju finansijski položaj Banke. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijska izvješća budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Banke te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave

Predsjednica Uprave
Amina Mahmutović

A circular blue stamp of UniCredit Bank d.d. featuring the bank's name in a circle and "dioničko društvo" at the bottom.

Član Uprave za upravljanje financijama
Zvonimir Čolak

UniCredit Bank d.d.
Kardinala Stepinca b.b.
88000 Mostar
Bosna i Hercegovina

16. veljača 2024. godine

Dioničarima UniCredit Bank d.d. Mostar

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja UniCredit Bank d.d. Mostar („Banka”), koji obuhvaćaju izvješće o finacijskom položaju na dan 31. prosinca 2023. godine, izvješće o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvješće o promjenama na kapitalu i izvješće o novčanim tokovima za tada završenu godinu te bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju finansijski položaj Banke na dan 31. prosinca 2023. godine i njenu finansijsku uspješnost te njene novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću u odjeljku **Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja**. Neovisni smo od Banke u skladu s **Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom)** kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Federaciji Bosne i Hercegovine i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostačni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Umanjenje vrijednosti datih kredita i potraživanja od klijenata

Na dan 31. prosinca 2023. godine, bruto vrijednost datih zajmova i potraživanja od komitenata: 3.941 miliona KM, pripadajuće umanjenje vrijednosti: 154 miliona KM i dobici od otpuštanja umanjenja vrijednosti priznati u izvješću o računu dobiti ili gubitka za tada završenu godinu: 4,3 miliona KM (31. prosinac 2022.: bruto vrijednost datih zajmova i potraživanja od komitenata: 3.639 miliona KM, pripadajuće umanjenje vrijednosti: 186 milion KM i dobici od otpuštanja umanjenja vrijednosti priznati u izvješću o računu dobiti ili gubitka za tada završenu godinu: 0,3 miliona KM).

Vidjeti Značajne računovodstvene politike, Napomenu 4 Ključne računovodstvene procjene i ključni izvori procjene neizvjesnosti, Napomenu 19 Zajmovi i potraživanja od komitenata po amortiziranom trošku, te Napomenu 38.1 Kreditni rizik.

Dioničarima UniCredit Bank d.d. Mostar (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Kako je naša revizija adresirala pitanje
<p>Umanjenje vrijednosti predstavlja najbolju procjenu Uprave o očekivanim kreditnim gubicima (eng. „ECLs“) unutar zajmova i potraživanja od komitenata (zajedno, „krediti“, „izloženost“) na izvještajni datum. Usredotočili smo se na navedeno područje s obzirom da određivanje iznosa umanjenja vrijednosti zahtijeva kompleksne i subjektivne procjene i pretpostavke od strane Uprave.</p>	<p>Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, obavljene, gdje je to bilo primjenjivo, uz pomoć naših stručnjaka za upravljanje financijskim rizicima (FRM) i informacione tehnologije (IT), između ostalog, uključivali su:</p> <ul style="list-style-type: none">• Pregled metodologije umanjenja vrijednosti Banke te procjenu uskladenosti iste sa relevantnim zahtjevima regulatornog okvira i okvira za finansijsko izvještavanje. Kao dio toga, identificirali smo relevantne modele, pretpostavke i izvore podataka, i procijenili da li su modeli, pretpostavke, podaci i njihova primjena odgovarajući u kontekstu navedenih zahtjeva. Također smo kritički preispitali Upravu o adekvatnosti nivoa detalja same metodologije sagledavanjem faktora relevantnih za Banku;• Upućivanje relevantnih upita zaposlenicima iz odjela upravljanja rizicima i odjela informacionih tehnologija (IT) Banke, kako bi smo razumjeli proces umanjenja vrijednosti, korištene IT aplikacije, ključne izvore i pretpostavke za podatke korištene u modelu izračuna očekivanih kreditnih gubitaka. Također, uz pomoć naših IT stručnjaka, procjenjivanje i testiranje IT kontrolnog okruženja Banke za sigurnost i pristup podacima;• Testiranje dizajna, implementacije i operativne učinkovitosti odabranih kontrola vezanih uz odobravanje, evidentiranje i praćenje kredita, uključujući one kontrole koje se odnose na identifikaciju značajnog povećanja kreditnog rizika, gubitaka i nastanka neispunjavanja obaveza, primjereno klasifikacije izloženosti na prihodajuće i neprihodajuće, izračun dana kašnjenja, procjene kolateralu i izračun umanjenja vrijednosti.• Za umanjenja vrijednosti koje se računa na kolektivnoj osnovi:<ul style="list-style-type: none">» Kritičko preispitivanje glavnih parametara rizika (PD, EAD i LGD) koji se primjenjuju u kolektivnom ECL modelu, pozivajući se na povjesne ostvarene gubitke Banke zbog nastanka neispunjavanja obaveza, a također uzimajući u obzir eventualne potrebne prilagodbe kako bi se uključile očekivane promjene u okolnostima;» Pribavljanje relevantnih informacija o predviđanjima budućih kretanja i makroekonomskim projekcijama korištenim od strane Banke u procjeni očekivanih kreditnih gubitaka. Neovisna procjena tih informacija potvrđujući navode
<p>Banka obračunava umanjenje vrijednosti za kreditne gubitke u skladu sa zahtjevima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovina („FBA“), koja objedinjuje zahtjeve MSFI 9 „Financijski instrumenti“ sa propisanim minimalnim zahtjevima za rezerviranje od strane FBA.</p>	
<p>Umanjenje vrijednosti za prihodajuće izloženosti (Nivo 1 i Nivo 2 po hijerarhiji računovodstvenog okvira) i neprihodajuće izloženosti (Nivo 3) pojedinačno ispod 150 tisuća KM određuju se tehnikama modeliranja koje se oslanjanu na ključne parametre kao što su vjerojatnost nastanka statusa neispunjerenja obaveza (eng. PD), izloženost u trenutku statusa neispunjerenja obaveza (eng. EAD) i gubitak zbog nastanka statusa neispunjerenja obaveza (eng. LGD), uzimajući u obzir povjesno iskustvo, identifikaciju izloženosti sa značajnim pogoršanjem kreditne kvalitete i informacije o predviđanjima budućih kretanja, kao i specifična pravila FBA u pogledu primjene različitih minimalnih stopa gubitaka (zajedno „kolektivno umanjenje vrijednosti“).</p>	
<p>Očekivani kreditni gubici za pojedinačno značajne Nivo 3 (neprihodajuće) izloženosti (jednako ili iznad 150 tisuća KM) procjenjuju se na individualnoj osnovi temeljem analize diskontiranih novčanih tokova. Ovaj proces uključuje subjektivnost i oslanjanje na niz značajnih pretpostavki, uključujući i očekivane prilive od prodaje pripadajućeg kolaterala i minimalnog perioda potrebnog za prodaju kolaterala, kao i specifična pravila FBA u pogledu primjene različitih minimalnih stopa gubitaka.</p>	
<p>Uzimajući u obzir sve gore navedeno, uključujući značajno veću neizvjesnost procjene koja proizlazi iz trenutnih nestabilnih ekonomskih izgleda i usporavanje ekonomskog rasta kao i povišene inflatorne pritiske i povećanje kamatnih stopa, smatrali smo da je umanjenje vrijednosti datih zajmova i potraživanja od komitenata povezano sa značajnim rizikom značajno pogrešnog prikazivanja u</p>	

Ključno revizijsko pitanje

financijskim izvještajima, te je zahtijevalo našu povećanu pažnju tokom revizije.

U skladu s tim, smatrali smo da je ovo područje ključno revizijsko pitanje.

Kako je naša revizija adresirala pitanje

- Uprave ispitivanjem javno dostupnih informacija;
- » Procjena ključnih slojeva ECL modela („eng. ECL model overlays“) koje koristi Banka, primjenom našeg znanja o industriji i našeg razumijevanja makro-ekonomskog okruženja.
- Za umanjenja vrijednosti koja se računaju na individualnom nivou:
 - » Za odabrani uzorak izloženosti, uzimajući u obzir poslovanje klijenta, tržišne uslove i povijest plaćanja; kritičko procjenjivanje adekvatnosti i postojanje bilo kakvih naznaka potrebne reklasifikacije u Nivo 2 ili Nivo 3, pozivanjem na prateću dokumentaciju (kreditne spise) i kroz razgovor s kreditnim službenicima i osobljem za upravljanje kreditnim rizikom.;
- Za umanjenje vrijednosti u cijelini:
 - » Razmatranje adekvatnosti priznatih očekivanih kreditnih gubitaka u odnosu na različite minimalne zahtjeve za rezerviranja propisane od strane FBA;
 - » Kritičko procjenjivanje adekvatnosti cjelokupnih rezervacija za umanjenje vrijednosti, uključujući udio bruto neprihodujućih izloženosti u ukupnim bruto kreditima i pokrivenosti neprihodujućih izloženosti rezervacijama.
 - » Ispitivanje da li objave u financijskim izvještajima Banke u vezi sa umanjenjem vrijednosti i objave povezane s kreditnim rizikom na odgovarajući način uobziruju relevantne kvantitativne i kvalitativne zahtjeve primjenjivog okvira finansijskog izvještavanja.

Dioničarima UniCredit Bank d.d. Mostar (nastavak)

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže Izvješće Uprave koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Banke, ali ne uključuju finansijske izvještaje i naš revizorski izvještaj o njima.

Naše mišljenje o finansijskim izvještajima ne obuhvata ostale informacije i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima, osim ako to nije izričito navedeno u našem izvještaju.

U vezi s našom revizijom finansijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije, i u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane.

Vezano za Izvješće Uprave proveli smo procedure koje su zahtijevane Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine („Zakon o računovodstvu i reviziji“). Ove procedure uključuju razmatranje je li Izvješće Uprave usklađeno sa finansijskim izvještajima za istu poslovnu godinu.

Na osnovu procedura čije je provođenje zahtijevano kao dio naše revizije finansijskih izvještaja te gore navedenih procedura, prema našem mišljenju informacije sadržane u Izvješću Uprave za finansijsku godinu za koji su pripremljeni finansijski izvještaji, usklađene su, u svim značajnim odrednicama, s finansijskim izvještajima.

Nadalje, uvezši u obzir poznavanje i razumijevanje Banke te okruženja u kojem ona posluje, a koje smo stekli tokom naše revizije, dužnost nam je izvjestiti jesmo li identificirali značajno pogrešne iskaze u ostalim informacijama. U tom smislu mi nemamo nešto za izvjestiti.

Odgovornosti uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine, i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Banku ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Banka.

Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja

Naši su ciljevi steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati izvještaj revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajni, ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajno pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajno pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrol relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke.

- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- zaključujemo o primjerenosti Upravinoj korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenoosti poslovanja i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Banka prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranom djelokrugu i vremenskom rasporedu revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

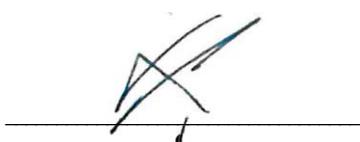
Mi, također, dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima vezanim za nezavisnost i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koje se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvještaju neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice njihove objave nadmašile dobrobit javnog interesa od takvog priopćavanja.

Angažirani partner u reviziji, koja ima za posljedicu ovaj izvještaj neovisnog revizora je Vedran Vukotić.

KPMG B-H d.o.o. za reviziju

Registrani revizori
Zmaja od Bosne 7-7a
Sarajevo, Bosna i Hercegovina

U ime KPMG B-H d.o.o. za reviziju:
Manal Bećirbegović
Izvršni direktor

16. veljača 2024. godine

Vedran Vukotić
FBiH ovlašteni revizor
Broj licence: 3091134217

Izvješće o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja je završila 31. prosinca

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

	Bilješke	2023.	2022.
Prihodi od kamata obračunati korištenjem efektivne kamatne stope	6	218.699	165.704
Ostali kamatni prihodi	6	1.395	1.563
Rashodi od kamata	7	(6.600)	(13.952)
Neto prihod od kamata		213.494	153.315
Prihodi od naknada i provizija	8	105.443	99.623
Rashodi od naknada i provizija	9	(6.261)	(5.801)
Neto prihod od naknada i provizija		99.182	93.822
Neto dobici od kupoprodaje valuta i tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza	10	13.462	20.707
Ostali prihodi	11	10.023	10.417
Prihod iz redovnog poslovanja		336.161	278.261
Amortizacija	23, 24, 25	(15.625)	(15.270)
Troškovi poslovanja	12	(130.034)	(119.473)
Dobit prije umanjenja vrijednosti i poreza na dobit		190.502	143.518
Umanjenja vrijednosti i rezerviranja po finansijskim instrumentima	13	(9.131)	(13.331)
Ostali neto gubici od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	14	(899)	(4.122)
Dobit prije oporezivanja		180.472	126.065
Porez na dobit	15	(18.482)	(13.541)
NETO DOBIT		161.990	112.524

Izvješće o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

Bilješke	2023.	2022.
Dobit za godinu	161.990	112.524
Ostala sveobuhvatna dobit:		
Stavke koje mogu ili će biti reklasificirane kroz račun dobiti i gubitka:		
Bruto promjena fer vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – dužnički instrumenti	(13.015)	(40.789)
Odgođeni porez	15	1.302
Promjene umanjenja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – dužnički instrumenti	20	851
Ostale promjene	-	6
Stavke koje neće biti reklasificirane kroz račun dobiti i gubitka		
Promjene u fer vrijednosti po materijalnoj imovini	24	2.677
Odgođeni porez po fer vrijednosti po materijalnoj imovini	15	(268)
Promjena u fer vrijednosti po aktuarskoj dobiti/gubitku		(218)
Odgođeni porez po rev.rezervama po aktuarskoj dobiti/gubitku	15	22
Ostale promjene	-	1
Ukupno ostali sveobuhvatni (gubitak) / dobit	(8.649)	(35.929)
UKUPNO SVEOBUVATNA DOBIT	153.341	76.595

Osnovna i razrijeđena zarada po dionici (u KM) 34 1.361,13 945,51

Bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

Izvješće o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

	Bilješke	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
IMOVINA			
Gotovina i ekvivalenti gotovine	16	1.218.672	980.392
Obvezna pričuva kod Centralne banke BiH	17	598.146	550.064
Zajmovi i potraživanja od banaka po amortiziranom trošku	18	496.982	630.746
Zajmovi i potraživanja od komitenata po amortiziranom trošku	19	3.787.492	3.453.577
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	20	501.495	679.757
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	21a	7	47
Hedging derivativi	21b	8.933	11.701
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	22	335.710	60.926
Ostala imovina i potraživanja	23	115.054	64.485
Odgodenja porezna imovina	15	5.375	3.102
Nekretnine i oprema	24	70.930	71.093
Imovina s pravom korištenja	25	7.601	9.172
Nematerijalna imovina	26	19.453	21.399
UKUPNO IMOVINA		7.165.850	6.536.461
OBVEZE			
Tekući računi i depoziti banaka po amortiziranom trošku	27	10.190	8.846
Tekući računi i depoziti od komitenata po amortiziranom trošku	28	5.987.236	5.516.710
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	21a	5	28
Zajmovi	29	16.977	26.379
Hedging derivativi	21b	14.140	156
Ostale obveze	30	192.130	154.544
Obveze po najmovima	31	7.570	9.052
Rezerviranja za obveze i troškove	32	48.945	43.627
Tekuća porezna obveza	15	6.899	3.770
UKUPNO OBVEZE		6.284.092	5.763.112
KAPITAL			
Dionički kapital	33	119.195	119.195
Dionička premija		48.354	48.354
Rezerve fer vrijednosti za finansijsku imovinu		(46.422)	(35.560)
Rezerve fer vrijednosti po aktuarskoj dobiti/gubitku		(563)	(367)
Revalorizacijske rezerve za materijalnu imovinu		7.723	5.314
Zadržana dobit		753.471	636.413
UKUPNO KAPITAL		881.758	773.349
UKUPNO OBVEZE I KAPITAL		7.165.850	6.536.461

Bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

Izvješće o novčanim tokovima za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

	2023.	2022.
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti		
Naplaćena kamata	229.967	178.376
Naplaćene provizije i naknade	105.062	99.940
Plaćena kamata	(6.529)	(19.036)
Plaćene provizije i naknade	(6.261)	(5.801)
Plaćeni troškovi poslovanja	(124.925)	(109.762)
Neto primici od trgovanja	13.462	20.707
Ostali primici	9.707	10.433
Neto gotovina iz poslovnih aktivnosti prije promjena u poslovnoj imovini i poslovnim obvezama	220.483	174.857
(Povećanje) / smanjenje operativne imovine:		
Obvezna pričuva kod Centralne banke BiH	(49.736)	(31.447)
Zajmovi i potraživanja od banaka po amortiziranom trošku	130.226	170.139
Zajmovi i potraživanja od komitenata i finansijskog najma po amortiziranom trošku	(328.558)	(244.642)
Ostala imovina	(64.974)	(28.655)
Neto povećanje operativne imovine	(313.042)	(134.605)
Povećanje / (smanjenje) operativnih obveza:		
Tekući računi i depoziti kod banaka	1.344	(19.893)
Tekući računi i depoziti od komitenata	470.526	227.349
Ostale obveze	45.863	15.122
Neto povećanje operativnih obveza	517.733	222.578
Neto povećanje gotovine iz poslovnih aktivnosti prije plaćanja poreza na dobit	425.174	262.830
Plaćeni porez na dobit	(17.626)	(9.441)
Neto gotovina iz poslovnih aktivnosti	407.548	253.389
Novčani tok iz ulagačkih aktivnosti		
Stjecanje nekretnina i opreme	(5.846)	(6.821)
Primici od prodaje nekretnina i opreme	1.141	796
Stjecanje nematerijalne imovine	(3.321)	(5.336)
Prilivi po osnovu dospijeća i prodaje vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	188.515	122.022
Stjecanje vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i po amortiziranom trošku	(287.194)	(129.767)
Primici od prodaje pridruženih društava	-	266
Neto gotovina (korištena) u ulagačkim aktivnostima	(106.705)	(18.840)

Izvješće o novčanim tokovima za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

	2023.	2022.
Novčani tok iz finansijskih aktivnosti		
Isplata dividendi	(45.009)	(88.091)
Otplata po dugoročnom najmu	(1.928)	(6.459)
Primici od kamatonosnih zajmova	-	21.514
Otplata kamatonosnih zajmova	(9.551)	(11.762)
Neto gotovina (korištena) u finansijskim aktivnostima	(56.488)	(84.798)
 Neto priljev gotovine	 244.355	 149.751
 Učinci promjene deviznog tečaja na gotovinu i ekvivalentne gotovine	 (2.889)	 3.093
Neto povećanje gotovine i ekvivalenta gotovine	241.466	152.844
 Gotovina i ekvivalenti gotovine na početku godine	 980.938	 828.094
 Gotovina i ekvivalenti gotovine na kraju godine	 1.222.404	 980.938

Bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

Izvješće o promjenama na kapitalu za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

	Dionički kapital	Trezorske dionice	Dionička premija	Rezerva fer vrijednosti za financijsku imovinu	Rezerva fer vrijednosti po aktuarskoj dobiti/gubitku	Revalorizacijske rezerve za materijalnu imovinu	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje na dan 31. prosinca 2021. godine	119.195	(81)	48.317	1.260	(406)	4.624	611.668	784.577
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	112.524	112.524
Stavke koje mogu ili će biti reklassificirane kroz račun dobiti i gubitka								
Umanjenje vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (Bilješka 20)	-	-	-	(110)	-	-	-	(110)
Ostale promjene	-	-	-	6	-	-	-	6
Promjena u fer vrijednosti financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	(40.789)	-	-	-	(40.789)
Odgodeni porez po financijskoj imovini po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (bilješka 15)	-	-	-	4.073	-	-	-	4.073
Stavke koje neće biti reklassificirane kroz račun dobiti i gubitka								
Promjene u fer vrijednosti po materijalnoj imovini	-	-	-	-	-	927	-	927
Odgodeni porez po fer vrijednosti po materijalnoj imovini	-	-	-	-	-	(76)	-	(76)
Ostala promjene	-	-	-	-	-	1	-	1
Promjena u fer vrijednosti po aktuarskoj dobiti/gubitku	-	-	-	-	43	-	-	43
Odgodeni porez po rev.rezervama po aktuarskoj dobiti/gubitku (bilješka 15)	-	-	-	-	(4)	-	-	(4)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	(36.820)	39	852	-	(35.929)
Prijenos u zadržanu dobit	-	-	-	-	-	(162)	162	-
Prodaja vlastitih dionica	-	81	37	-	-	-	150	268
Isplata dividende za godinu	-	-	-	-	-	-	(88.091)	(88.091)
Stanje na dan 31. prosinca 2022. godine	119.195	-	48.354	(35.560)	(367)	5.314	636.413	773.349
Ukupna sveobuhvatna dobit perioda	-	-	-	-	-	-	-	-
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	161.990	161.990
Stavke koje mogu ili će biti reklassificirane kroz račun dobiti i gubitka								
Umanjenje vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (Bilješka 20)	-	-	-	851	-	-	-	851
Promjena u fer vrijednosti financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	(13.015)	-	-	-	(13.015)
Odgodeni porez po financijskoj imovini po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (bilješka 15)	-	-	-	1.302	-	-	-	1.302
Stavke koje neće biti reklassificirane kroz račun dobiti i gubitka								
Promjene u fer vrijednosti po materijalnoj imovini	-	-	-	-	-	2.677	-	2.677
Odgodeni porez po fer vrijednosti po materijalnoj imovini	-	-	-	-	-	(268)	-	(268)
Promjena u fer vrijednosti po aktuarskoj dobiti/gubitku	-	-	-	-	(218)	-	-	(218)
Odgodeni porez po rev.rezervama po aktuarskoj dobiti/gubitku (bilješka 15)	-	-	-	-	22	-	-	22
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	(10.862)	(196)	2.409	-	(8.649)
Ostalo	-	-	-	-	-	-	77	77
Isplata dividende za godinu	-	-	-	-	-	-	(45.009)	(45.009)
Stanje na dan 31. prosinca 2023. godine	119.195	-	48.354	(46.422)	(563)	7.723	753.471	881.758

Bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

1. DRUŠTVO KOJE JE PREDMET IZVJEŠĆIVANJA

UniCredit Bank d.d. (u dalnjem tekstu: Banika) je dioničko društvo osnovano i sa sjedištem u Bosni i Hercegovini, u Ulici Kardinala Stepinca b.b. Banika pruža cjelokupnu paletu usluga koje uključuju poslovanje s građanima i pravnim osobama, riznično poslovanje te poslovanje finansijskog najma. Banika je članica Grupe Zagrebačke banke (Zagrebačka banka d.d., banka sa sjedištem u Zagrebu u Republici Hrvatskoj, je matično društvo) i UniCredit Grupe. Krajnje matično društvo je UniCredit Bank SpA., banka sa sjedištem u Miljanu u Italiji.

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

2.1 Izjava o usklađenosti

Finansijska izvješća Banke pripremljena su u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine („FBiH“), koja se zasniva na Zakonu o računovodstvu i reviziji FBiH, Zakonu o bankama FBiH i podzakonskim propisima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine („Agencija“ ili „FBA“) donesenim na osnovu spomenutih zakona.

- Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH propisuje pripremu finansijskih izvješća u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“).
- Zakon o bankama FBiH propisuje pripremu godišnjih finansijskih izvješća u skladu sa prethodno spomenutim Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH, ovim zakonom, te podzakonskim aktima donesenim na osnovu oba zakona.
- Agencija je usvojila **Odluku o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka** („Odluka“), koja se primjenjuje od 1. januara 2020. godine i koja je rezultirala određenim razlikama proisteklim iz izračuna ispravki vrijednosti za kreditne gubitke zbog primjene minimalnih stopa koje su propisane Odlukom, a koje nisu zahtijevane MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ („MSFI 9“). Odluka ima utjecaj i na vrednovanje nefinansijske imovine proistekle iz kreditnih poslova (stečena materijalna imovina čije je vrednovanje u djelokrugu drugih relevantnih MSFI).

Banka je u skladu sa odredbama Odluke kreirala veće ispravke vrijednosti za kreditne gubitke u iznosu od 10.048 tisuća KM (31. prosinac 2022: 10.092 tisuća KM) u odnosu na iznos dobijen izračunom koji je rezultat internog modela Banke za obračun očekivanih kreditnih gubitaka, usklađen sa zahtjevima MSFI 9. Razlika je nastala iz sljedećih razloga:

- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 23. Odluke za izloženosti u nivou kreditnog rizika 1 (Nivo 1) – razlika u iznosu od 5.745 tisuća KM (2022: 5.789 tisuća KM),
- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 24. Odluke za izloženosti u nivou kreditnog rizika 2 (Nivo 2) – razlika u iznosu od 3.899 tisuća KM (2022: 3.899 tisuća KM),
- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 25. Odluke za izloženosti u nivou kreditnog rizika 3 (nekvalitetnu imovinu; Nivo 3) – razlika u iznosu od 9 tisuća KM (2022: 9 tisuća KM), od čega se iznos od 7 tisuća KM (2022: 2 tisuće KM) odnosi na izloženosti koje nisu obezbjeđene prihvatljivim kolateralom,
- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 26. Odluke za potraživanja od kupaca, potraživanja po osnovu faktoringa i finansijskog lizinga i ostala potraživanja - razlika u iznosu od 395 tisuća KM (2022: 395 tisuće KM).

U skladu sa članom 32 Odluke, Banka je prikazala manju vrijednost stečene imovine za iznos od 407 tisuća KM (2022: 432 tisuće KM) u odnosu na vrijednost te imovine sukladno mjerenu prema MSFI.

Tablica u nastavku prikazuje efekte prethodno opisanih razlika između zakonske računovodstvene regulative primjenjive na banke u FBiH i zahtjeva za priznavanjem i mjerjenjem po Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja:

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Imovina	(8.562)	(9.763)
Obveze	837	2.013
Kapital	(9.399)	(9.472)

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

Efekti razlika između umanjenja vrijednosti izračunatih u skladu s MSFI zahtjevima i priznatih u skladu s pravilima FBA u Računu dobiti i gubitka za 2023. iznose -508 tisuća KM (2022: 652 tisuća KM).

Odluka propisuje pravila u lokalnoj regulativi za „Računovodstveni otpis“ po kojem je Banka dužna izvršiti računovodstveni otpis bilančne izloženosti dvije godine nakon što je banka knjigovodstveno evidentirala očekivane kreditne gubitke u visini od 100% bruto knjigovodstvene vrijednosti te izloženosti i istu proglašila u potpunosti dospjelom.

Tamo gdje su računovodstvene politike uskladene s zahtjevima Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanja u ovim finansijskim izvješćima postoji poveznica s relevantnim MSFI.

Ova finansijska izvješća odobrena su od strane Uprave Banke na dan 16. veljače 2024. godine za usvajanje od strane Nadzornog odbora.

2.2 Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijska izvješća su sačinjena pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Banka biti sposobna realizirati potraživanja i podmiriti obveze u normalnom toku poslovanja.

2.3 Osnova prezentiranja

Finansijska izvješća Banke sačinjena su po načelu povjesnog troška, s izuzetkom finansijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz izvješće o računu dobiti ili gubitka i dužničkih vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz sveobuhvatnu dobit koji su iskazani po fer vrijednosti te fer vrijednosti stalnih sredstava.

Povjesni trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade dane u zamjenu za imovinu.

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obveza u redovnoj transakciji između sudionika na tržištu na datum mjerjenja, bez obzira na to je li ta cijena izravno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obveza Banke uzimaju se u obzir karakteristike imovine ili obveza koje bi sudionici na tržištu uzeli u obzir kod određivanja cijene imovine ili obveza na datum mjerjenja. Fer vrijednost za mjerjenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim finansijskim izvješćima je određena na takvoj osnovi, osim za mjerjenje koje ima neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što su neto utrživa vrijednost prema MRS 2 ili vrijednost u upotrebi prema MRS 36.

Osim toga za potrebe finansijskog izvješćivanja, pokazatelji fer vrijednosti su podijeljeni na Nivo 1, 2 ili 3 na temelju stupnja do kojeg je vrednovanje fer vrijednosti moguće promatrati i prema značaju vrednovanja fer vrijednosti u cijelosti, kako slijedi:

- Nivo 1 ulazni podaci su kotirane cijene (nekorigirane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obveze kojima Banka mogu pristupiti na datum mjerjenja;
- Nivo 2 ulazni podaci, osim onih kotiranih cijena koje su uključene u Nivo 1, koji su uočljivi za imovinu ili obveze, bilo direktno ili indirektno, i
- Nivo 3 ulazni podaci su neuočljivi ulazni podaci za imovinu ili obveze

Finansijska izvješća prezentirana su u konvertibilnim markama (KM), obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Banke. Konvertibilna marka je fiksno vezana za euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Sastavljanje finansijskih izvješća u skladu važećim zakonskim računovodstvenim propisima primjenjivim na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine zahtijeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika te objavljene iznose imovine, obveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledavaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem su procjene promijenjene, te eventualno u budućim razdobljima ako utječu i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosudbama u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji utjecaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvješćima, objavljene su u Bilješci 4.

Računovodstvene politike navedene u nastavku dosljedno su primjenjivane na sva razdoblja prikazana u ovim finansijskim izvješćima.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

2.5 Prihod i rashod od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za obračunsko razdoblje na koje se odnose metodom efektivne kamatne stope za sve kamatonosne finansijske instrumente uključujući one obračunate po amortiziranom trošku po fer vrijednosti kroz izvješće o računu dobiti i gubitka odnosno obračunate po fer vrijednosti kroz sveobuhvatnu dobit. Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška finansijske imovine ili finansijske obveze te alokacije prihoda ili rashoda od kamata tijekom odgovarajućeg razdoblja. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontira procijenjene buduće novčane tokove (uključujući sve plaćene ili primljene transakcijske troškove, naknade i poene, koji su sastavni dio efektivne kamatne stope) tokom očekivanog trajanja finansijske imovine / obveza ili, gdje je to prikladno, tokom kraćeg razdoblja do bruto knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine ili do amortiziranog troška finansijske obveze. Izračun efektivne kamatne stope uključuje sve naknade i postotne bodove plaćene ili primljene između ugovornih strana koji su sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove i sve ostale premije ili diskonte. Ovi prihodi i rashodi iskazuju se u izvještaju o dobiti ili gubitku kao prihod od kamata ili rashod od kamata i slični rashodi.

Prihod i rashod od kamata također uključuje prihode i rashode od provizija i naknada koji se odnose na zajmove i potraživanja od komitenata i banaka, uzete zajmove, finansijske najmove, subordinirani dug i izdane dužničke vrijednosnice, amortizaciju premije ili diskonta, kao i ostale razlike između početne knjigovodstvene vrijednosti kamatonosnog finansijskog instrumenta i njegove vrijednosti po dospijeću, koji se priznaju primjenom metode efektivne kamatne stope.

Kamatni prihod će se računati korištenjem metode efektivne kamate. Ovo će se računati primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine osim za:

- kupljenu ili stvorenu finansijsku imovinu umanjenu za kreditne gubitke. Za takvu finansijsku imovinu Banka na amortizirani trošak finansijske imovine iz početnog priznavanja primjenjuje efektivnu kamatnu stopu usklađenu za kreditni rizik.
- finansijsku imovinu koja nije kupljena ni stvorena finansijska imovina umanjena za kreditne gubitke, ali je naknadno postala finansijska imovina umanjena za kreditne gubitke. Za takvu finansijsku imovinu Banka u sljedećim izvještajnim razdobljima na amortizirani trošak finansijske imovine primjenjuje efektivnu kamatnu stopu.

Ukoliko se u izvještajnom razdoblju prihodi od kamata obračunavaju primjenom metode efektivne kamate na amortizirani trošak finansijske imovine u skladu s naprijed navedenim, u sljedećim izvještajnim razdobljima prihode od kamata obračunava primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost ako se kreditni rizik finansijskog instrumenta unapriredi tako da se vrijednost finansijske imovine više ne umanjuje za kreditne gubitke, pri čemu se to unaprijeđenje objektivno može dovesti u vezu s dogadjajem koji je nastao nakon primjene naprijed navedenog (kao što je poboljšanje kreditnog rejtinga zajmoprimca).

POCI (eng. Purchased or originated credit impaired assets) je finansijska imovina koja je prilikom početnog priznavanja umanjena za kreditne gubitke zbog postojanja kreditnog rizika. Za POCI imovinu, životni ECL uključen je u izračun efektivne kamatne stope pri početnom priznavanju. Posljedično, POCI imovina ne sadrži ispravak vrijednosti za umanjenje pri početnom priznavanju. Iznos priznat kao ispravak vrijednosti za gubitak nakon početnog priznavanja jednak je promjenama u ECL-u tijekom vijeka od početnog priznavanja imovine.

2.6 Prihod i rashod od naknada i provizija

Naknade i provizije, koje su sastavni dio efektivne kamatne stope na finansijsku imovinu i finansijske obveze, uključuju se u efektivnu kamatnu stopu, odnosno u prihod odnosno rashod od kamata.

Prihod i rashodi od naknada i provizija Banke čine naknade i provizije za usluge obavljanja domaćeg i međunarodnog platnog prometa, kreditnog poslovanja, kartičnog poslovanja, izdavanja garancija, akreditiva i pisma namjere, zajmova, upravljanja imovinom, agentskih, aranžerskih i pokroviteljskih naknada na tržištu kapitala, poslova skrbi, savjetodavnih usluga te ostalih usluga koje Banka pruža pravnim i fizičkim osobama.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

Nekamatni prihod s osnova naknada i provizija se u računu dobiti i gubitka i sveobuhvatnoj dobiti Banke priznaju u trenutku obavljanja/izvršenja usluge.

Ostali rashodi za naknade i provizije, prvenstveno uslužne i transakcijske naknade priznaju se kao rashod po primitku usluge.

Prihod od naknada i provizija proistekli iz ugovora sa klijentima mjeri se na temelju naknade utvrđene u ugovoru sa klijentima. Banka priznaje prihod kad prenosi uslugu na klijenta. Tablica u nastavku prikazuje prirodu i vrijeme ispunjavanja obveza izvršenja, uključujući značajne uvjete plaćanja i povezane politike priznavanja prihoda.

Vrsta usluge	Priroda i vrijeme ispunjenja obveza izvršenja, uključujući značajne uvjete plaćanja	Politike priznavanja prihoda prema MSFI 15
Bankarske usluge za građane i pravne osobe	<p>Banka pruža bankarske usluge fizičkim i pravnim osobama, uključujući vođenje računa, devizne transakcije, transakcije domaćeg platnog prometa, naknade za kreditne kartice i usluge.</p> <p>Naknade za tekuće vođenje računa naplaćuju se na račun korisnika na mjesечноj bazi. Naknade temeljene na transakcijama za konverziju, promjenu iznosa prekoračenja naplaćuju se na račun klijenta kada se transakcija izvrši. Naknade za članarine po karticama se naplaćuju s računa klijenta u momentu dospjeća, ali se razgraničavaju na godinu dana dok se ostale naknade po kartičnim transakcijama naplaćuju kad se transakcija dogodi.</p>	<p>Prihod od usluga vođenja računa i naknada za servisiranje priznaju se u prihod na kraju mjeseca kad se i naplate.</p> <p>Prihod povezan s transakcijama priznaje se u trenutku kada se transakcija dogodi.</p>
Usluga skrbništva	<p>Banka nudi usluge skrbništva nad vrijednosnim papirima (čuvanje vrijednosnih papira i poravnanje skrbničkih transakcija) na tržištu FBiH, RS i u razvijenim tržištima (putem podskrbničkih banka članica Grupe).</p> <p>Naknade se fakturišu klijentima na kraju mjeseca te se sastoje iz naknade za čuvanje papira i naknade za namirene skrbničke transakcije. Pored toga, banka ima dozvolu i za obavljanje usluga banke depozitara u emisiji FBiH. Ugovorena naknada banke depozitara se fakturiše klijentu po završetku emisije vrijednosnih papira.</p>	<p>Prihodi od administrativnih usluga priznaju se u momentu kad je usluga pružena.</p> <p>Prihod povezan s transakcijama priznaje se u trenutku kada se transakcija dogodi.</p>

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

2.7 Najmovi

Najam kod kojeg Banka kao davatelj najma prenosi suštinski sve rizike i koristi vezane uz vlasništvo te imovine primatelju najma, klasificira se kao finansijski najam. Svi ostali oblici najma se klasificiraju kao operativni najam.

Finansijski najam

Iznos koji duguju zakupci pod finansijskim najmom se knjiže kao potraživanja u iznosu neto ulaganja Banke u najmove koji je jednak sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih naplata po najmovima. Razlika između bruto potraživanja po finansijskom najmu i sadašnje vrijednosti budućih naplata po potraživanjima od finansijskog najma predstavlja nezarađeni finansijski prihod. Početni izravni troškovi nastali tijekom pregovaranja i ugovaranja finansijskog najma dodaju se knjigovodstvenoj vrijednosti iznajmljene imovine i umanjuju prihode tijekom razdoblja trajanja najma.

2.8 Primanja zaposlenih

U ime svojih zaposlenika, Banka plaća porez na dohodak, kao i doprinose za mirovinsko, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od neuposlenosti, na i iz plaća, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tijekom godine na bruto plaću. Banka navedene doprinose plaća u korist mirovinskih i zdravstvenih fondova Federacije Bosne i Hercegovine (na federalnom i kantonalm nivou) i Republike Srpske.

Nadalje, prijevoz sa i na posao, topli obrok i regres su plaćeni u skladu s domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u izvješću o računu dobiti ili gubitka i sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje u kojem su nastali troškovi plaća.

2.8.1 Dugoročno nagrađivanje zaposlenika

Za svaki ciklus Plana dugoročnog nagrađivanja zaposlenika Banke utvrđuju se sudionici temeljem kriterija doprinosa dugoročno održivoj i rastućoj profitabilnosti Banke. Procijenjeni iznos tereti izvješće o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti kao troškovi osoblja u godini kada je zarađen.

2.8.2 Ostala primanja zaposlenih

Obveze po osnovi ostalih dugoročnih primanja zaposlenika, kao što su jubilarne nagrade i zakonske otpremnine, iskazuju se u neto iznosu sadašnje vrijednosti obveze za definirana primanja na datum izvještavanja. Za izračun sadašnje vrijednosti obveze koristi se metoda projicirane kreditne jedinice. Odgovarajući gubici ili dobici od ponovljenog vrednovanja priznaju se odmah u izvještaju o dobiti ili gubitku, osim aktuarskih dobitaka i gubitaka pri ponovljenom vrednovanju obveza za definirana primanja zaposlenih koji se priznaju u izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti kao stavke koje se neće prenijeti u dobit ili gubitak u naknadnim razdobljima.

Otpremnine

Otpremnine kod prijevremenog raskida radnog odnosa se priznaju kao trošak kada postoji dokaz da se Banka obvezala, bez realne mogućnosti odustajanja, na primjenu detaljnog formalnog plana koji podrazumijeva ili raskid radnog odnosa prije normalnog datuma umirovljenja ili isplatu otpremnine temeljem ponude koja je dana kao poticaj za dobrovoljno napuštanje radnog mjesto. Otpremnine za dobrovoljno napuštanje radnog mesta priznaju se ako je Banka dala ponudu za dobrovoljno napuštanje radnog mesta, ako postoji vjerojatnost da će ponuda biti prihvaćena, a broj prihvaćenih ponuda moguće je pouzdano procijeniti. Ako otpremnine dospijevaju na isplatu više od 12 mjeseci nakon datuma sastavljanja finansijskih izvještaja, diskontiraju se na sadašnju vrijednost.

Kratkoročna primanja zaposlenika

Obveze temeljem sustava kratkoročnog nagrađivanja zaposlenika iskazuju se na nediskontiranoj osnovi, a priznaju se kao trošak u trenutku pružanja pripadajuće usluge. Obveza se priznaje u iznosu za koji se očekuje da će biti isplaćen temeljem kratkoročnog sustava isplate novčanog bonusa ili sudjelovanja u dobiti, kada Banka ima sadašnju izvedenu obvezu isplatiti taj iznos kao naknadu za uslugu koju je zaposlenik izvršio u prošlosti, a tu je obvezu moguće pouzdano procijeniti. Prava zaposlenika na

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugačije naznačeno)

godišnji odmor priznaju se u trenutku nastanka. Evidentirano rezerviranje za procijenjenu obvezu za godišnji odmor proizlazi iz usluga koje pružaju zaposlenici do izvještajnog datuma.

2.9 Strane valute

Transakcije u stranim valutama svedene su u KM po tečaju važećem na dan transakcije. Monetarna imovina i obveze izražene u stranim valutama na dan izvješćivanja svedeni su u KM u skladu s tečajem važećim na taj dan.

Tako nastale tečajne razlike priznaju se u izvješću o računu dobiti ili gubitka, osim u slučaju tečajnih razlika na nemonetarnu finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, koje se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Nemonetarna imovina i obveze u stranoj valuti koje se mijere po povijesnom trošku svode se u KM po tečaju na dan transakcije i ne preračunavaju ponovo na datum izvješćivanja.

Banka vrednuje imovinu i obveze po srednjem tečaju Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBH) na datum izvješćivanja, a koji je približan tržišnim tečajevima. Tečajevi valuta određeni od strane CBBH koji su korišteni u izradi izvješća o finansijskom položaju Banke na datum izvješćivanja su sljedeći:

31. prosinac 2023.	1 EUR = 1,95583 KM	1 USD = 1,769982 KM
31. prosinac 2022.	1 EUR = 1,95583 KM	1 USD = 1,833705 KM

2.10 Gotovina i ekvivalenti gotovine

Za potrebe izvješća o gotovinskom toku i izvješća o finansijskom položaju, gotovina i ekvivalenti gotovine obuhvaćaju novac u blagajni, instrumente u postupku naplate i tekuće račune.

Gotovina i ekvivalenti gotovine isključuju obveznu minimalnu pričuvu kod CBBH, budući da sredstva obvezne pričuve nisu na raspolaganju Banci u njenom svakodnevnom poslovanju. Obvezna minimalna pričuva kod CBBH je iznos koji su obvezne izdvajati sve poslovne banke koje imaju dozvolu za rad u Bosni i Hercegovini.

2.11 Finansijski instrumenti

Finansijska imovina i finansijske obveze se priznaju kada Banka postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijski instrument.

Finansijska imovina i obveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti uvećani za transakcijske troškove, koji se mogu izravno pripisati stjecanju odnosno izdavanju, izuzev za finansijsku imovinu i finansijske obveze po fer vrijednosti kroz izvješće o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Transakcijski troškovi koji su izravno pripisivi stjecanju finansijske imovine, odnosno nastanku finansijske obveze (izuzev finansijske imovine i finansijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka), dodaju se, odnosno oduzimaju, od fer vrijednosti finansijske imovine, odnosno finansijskih obveza, pri početnom priznavanju. Transakcijski troškovi koji su izravno pripisivi stjecanju finansijske imovine i finansijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka odmah se priznaju u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

2.11.1 Finansijska imovina

Što se tiče pravila klasifikacije finansijskih instrumenata, MSFI 9 sadrži tri glavne kategorije mjerena za finansijsku imovinu:

- Amortizirani trošak (AC)
- Fair vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI)
- Fair vrijednost kroz račun dobiti ili gubitka (FVTPL).

Kako se finansijska imovina klasificira i mjeri ovisi o dvije ocjene:

- Poslovno modela Banke (BM) za upravljanje finansijskom imovinom; i
- Ugovorenih karakteristika novčanog toka finansijske imovine.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

2.11 Finansijski instrumenti (nastavak)

2.11.1 Finansijska imovina (nastavak)

Prema MSFI 9, poslovni model Banke se odnosi na to kako Banka upravlja svojom finansijskom imovinom s ciljem generiranja novčanog toka. To znači da, poslovni model Banke određuju da li će tokovi novca rezultirati naplatom ugovornih novčanih tokova, ili se upravlja imovinom s ciljem naplate ugovorenih gotovinskih tokova i prodaje finansijske imovine.

Stoga poslovni modeli mogu biti klasificirani kao:

- Držanje do dospjeća sa svrhom naplate (Hold)
- Oboje, držanje do dospjeća i raspoloživo za prodaju (Hold & Sell)
- Ostali poslovni modeli (Other/residual)

Procjena karakteristika novčanih tokova ima za cilj identificirati da li su ugovorni novčani tokovi "samo plaćanje glavnice i kamate na glavnici" (SPPI kriterij).

Ako je ispunjen kriterij SPPI, finansijska imovina kojom se upravlja u poslovnom modelu "Hold" bit će mjerena po amortiziranom trošku, a sredstva koja se upravljaju pod poslovnim modelom "Hold & Sell" će biti mjerena u FVOCl. Finansijska imovina kojom se upravlja poslovnim modelom "Ostalo" bit će mjerena kao fer vrijednost kroz račun dobiti ili gubitka, neovisno od SPPI kriterija.

Finansijska imovina se mjeri po amortiziranom trošku, ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:

- (a) finansijska imovina drži se unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje finansijske imovine radi naplate
- (b) ugovorni uvjeti finansijske imovine uzrokuju na određenim datumima novčane tokove koji su isključivo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Finansijska imovina mjeri se po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako su ispunjena oba od sljedećih uvjeta:

- (a) finansijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj ostvariti prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine, i
- (b) ugovorni uvjeti finansijske imovine uzrokuju na određenim datumima novčane tokove koji su isključivo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Finansijska imovina se mjeri po fer vrijednosti kroz izvješće o računu dobiti ili gubitka, osim ako se ne mjeri po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Međutim, Banka može neopozivo izabrati prilikom početnog priznavanja određena ulaganja u vlasničke instrumente, koji bi se inače mjerili po fer vrijednosti kroz izvješće o računu dobiti ili gubitka, kako bi se predstavile naknadne promjene u fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Banka može, pri početnom priznavanju, neopozivo odrediti finansijsko sredstvo koje se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak ako se time eliminira ili značajno smanjuje nekonistentnost mjerjenja ili priznavanja (ponekad se naziva „računovodstvena neusklađenost“) koja bi inače nastala iz mjerjenja imovine ili obveza ili priznavanje dobitaka i gubitaka na njima na različitim osnovama.

Sva finansijska imovina priznaje se i prestaje priznavati na datum trgovanja, gdje je kupovina ili prodaja finansijske imovine pod ugovorom, čije odredbe zahtijevaju isporuku finansijske imovine u roku utvrđenom od strane dotičnog tržišta, te se početno mjeri po fer vrijednosti, plus transakcijske troškove, osim za finansijsku imovinu klasificiranu po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka. Transakcijski troškovi koji se mogu izravno pripisati stjecanju finansijske imovine klasificirane kao imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka priznaju se odmah u izvješću o računu dobiti ili gubitka.

Sva prznata finansijska imovina koja je u okviru MSFI 9 naknadno se vrednuje po amortiziranom trošku ili fer vrijednosti na temelju poslovnog modela subjekta za upravljanje finansijskom imovinom i ugovornih karakteristika novčanog toka finansijske imovine.

2.11.1.1 Dužnički instrumenti

Dužnički instrumenti koji se drže unutar poslovnog modela čiji je cilj prikupljanje ugovornih novčanih tokova, a koji imaju ugovorne novčane tokove koji su isključivo plaćanje glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice (SPPI), naknadno se mjeri po amortiziranom trošku.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugačije naznačeno)

Dužnički instrumenti koji se drže unutar poslovnog modela čiji je cilj prikupiti ugovorne novčane tokove i prodati dužničke instrumente, a koji imaju ugovorne novčane tokove koji su SPPI, naknadno se mijere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Svi ostali dužnički instrumenti (npr. dužnički instrumenti kojima se upravlja na osnovi fer vrijednosti ili koji se drže za prodaju) i vlasnička ulaganja naknadno se mijere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Međutim, Banka može izvršiti sljedeći neopozivi izbor/imenovanje pri početnom priznavanju financijske imovine na osnovi svakog pojedinačnog sredstva:

- Banka može neopozivo odlučiti za naknadne promjene fer vrijednosti ulaganja u vlasničku glavnici koje se ne drži radi trgovanja niti za nepredviđene iznose priznate od strane stjecatelja u poslovnoj kombinaciji na koju se primjenjuje MSFI 3, u stavci ostala sveobuhvatna dobit, i
- Banka može neopozivo odrediti dužnički instrument koji udovoljava kriterijima amortiziranog troška ili fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit koji se mijere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ako se time eliminira ili značajno smanjuje računovodstvena neusklađenost (koja se naziva opcija fer vrijednosti).

2.11.1.2. Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Banka procjenjuje klasifikaciju i mjerilo financijske imovine na temelju ugovornih obilježja novčanog toka sredstva i poslovnog modela Banke za upravljanje imovinom.

Da bi se sredstvo klasificiralo i mjerilo po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, njegovi ugovorni uvjeti trebali bi dovesti do novčanih tokova koji su isključivo plaćanje glavnice i kamata na nepodmirenu glavnicu (SPPI).

Za potrebe SPPI testa, glavnica je fer vrijednost financijske imovine pri početnom priznavanju. Taj iznos glavnice može se promijeniti tokom trajanja financijske imovine (npr. ako postoje otplate glavnice). Kamata se sastoji od naknade za vremensku vrijednost novca, za kreditni rizik povezan s nepodmirenim iznosom glavnice tokom određenog vremenskog razdoblja i za ostale osnovne rizike i troškove kreditiranja, kao i profitnu maržu. SPPI procjena se vrši u valuti u kojoj je denominirana financijska imovina.

Ugovorni novčani tokovi koji su SPPI u skladu su s osnovnim kreditnim aranžmanom. Ugovorni uvjeti koji uvode izloženost rizicima ili nestabilnost u ugovornim novčanim tokovima koji nisu povezani s osnovnim aranžmanom posudbe, kao što su izloženost promjenama cijena dionica ili cijena roba, ne dovode do ugovornih novčanih tokova koji su SPPI. Izvorno ili stečeno financijsko sredstvo može biti osnovni kreditni aranžman, bez obzira na to je li to kredit u pravnom obliku.

Procjena poslovnih modela za upravljanje financijskom imovinom ključna je za klasifikaciju financijske imovine. Banka određuje poslovne modele na razini koja odražava kako se grupama financijske imovine upravlja zajedno kako bi se postigao određeni poslovni cilj.

Reklasifikacije

Kada, i samo kada, subjekt promjeni svoj poslovni model za upravljanje financijskom imovinom, mora reklassificirati svu financijsku imovinu. U skladu s tim, ako subjekt reklassificira financijsku imovinu, ona će primijeniti reklassifikaciju prospektivno od datuma reklassifikacije, definirane kao prvi dan prvog izvještajnog razdoblja nakon promjene poslovnog modela. Banka ne smije prepravljati sve prethodno priznate dobitke, gubitke (uključujući dobitke ili gubitke od umanjenja vrijednosti) ili kamatu.

Banka ima više poslovnih modela za upravljanje financijskim instrumentima koji odražavaju način na koji Banka upravlja svojim financijskim sredstvima kako bi generirala novčane tokove. Poslovni model određuje hoće li novčani tokovi biti rezultat prikupljanja ugovornih novčanih tokova, prodaje financijske imovine ili oboje.

Banka razmatra sve relevantne informacije dostupne prilikom procjene poslovnog modela. Međutim, ova procjena se ne provodi na temelju scenarija koje Banka ne očekuje razumno da će se dogoditi, kao što su takozvani „najgori mogući“ ili „stresni“ scenariji. Banka uzima u obzir sve relevantne dostupne dokaze kao što su:

- kako se ocjenjuje uspješnost poslovnog modela i financijska imovina unutar tog poslovnog modela i izvještava ključno rukovodstvo Banke;
- rizike koji utječu na uspješnost poslovnog modela (i financijske imovine u okviru tog poslovnog modela), a posebno na način na koji se njima upravlja; i
- način na koji se nadoknađuje rukovodilac poslovanja (npr. temelji li se naknada na fer vrijednosti upravljane imovine ili na prikupljenim ugovornim novčanim tokovima).

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

2.11 Finansijski instrumenti (nastavak)

2.11.1 Finansijska imovina (nastavak)

2.11.1.2. Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (nastavak)

Prilikom početnog priznavanja finansijske imovine, Banka određuje je li novopriznata finansijska imovina dio postojećeg poslovnog modela, ili odražava početak novog poslovnog modela. Banka ponovo procjenjuje svoje poslovne modele u svakom izvještajnom razdoblju kako bi utvrdila jesu li poslovni modeli promijenjeni u odnosu na prethodno razdoblje. Za tekuće i prethodno izvještajno razdoblje Banka nije identificirala promjene u svojim poslovnim modelima.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Kada se prestaje priznavati dužnički instrument koji se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, kumulativni dobitak/gubitak prethodno priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklassificira se iz kapitala u izvješće o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Nasuprot tome, za kapitalna ulaganja određena po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, kumulativni dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti naknadno se ne reklassificira u račun dobiti i gubitka, već se prenosi unutar kapitala.

Dužnički instrumenti koji se naknadno mijere po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit podliježu umanjenju vrijednosti. Vidi Bilješku 19.

2.11.1.3 Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka je:

- imovina s ugovornim novčanim tokovima koji nisu SPPI; i / ili
- imovina koja se drži u poslovnom modelu koji ne podrazumijeva držanje radi naplate ugovornih novčanih tokova ili za naplatu i prodaju; ili
- imovini koja je iskazana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, primjenom opcije fer vrijednosti.

Ta se imovina mjeri po fer vrijednosti, a svi dobici / gubici nastali prilikom ponovnog mjerjenja priznaju se u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Reklasifikacije

Ako se poslovni model na temelju kojeg Banka drži finansijsku imovinu promijeni, predmetna finansijska imovina se reklassificira. Zahtjevi za reklassifikaciju i mjerjenje koji se odnose na novu kategoriju primjenjuju se prospektivno od prvog dana prvog izvještajnog razdoblja nakon promjene poslovnog modela koji rezultira reklassifikacijom finansijske imovine Banke. Tokom tekuće finansijske godine i prethodnog obračunskog razdoblja nije bilo promjena u poslovnom modelu po kojem Banka drži finansijsku imovinu te stoga nije izvršena reklassifikacija. Promjene u ugovornim novčanim tokovima razmatraju se u skladu s računovodstvenom politikom o modificiranju i prestanku priznavanja finansijske imovine opisane u nastavku.

2.11.1.4. Umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja

Prema MSFI9 za priznavanje iznosa rezervacija za finansijski instrument, subjekti mogu slijediti opći pristup (General Approach) ili pojednostavljeni pristup (Simplified Approach).

Prema općem pristupu svaki pravni subjekt je u obvezi da kalkulira ili 12 – mjesecni ili očekivani gubitak za životni vijek (ECL) finansijskog instrumenta u zavisnosti od značaja promjene kreditnog rizika finansijskih instrumenata u odnosu na inicijalno priznavanje.

U pojednostavljenim pristupu (Simplified Approach) pravni subjekti nisu dužni pratiti promjene u kreditnom riziku. Rezervacije su uvijek jednake očekivanom kreditnom gubitku za cijeli životni vijek na svaki izvještajni datum, odmah po prepoznavanju.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugačije naznačeno)

2.11.2 Umanjenje vrijednosti

Banka koristi pojednostavljeni pristup za portfelj finansijskog najma, a za ostalo opći pristup.

Banka primjenjuje model "3 Nivoa" koji je baziran na promjenama u kreditnom riziku finansijskog instrumenta u usporedbi s kreditnim rizikom pri inicijalnom priznavanju, što za cilj ima reflektirati pogoršanje kreditne kvalitete finansijskog instrumenta:

- **Nivo 1** pokriva finansijske instrumente koji nemaju značajno pogoršanje kreditne kvalitete od inicijalnog priznavanja ili imaju nizak kreditni rizik (low credit risk);
- **Nivo 2** pokriva finansijske instrumente koji imaju značajno pogoršanje kreditne kvalitete od inicijalnog priznavanja za koje nema objektivnog dokaza kreditnog gubitka;
- **Nivo 3** pokriva finansijsku imovnu za koju postoji objektivan dokaz kreditnog gubitka na izvještajni datum.

Na kraju, transfer finansijskog instrumenta u Nivo 3 je potreban ako dodatno uz povećanje kreditnog rizika pojavi se i trigger kreditnog gubitka.

Banka priznaje rezerviranja za očekivane kreditne gubitke na slijedeće finansijske instrumente koji se ne mijere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka:

- zajmovi i potraživanja od banaka po amortiziranom trošku;
- zajmovi i potraživanja od komitenata po amortiziranom trošku;
- finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit;
- finansijske garancije i akreditivi;
- ostale nepovučene preuzete obveze.

Gubitak od umanjenja vrijednosti ne priznaje se za kapitalna ulaganja.

Uz iznimku kupljene ili izdane kreditno umanjene finansijske imovine – POCI (koja se razmatra zasebno u nastavku), očekivani kreditni gubici se moraju mjeriti kroz gubitak od umanjenja vrijednosti u iznosu koji je jednak:

- 12-mjesečnim očekivanim kreditnim gubicima, tj. očekivanim kreditnim gubicima za cijeli vijek trajanja koji su rezultat događaja nepodmirenja na finansijskom instrumentu koji su mogući u roku od 12 mjeseci nakon datuma izvještavanja (naziva se Nivo 1); ili
- očekivanim kreditnim gubicima tokom cijelog vijeka trajanja, tj. očekivanim kreditnim gubicima za cijeli vijek trajanja koji su rezultat svih mogućih događaja neispunjavanja obveza tokom vijeka trajanja finansijskog instrumenta (naziva se Nivo 2 i Nivo 3).

Gubitak od umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke tokom cijelog vijeka trajanja potreban je za finansijski instrument ako se kreditni rizik tog finansijskog instrumenta značajno povećao od početnog priznavanja. Za sve ostale finansijske instrumente, očekivani kreditni gubici se mijere u iznosu jednakom 12-mjesečnim očekivanim kreditnim gubicima.

Više pojedinosti o utvrđivanju značajnog povećanja kreditnog rizika je u Bilješci 38.

2.11.2.1 Kreditno umanjena finansijska imovina

Finansijska imovina je kreditno umanjena kada je došlo do jednog ili više događaja koji imaju štetan utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove te finansijske imovine. Dokaz da je finansijska imovina kreditno umanjena uključuje dostupne podatke o slijedećim događajima:

- (a) značajne finansijske poteškoće izdavatelja ili zajmoprimca;
- (b) kršenje ugovora, kao što je neispunjavanje obveza ili dospjeli slučaj;
- (c) zajmodavac(i) zajmoprimac, iz ekonomskih ili ugovornih razloga koji se odnose na finansijske poteškoće zajmoprimca, nakon što je zajmoprimcu odobrio koncesiju(e) koju zajmodavci ne bi mogli uzeti u obzir;
- (d) vjerojatnost da će dužnik ući u stečaj ili drugu finansijsku reorganizaciju;
- (e) nestanak aktivnog tržišta za tu finansijsku imovinu zbog finansijskih poteškoća; ili
- (f) kupnju ili nastanak finansijske imovine s velikim diskontom koji odražava nastale kreditne gubitke.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

2.11 Finansijski instrumenti (nastavak)

2.11.2 Umanjenje vrijednosti (nastavak)

2.11.2.1 Kreditno umanjena finansijska imovina (nastavak)

Očekivani kreditni gubici su vjerojatnočom ponderirana procjena sadašnje vrijednosti kreditnih gubitaka. Oni se mjeru kao sadašnja vrijednost razlike između novčanih tokova Banke po ugovoru i novčanih tokova za koje se očekuje da će ih dobiti temeljem ponderiranja višestrukih budućih gospodarskih scenarija diskontiranih na EKS imovine.

Banka mjeri očekivane kreditne gubitke na pojedinačnoj osnovi ili na grupnoj osnovi za portfelje kredita koji imaju slične karakteristike gospodarskog rizika. Mjerenje rezerviranja za gubitke temelji se na sadašnjoj vrijednosti očekivanih novčanih tokova imovine koristeći izvornu EKS imovine, bez obzira na to je li mjerena na pojedinačnoj ili na grupnoj osnovi.

Za obveze po kreditima i ugovore o finansijskim garancijama umanjenje vrijednosti priznaje se kao rezerviranje. Banka objavljuje informacije o promjenama umanjenja vrijednosti za finansijsku imovinu odvojeno od onih za obveze po kreditima i ugovore o finansijskim garancijama.

2.11.2.2 Kupljena ili izdana kreditno umanjena finansijska imovina (POCI)

POCI je finansijska imovina koja je prilikom početnog priznavanja umanjena za kreditne gubitke zbog postojanja kreditnog rizika. Za tu imovinu Banka priznaje sve promjene u očekivanim kreditnim gubicima za vijek trajanja od početnog priznavanja kao gubitak od umanjenja vrijednosti, a sve promjene priznaju se u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Povoljna promjena za takvu imovinu stvara dobit od umanjenja vrijednosti.

2.11.2.3 Definicija neispunjavanja obveza

Ključno za određivanje očekivanih kreditnih gubitaka je definicija neispunjavanja obveza. Definicija neispunjavanja obveza koristi se u mjerenu iznosa očekivanih kreditnih gubitaka i pri utvrđivanju da li se gubitak temelji na 12-mjesečnom ili očekivanom kreditnom gubitku za vijek trajanja, jer je zadana komponenta vjerojatnosti neplaćanja (PD) koja utječe i na mjerenu očekivanog kreditnog gubitka i identifikacija značajnog povećanja kreditnog rizika (vidi Bilješku 38.).

Banka smatra sljedeće kao sastavni dio neplaćanja:

- dužnik je u kašnjenju duže od 90 dana na bilo koju značajnu kreditnu obvezu prema Banci; ili
- malo je vjerojatno da će zajmoprimac platiti svoje kreditne obveze Banci u cijelosti.

Definicija neispunjavanja obveza prikladno je prilagođena kako bi odražavala različite karakteristike različitih vrsta imovine. Smatra se da su prekoračenja dospjela nakon što je klijent prekoračio preporučeno ograničenje ili je obaviješten o ograničenju koje je manje od trenutnog neplaćenog iznosa

Značajno povećanje kreditnog rizika

Banka prati svu finansijsku imovinu, izdane kreditne obveze i ugovore o finansijskim garancijama koje podliježu zahtjevu za umanjenjem vrijednosti kako bi procijenila je li došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja. Ako je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika, Banka će mjeriti gubitak na temelju očekivanog kreditnog gubitka za vijek trajanja umjesto 12-mjesečnog očekivanog kreditnog gubitka.

Prilikom procjene je li kreditni rizik na finansijskom instrumentu značajno povećan od početnog priznavanja, Banka uspoređuje rizik nastanka neispunjavanja obveza na finansijskom instrumentu na datum izvještavanja na temelju preostalog dospijeća instrumenta, s rizikom neispunjavanja obveza predviđenim za preostali rok do dospijeća na datum izvještavanja kada je finansijski instrument prvi put priznat. Prilikom izrade ove procjene, Banka razmatra i kvantitativne i kvalitativne informacije koje su razumne i potkrijepljene, uključujući povjesno iskustvo i informacije koje se odnose na budućnost, a koje su dostupne bez nepotrebnih troškova ili napora, na temelju povjesnog iskustva Banke i stručne kreditne procjene, uključujući napredne informacije.

Više detalja u Bilješci 38. Upravljanje rizicima.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

2.11.3 Priznavanje i prestanak priznavanja finansijske imovine

Banka početno priznaje zajmove i potraživanja na datum nastanka.

Kupnja i prodaja finansijske imovine redovnim putem priznaje se na datum namire. Datum namire je datum kada je sredstvo dostavljeno prema ili od strane Banke i dok predmetna imovina ili obveza nije priznata do datuma namirenja. Promjene u fer vrijednosti predmetne finansijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (osim derivata) i po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit finansijske imovine priznaje se od datuma trgovana. Sva ostala finansijska imovina i obveze (derivati) priznaju se na datum trgovana na koji Banka postaje strana ugovornih odredbi instrumenta.

Finansijska imovina i obveze početno se priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove za svu finansijsku imovinu i obveze koje se ne vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Finansijska imovina i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka početno se priznaju po fer vrijednosti, a transakcijski troškovi se odmah priznaju u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Prestanak priznavanja finansijske imovine zbog značajne izmjene uvjeta

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu, kao što je zajam klijentu, kada su uvjeti poslovanja promijenjeni u toj mjeri u kojoj, u biti, ugovor postaje novi zajam, gdje se razlika priznaje u dobiti ili gubitak prestanka priznavanja, ali u mjeri u kojoj gubitak od umanjenja vrijednosti nije već evidentiran. Novoprznati zajmovi klasificiraju se kao Nivo 1 za potrebe mjerjenja ECL-a, osim ako se novi zajam smatra POCI.

Prilikom procjene da li ili ne prestaje priznavanje zajma klijentu, između ostalog, Banka smatra sljedeće čimbenike: promjena valute zajma, uvođenje značajki vlasničkog udjela, promjena druge ugovorne strane, ili ukoliko je izmjena takva da instrument više ne zadovoljava kriterij SPPI.

Izmjene finansijske imovine koja ne rezultira bitno različitim novčanim tokovima

Ako promjena ne rezultira novčanim tokovima koji su bitno različiti, izmjena neće rezultirati ni prestankom priznavanja. Na temelju promjene novčanih tokova diskontiranih po izvornoj EKS, Banka evidentira dobit ili gubitak promjene, u mjeri u kojoj gubitak od umanjenja vrijednosti već nije zabilježen.

Prestanak priznavanja finansijske imovine u slučaju kad nije bilo značajnih izmjena uvjeta

Finansijska imovina (ili njegov dio ili dio grupe slične finansijske imovine) prestaje se priznavati kada su prava na primanje novčanih tokova od finansijske imovine istekla ili kada su prenesena, i ili

- Banka prenosi gotovo sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom, ili
- Banka ne prenosi niti zadržava gotovo sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom i Banka ne zadržava kontrolu.

Banka smatra da se kontrola prenosi ako, i samo ako, stjecatelj ima praktičnu mogućnost prodaje imovine u cijelosti nepovezanoj trećoj strani, te je u mogućnosti koristiti tu sposobnost jednostrano i bez uvođenja dodatnih ograničenja prijenosa.

Banka ulazi u transakcije u kojima zadržava ugovorne uvjete za primanje novčanih tokova od imovine, ali preuzima ugovornu obvezu plaćanja tih novčanih tokova drugim subjektima i prenosi sve rizike i nagrade. Ove transakcije se evidentiraju kao „pass-through“ aranžmani koji rezultiraju prestankom priznavanja, ako Banka:

- nema obvezu plaćanja, osim ako ne prikupi ekvivalentne iznose iz imovine,
- ima zabranu prodaje ili zaloga imovine, i
- ima obvezu doznačiti bilo koji novac koji prikupi iz imovine bez značajnog kašnjenja.

Kada Banka nije prenijela, niti zadržala gotovo sve rizike i koristi, te zadržala kontrolu nad imovinom, imovina se nastavlja priznavati samo do visine kontinuiranog sudjelovanja Banke, u kojem slučaju Banka također priznaje povezanu obvezu. Prenesena imovina i povezana obveza mjere se na temelju kojih odražava prava i obveze koje zadržava Banka. Nastavak sudjelovanja u obliku jamstva u odnosu na prenesenu imovinu mjeri se po nižoj vrijednosti između izvorne knjigovodstvene vrijednosti imovine i maksimalnog iznosa naknade koju bi Banka mogla platiti.

Sredstva osiguranja (npr. dionice i obveznice) koje Banka podvrgava standardnim ugovorima o reotkupu i posudbe vrijednosnih papira ne prestaju se priznavati jer Banka zadržava sve značajne rizike i koristi na temelju unaprijed određene cijene otkupa te stoga kriteriji za prestanak priznavanja nisu ispunjeni.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

2.11 Finansijski instrumenti (nastavak)

2.11.4 Otpis

Zajmovi i dužnički vrijednosni papiri otpisuju se ako Banka nema razumnih očekivanja da će povratiti finansijsku imovinu (u cijelosti ili njezin dio). To je slučaj kada Banka utvrdi da zajmoprimec nema sredstva ili izvore prihoda koji bi mogli generirati dovoljno novčanih tokova za otplatu iznosa koji su predmet otpisa. Otpis predstavlja događaj prestanka priznavanja. Banka može primjeniti aktivnosti prinudne naplate na otpisanu finansijsku imovinu. Primici, koji proizlaze iz aktivnosti prinudne naplate Banke iskazuju se kao ostali prihodi u izvješću o računu dobiti i gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Dodatno Odluka FBA propisuje regulativu za „Računovodstveni otpis“ po kojoj je Banka dužna izvršiti računovodstveni otpis bilančne izloženosti dvije godine nakon što je Banka knjigovodstveno evidentirala očekivane kreditne gubitke u visini od 100% bruto knjigovodstvene vrijednosti te izloženosti i istu proglašila u potpunosti dospjelom.

2.11.5 Prikaz umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke u izvješću o finansijskom položaju

Rezervacije za očekivane kreditne gubitke prikazane su u izvješću o finansijskom položaju kako slijedi:

- za finansijsku imovinu mjerenu po amortiziranom trošku: kao odbitak od bruto knjigovodstvene vrijednosti imovine;
- za dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit: nikakav gubitak se ne priznaje u izvješću o finansijskom položaju jer je knjigovodstvena vrijednost po fer vrijednosti. Međutim, umanjenje vrijednosti gubitka uključuje se kao dio revalorizacijskog iznosa u revalorizacijsku rezervu (vidi izvješće o promjenama u kapitalu);
- za obveze po kreditima i ugovore o finansijskim jamstvima: kao rezerviranje.

2.11.6 Finansijske obveze i kapital

Izdani dužnički i vlasnički instrumenti klasificirani su ili kao finansijske obveze ili kao kapital u skladu sa suštinom ugovornog aranžmana.

Finansijska obveza je ugovorna obveza isporuke gotovine ili drugog finansijskog sredstva ili zamjene finansijske imovine ili finansijskih obveza s drugim subjektom pod uvjetima koji su potencijalno nepovoljni za Banku ili ugovor koji će se, ili može, podmiriti u vlastitim vlasničkim instrumentima Banke i nederativativni je ugovor za koji su banke obvezne ili mogu biti obvezne isporučiti varijabilni broj vlastitih vlasničkih instrumenata ili ugovor o derivatima nad vlastitim kapitalom koji će se ili može podmiriti osim razmjenom fiksнog iznosa novca (ili drugog finansijskog sredstva) za fiksni broj vlasničkih instrumenata Banke.

2.11.6.1. Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je svaki ugovor koji dokazuje preostali udio u imovini subjekta nakon odbitka svih njegovih obaveza. Vlasnički instrumenti koje je izdala Banka priznaju se u iznosu primljenih sredstava, umanjenih za troškove izravnog izdavanja.

Otkup vlastitih vlasničkih instrumenata Banke priznaje se i odbija izravno u kapitalu. Dobitak / gubitak se ne priznaje u računu dobiti i gubitka prilikom kupnje, prodaje, izdavanja ili poništenja vlastitih vlasničkih instrumenata Banke.

2.11.6.2 Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Finansijske obveze klasificiraju se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka kada se finansijska obveza (i) drži radi trgovanja, ili (ii) ako je određena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Finansijska obveza je klasificirana kao namijenjena trgovanju ako:

- je nastala u svrhu ponovne kupnje u kratkom roku; ili
- je pri početnom priznavanju dio portfelja identificiranih finansijskih instrumenata kojima Banka upravlja zajedno i koji ima nedavnu aktualnu shemu kratkoročnog stjecanja dobiti; ili
- je derivat koji nije određen i učinkovit kao instrument zaštite.

Finansijska obveza, osim finansijske obveze koja se drži radi trgovanja ili potencijalne naknade, koju stjecatelj može platiti kao

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

dio poslovnog spajanja, može se odrediti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka nakon početnog priznavanja ako:

- takvo određivanje eliminira ili značajno smanjuje nekonzistentnost mjerjenja ili priznavanja koja bi inače nastala; ili
- finansijska obveza čini dio grupe finansijske imovine ili finansijskih obveza ili oboje, kojom se upravlja i njezina uspješnost se procjenjuje na osnovi fer vrijednosti, u skladu s dokumentiranom strategijom upravljanja rizicima ili investicijske strategije Banke, te se daju informacije o grupiranju interno na toj osnovi; ili
- čini dio ugovora koji sadrži jedan ili više ugrađenih derivativnih finansijskih instrumenata, a MSFI 9 dopušta da se cijeli hibridni (kombinirani) ugovor označi kao po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka iskazuju se po fer vrijednosti, pri čemu se svi dobici / gubici koji proizlaze iz ponovnog mjerjenja priznaju u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u onoj mjeri u kojoj nisu dio određenog odnosa zaštite. Neto dobit / gubitak priznat u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti uključuje sve kamate plaćene na finansijsku obvezu i uključen je u neto dobit od ostalih finansijskih instrumenata po stavci fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka u računu dobiti i gubitka.

Prilikom utvrđivanja hoće li priznavanje promjena u kreditnom riziku obveze u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti stvoriti ili povećati računovodstvenu neuskladenost u dobiti ili gubitku, Banka procjenjuje očekuje li se da će učinci promjena kreditnog rizika, obveze rizik, biti prebijen u izvješću o računu dobiti ili gubitka promjenom fer vrijednosti drugog finansijskog instrumenta koji se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Takvo očekivanje mora se temeljiti na ekonomskom odnosu između obilježja obveze i karakteristika drugog finansijskog instrumenta.

2.11.6.3 Ostale finansijske obveze

Ostale finansijske obveze, uključujući depozite i uzete zajmove, početno se mjere po fer vrijednosti, umanjenoj za troškove transakcije. Ostale finansijske obveze naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška finansijske obveze i raspoređivanja troška kamata tokom relevantnog razdoblja. EKS je stopa koja točno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja kroz očekivani vijek trajanja finansijske obveze, ili, gdje je to prikladno, kraće razdoblje, na neto knjigovodstveni iznos pri početnom priznavanju.

2.11.6.3.1 Uzeti zajmovi

Kamatnosni zajmovi početno se priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za pripadajuće transakcijske troškove. Nakon početnog priznavanja, posudbe na koje se plaća kamata iskazuju se po amortiziranom trošku, a svaka razlika između primitaka (umanjenih za troškove transakcije) i otkupne vrijednosti priznaje se u izvješću o dobiti ili gubitku tokom razdoblja trajanja posudbe na temelju efektivne kamatne stope.

2.11.6.3.2 Tekući računi i depoziti banaka i klijenata

Tekući računi i depoziti klasificiraju se kao ostale obveze i početno se mjere po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove, a naknadno se iskazuju po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

2.11.6.4 Prestanak priznavanja finansijskih obveza

Banka prestaje priznavati finansijske obveze kada, i samo kada, su obveze Banke podmirene, otkazane ili su istekle. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti finansijske obveze koja se prestaje priznavati i plaćene naknade i obveze za plaćanje priznaje se u računu dobiti i gubitka.

Kada Banka razmjenjuje sa zajmoprimcem jedan dužnički instrument s drugim dužničkim instrumentom s bitno drugačijim uvjetima, takva se razmjena obračunava kao gašenje izvorne finansijske obveze i priznavanje nove finansijske obveze. Slično tome, Banka iskazuje značajnu izmjenu uvjeta postojeće obveze ili dijela obveze kao ukidanje izvorne finansijske obveze i priznavanje nove obveze.

2.12 Dužničke vrijednosnice

Dužničke vrijednosnice klasificiraju se kao finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (uz uknjižavanje dobitaka ili gubitaka na dobit ili gubitak prestanka priznavanja), po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili po amortiziranom trošku, ovisno o poslovnom modelu i SPPI testu.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

2.13 Potraživanja od banaka

Plasmani bankama klasificiraju se kao finansijska imovina po amortiziranom trošku i sukladno tome mjere.

2.14 Novac i novčani ekvivalenti

Za potrebe izvješća o novčanom toku, novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni, stavke u postupku naplate i tekuće račune kod banaka.

2.15 Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i ostala potraživanja s fiksnim ili utvrđenim plaćanjima, koja ne kotiraju na aktivnom tržištu, mogu se klasificirati kao zajmovi i potraživanja. Isti nastaju kad Banka daje novac dužniku bez namjere istovremene prodaje tih potraživanja ili prodaje u bliskoj budućnosti.

Zajmovi i potraživanja početno se priznaju po fer vrijednosti uvećani za inkrementalne troškove. Nakon početnog priznavanja, zajmovi i potraživanja se vrednuju po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjeni za eventualno umanjenje vrijednosti.

Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim za kratkoročna potraživanja kada bi priznavanje kamate bilo nematerijalno.

Zajmovi i potraživanja uključuju zajmove i potraživanja od banaka i komitenata, gotovinu i ekvivalente gotovine, te obveznu pričuvu kod CBBH.

2.16 Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je bilo koji ugovor koji dokazuje pravo na preostali iznos udjela u imovini subjekta nakon odbijanja svih njegovih obveza. Vlasnički instrumenti koje je Banka izdala knjiže se u iznosu primljenih sredstava, umanjenih za troškove izdavanja.

2.17 Obveze za ugovore o finansijskim garancijama, akreditivima i neiskorištenim zajmovima

Obveze za ugovore o finansijskoj garanciji su inicijalno mjerene po fer vrijednosti i naknadno su mjerene po većem od:

- iznosa ispravke vrijednosti za kreditne gubitke (očekivani kreditni gubitak), ili
- iznosa inicijalno priznatog i gdje je to odgovarajuće, umanjenog za kumulativnu amortizaciju priznatu u skladu s politikama priznavanja prihoda koji su gore utvrđeni.

Neiskorištene obveze po kreditima i akreditivima su obveze po kojima su tokom trajanja obveza, Banka je dužna klijentu pružiti zajam uz unaprijed određene uvjete.

Nominalna ugovorna vrijednost finansijskih garancija, akreditiva i neiskorištenih kreditnih obveza, ako je zajam dogovoren da se daje na tržišne uvjete, ne iskazuje se u izvješću o finansijskom položaju (prikan je izvanbilančno).

2.18 Netiranje

Finansijska imovina i finansijske obveze netiraju se, te tako prikazuju u izvješću o finansijskom položaju, samo i jedino ukoliko Banka ima zakonsko pravo na netiranje, te ih namjeravaju realizirati na neto osnovi, odnosno istovremeno realizirati imovinu i podmiriti obveze.

Prihodi i rashodi se prezentiraju na neto osnovi samo kad je to dozvoljeno u skladu s MSFI-jevima, te za dobitke i gubitke koji proizlaze iz skupine sličnih transakcija, kao npr. po osnovi aktivnosti trgovanja.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugačije naznačeno)

2.19 Derivativni financijski instrumenti

Banka koristi derivativne financijske instrumente kako bi se na optimalan način zaštitila od izloženosti valutnom riziku koji proizlazi iz poslovnih, financijskih i ulagačkih aktivnosti. Banka ne drži, niti izdaje derivativne financijske instrumente u špekulativne svrhe. Derivativi koji nisu označeni kao instrumenti zaštite klasificirani su kao financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja.

Derivativni financijski instrumenti koji uključuju terminske ugovore u stranoj valuti, te swap ugovore u stranoj valuti, inicijalno se priznaju na datum trgovanja u izvješću o financijskom položaju i naknadno mjere po fer vrijednosti. Fer vrijednosti se utvrđuju na temelju modela koji koriste diskontirane gotovinske tokove.

Derivativi se klasificiraju kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka ukoliko je njihova fer vrijednost pozitivna, odnosno kao financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka ako je njihova fer vrijednost negativna.

Derivativna financijska imovina - Računovodstvo zaštite

Kao što je dozvoljeno Međunarodnim standardom financijskog izveštavanja 9 (MSFI 9) „Financijski instrumenti“ (na snazi od 01.01.2018. godine) UniCredit Grupa će nastaviti primjenjivati pravila računovodstvene zaštite, definirana Međunarodnim računovodstvenim standardom 39 (MRS 39).

U svrhu računovodstva zaštite, zaštita se može odnositi na:

- zaštitu fer vrijednosti - zaštita izloženosti od promjena fer vrijednosti priznate imovine ili obveze ili nepriznate obveze;
- zaštitu novčanih tokova – zaštita izloženosti od promjena u novčanim tokovima koja se veže uz specifični rizik vezan uz priznatu imovinu, obvezu ili izvjesnu transakciju u budućnosti;
- zaštitu neto ulaganja u stranoj valuti.

Banka se uglavnom koristi zaštitom fer vrijednosti, kako bi se zaštitila od izloženosti promjenama fer vrijednosti pojedinih stavki imovine i obveza ili dijela pojedinih stavki imovine i obveza ili portfelja financijske imovine i obveza.

Banka se koristi derivativnim financijskim instrumentima u svrhu zaštite od izloženosti promjene fer vrijednosti po kamatnom riziku.

Takvi derivativni instrumenti se inicijalno priznaju po njihovoj fer vrijednosti i naknadno se mijere po fer vrijednosti. Derivativi se prikazuju kao financijska imovina kada im je fer vrijednost pozitivna i kao financijska obveza u slučaju kada im je fer vrijednost negativna.

Prilikom sklapanja aranžmana računovodstva zaštite, Banka formalno određuje i dokumentira odnos za koji želi primijeniti računovodstvo zaštite te cilj i strategiju upravljanja rizicima za poduzimanje same zaštite. Dokumentacija uključuje identifikaciju zaštitnog instrumenta, zaštićenu stavku ili transakciju, vrstu rizika protiv kojeg se Banka štiti te kako će Banka pratiti učinkovitost promjene u fer vrijednosti zaštitnog instrumenta kao kompenzaciju za promjene fer vrijednosti ili promjene novčanog toka izloženosti koja je zaštićena. Očekivanje je da će takve zaštite biti učinkovite u postizanju kompenzirajućih promjena u fer vrijednosti ili u novčanim tokovima te su redovno testirane u vrijeme njihovog trajanja kako bi se ustanovila njihova učinkovitost kroz izvještajna razdoblja za koja su određena.

2.20 Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema se početno priznaju po trošku stjecanja. Naknadna mjerena nekretnina se vode po fer vrijednosti dok se oprema vodi po trošku, umanjenom za amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Trošak uključuje sve troškove koji su izravno vezani za nabavu imovine.

Naknadni troškovi se uključuju u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se priznaju kao zasebna imovina, u ovisnosti od toga što je primjenjivo, samo u onim slučajevima kada postoji vjerojatnost da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od te imovine i ako se njezina vrijednost može pouzdano utvrditi.

Troškovi popravaka i tekućeg održavanja terete izvješće o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju u kojem su nastali.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

2.20 Nekretnine i oprema (nastavak)

Amortizacija se obračunava na sve nekretnine i opremu, osim zemljišta, imovine u pripremi i investicijskih nekretnina, po linearnej metodi kako bi se otpisao trošak nabave imovine do procijenjene preostale vrijednosti imovine kroz njen procijenjeni korisni vijek upotrebe, kao što je navedeno u nastavku:

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Zgrade	50 godina	50 godina
Računala	3,3 do 5 godina	3,3 do 5 godina
Ulaganja u tuđu imovinu	Kroz rok najma	Kroz rok najma
Ostala oprema	6,6 do 14,2 godine	6,6 do 14,2 godine

Metode amortizacije, preostala vrijednost nekretnina i opreme, i procijenjeni korisni vijek upotrebe pregledavaju se i po potrebi i uskladjuju na svaki datum izvješćivanja.

Dobici i gubici po osnovu otuđenja imovine utvrđuju se kao razlika između novčanog priljeva i neto knjigovodstvene vrijednosti i iskazuju u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u okviru ostalih prihoda ili rashoda iz poslovanja.

2.21 Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se vrednuje po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Trošak nabave uključuje sve troškove koji su izravno vezani za nabavu imovine.

Nematerijalna imovina, osim imovine u pripremi, amortizira se linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe kako slijedi:

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Softver	5 godina	5 godina
Ostala nematerijalna imovina	5 godina	5 godina

2.22 Ulaganja u investicijske nekretnine

Ulaganja u investicijske nekretnine obuhvaćaju nekretnine u posjedu radi zarade prihoda od najma ili zbog porasta vrijednosti kapitalne imovine, ili oboje. Ulaganja u investicijske nekretnine početno se mjere po trošku stjecaja koji uključuje trošak nabave (koji je u skladu s njihovom tržišnom vrijednošću na datum nabavke). Naknadno mjerjenje se vrši prema metodi fer vrijednosti. Promjene fer vrijednosti priznaju se u izvješću o računu dobiti ili gubitku i ne vrši se obračun amortizacije.

2.23 Porez na dobit

Trošak poreza na dobit sastoji se od tekućeg poreza i odgođenog poreza. Porez na dobit priznaje se u izvješću o računu dobiti ili gubitka, izuzevši stavke koje su direktno priznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za koje se porez također priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

2.23.1 Tekući porez na dobit

Tekući porez predstavlja očekivani iznos poreza koji se plaća na oporezivi iznos dobiti za poslovnu godinu, u skladu s poreznim stopama važećim na dan izvještavanja, te svim korekcijama iznosa porezne obveze za prethodna razdoblja.

2.23.2 Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez priznaje se, uzimajući u obzir privremene razlike između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza koje se koriste za potrebe finansijskog izvješćivanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza. Odgođeni porezi ne priznaju se

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

na privremene razlike kod inicijalnog priznavanja imovine i obveza u transakciji koje nisu poslovna kombinacija i koje ne utječu na računovodstvenu niti oporezivu dobit. Iznos odgođene porezne imovine ili obveza, priznaje se koristeći poreznu stopu za koju se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u razdoblju u kojem se očekuje realizacija ili namira knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, a na osnovu poreznih stopa važećih ili, u suštini, važećih na dan izvještavanja.

Vrednovanje odgođene porezne obveze i imovine odražava porezne posljedice koje slijede iz načina na koji Banka očekuje, na datum izvještavanja, naplatu ili namiru neto knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza.

Odgođena porezna imovina i obveze se netiraju samo ukoliko se odnose na istu poreznu jurisdikciju te ukoliko postoji zakonsko pravo za netiranje tekuće porezne imovine i obveza.

Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju te se klasificiraju kao dugoročna imovina i/ili obveze u izvješću o finansijskom položaju.

Odgođena porezna imovina priznaje se samo u visini u kojoj je vjerojatno da će se moći iskoristiti kao porezna olakšica. Na svaki datum izvještavanja, Banka ponovno procjenjuju nepriznatu potencijalnu odgođenu poreznu imovinu, te testira knjigovodstvenu vrijednost priznate odgođene porezne imovine na umanjenje vrijednosti, te je smanjuje u mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će se priznate porezne koristi moći iskoristiti.

Tekuća i odgođena porezna obveza priznaje se kao prihod ili rashod izuzev porezne obveze koja se odnosi na dobit ili gubitak proizašao iz vrednovanja finansijske imovine raspoložive za prodaju i promjene fer vrijednosti derivata u slučaju zaštite novčanog toka evidentiranih izravno u glavnici i aktuarski dobici/gubici od promjena aktuarskih prepostavki usklađivanja iskustva koje se knjiže u korist ostale sveobuhvatne dobiti.

2.24 Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Nefinansijska imovina (osim odgođene porezne imovine) Banke provjerava se na umanjenje vrijednosti samo kada postoje indikacije umanjenja vrijednosti imovine i tada se procjenjuje nadoknadivi iznos te imovine. Gubitak uslijed umanjenja vrijednosti priznaje se u svim slučajevima kada je neto knjigovodstvena vrijednost imovine veća od nadoknadivog iznosa, u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Za potrebe testiranja na umanjenje vrijednosti imovina se grupira u najmanje skupine imovine koje generiraju novčane primitke od kontinuirane upotrebe, koji su pretežno neovisni od novčanih primitaka od druge imovine ili jedinica koje generiraju gotovinu. Nadoknadiva vrijednost pojedine imovine ili jedinice koja generira gotovinu je vrijednost u upotrebi ili njezina fer vrijednosti umanjena za troškove prodaje ovisno o tome koji je iznos viši. U procjenjivanju vrijednosti u upotrebi, sadašnja vrijednost procijenjenih budućih novčanih tokova izračunava se upotrebom diskontne stope prije oporezivanja koja reflektira procjenu vremenske vrijednosti novca na tržištu i rizik specifičan za tu imovinu. Za imovinu koja ne generira uglavnom neovisne novčane tokove (npr. korporativna imovina), njezina nadoknadiva vrijednost se utvrđuje zajedno s imovinom koja generira neovisne novčane tokove, a uz koju se ta imovina može povezati.

2.25 Imovina preuzeta u zamjenu za nenaplativa potraživanja

Za imovinu preuzetu u zamjenu za nenaplativa potraživanja, kredite i finansijski najam Banka procjenjuju utrživost, te u izvješću o finansijskom položaju priznaje samo onu koja je utrživa i čija se vrijednost može pouzdano utvrditi. Banka ovako preuzetu imovinu pokušava prodati, te se ona u tom slučaju klasificira kao zaliha i ne amortizira. U iznimnim slučajevima ovakva imovina bi se mogla koristiti za vlastitu uporabu i amortizirati kao dio vlastitih građevinskih objekata.

Unutar imovine preuzete za nenaplaćena potraživanja Banke uključeni su i preuzeti predmeti po osnovu ugovora o najmu, nekretnine i oprema. Ova imovina se iskazuje po trošku ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže.

U skladu s Odlukom FBA Banka priznaje preuzetu imovinu po nižoj od sljedećih vrijednosti:

- Iznosa neto knjigovodstvene vrijednosti potraživanja Banke. U slučaju da je visina knjigovodstveno evidentiranih očekivanih kreditnih gubitaka jednaka visini potraživanja, Banka će stečenu materijalnu imovinu evidentirati po tehničkoj vrijednosti u iznosu od 1 KM.
- Procijenjenoj fer vrijednosti od strane neovisnog procjenitelja umanjenoj za očekivane troškove prodaje.

Umanjenje vrijednosti imovine opisano je pod stavkom umanjenja vrijednosti nefinansijske imovine (Bilješka 2.24).

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

2.26 Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju ako Banka trenutno ima pravnu ili izvedenu obvezu kao posljedicu događaja iz prošlog razdoblja, i ako je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa koji sadrže ekonomske koristi i ako postoji vjerojatnoća da će Banka morati podmiriti navedenu obvezu te ako pouzdano može biti određen iznos te obveze.

Rezervacije za restrukturiranje priznaju se u slučaju kada Banka doneše detaljan formalni plan restrukturiranja, a restrukturiranje je već započelo ili je najavljen. Ne formiraju se rezervacije za buduće poslovne gubitke. Iznos priznat kao rezerviranje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obveze na datum izvještavanja, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obveza. Gdje su rezerviranja mjerena pomoću novčanih tokova koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova. Rezerviranja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezerviranje izvorno priznato. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obveza više nije vjerojatan, rezerviranje se ukida.

2.27 Kapital i rezerve

2.27.1 Dionički kapital

Dionički kapital obuhvaća uplaćene redovne i prioritetne dionice i izražava se u KM po nominalnoj vrijednosti.

2.27.2 Trezorske dionice

Kada Banka kupuje svoje dionice, plaćena naknada se oduzima od ukupnog dioničkog kapitala u obliku trezorskih dionica, dok one ne budu poništene. Kada se ovakve dionice naknadno prodaju ili se ponovno izdaju, primljena naknada neto od transakcijskih troškova, se uključuje u izdani dionički kapital.

2.27.3 Zadržana dobit

Dobit za godinu nakon raspodjele vlasnicima raspoređuje se u zadržanu dobit.

2.27.4 Revalorizacijske rezerve za vrijednosnice

Revalorizacijske rezerve za vrijednosnice uključuju promjene u fer vrijednosti finansijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, neto od odgođenog poreza.

Dividende na redovne dionice priznaju se kao obveza u razdoblju u kojem su odobrene od strane dioničara Banke.

2.28 Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze

U okviru redovnog poslovanja Banka sklapa ugovore kojima preuzimaju izvanbilančne finansijske obveze i koje vodi u izvanbilančnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvaćaju garancije, zajmove, neiskorištene okvirne kredite i limite po kreditnim karticama.

2.29 Sredstva u ime i za račun trećih osoba

Banka upravlja sredstvima u ime i za račun pravnih osoba i građana. Navedena sredstva ne čine dio imovine Banke te su stoga isključena iz njenog odvojenog i konsolidiranog izvješća o finansijskom položaju. Za pružene usluge Banka ostvaruje naknadu.

2.30 Izvješćivanje po segmentima

Poslovne rezultate segmenata redovito prate Uprava Banke i Nadzorni odbor na osnovu upravljačkih finansijskih informacija.

Poslovni segment je sastavni dio Banke koji se bavi poslovnim aktivnostima iz kojih može ostvariti prihode ili troškove. Banka je identificirala četiri glavna poslovna segmenta: Maloprodaja, Korporativno bankarstvo, Upravljanje aktivom i pasivom i Centralna jedinica.

Segment „Najam“ u bilješkama segmenata raspoređen je u segment Maloprodaje ili Korporativnog i investicijskog bankarstva ovisno o tome gdje pripada. Rezultati segmenata mjere se primjenom internih cijena baziranih na specifičnim cijenama, primjerene valute i ročnosti s ugrađenim dodatnim prilagodbama.

Poslovne rezultate segmenata redovito prate Uprava Banke i Nadzorni odbor na temelju upravljačkih finansijskih informacija.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

2.31 Zarada po dionici

Banka objavljuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici. Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg razdoblja namijenjenih redovnim dioničarima Banke, ponderiranim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tokom godine.

2.32 Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu direktno pripisati stjecanju ili izgradnji kvalificirane imovine koja nužno treba određeno vremensko razdoblje da bi bila spremna za svoju namjeravanu upotrebu ili prodaju, dodaju se trošku te imovine, sve dok imovina ne bude spremna za svoju namjeravanu upotrebu ili prodaju.

Prihod od kamata zarađen na privremenom ulaganju posebnih zajmova tokom njihovoг trošenja na kvalificiranu imovinu oduzima se od troškova posudbe prihvatljivih za kapitalizaciju.

Ostali troškovi posudbe priznati su u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje u kojem su nastali.

3. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA

Sljedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja, koji mogu biti primjenjivi na Banku, obvezna su za razdoblja koja počinju 1. siječnja 2023. godine:

Datum stupanja na snagu	Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda
1.siječanj 2024. godine	Izmjene i dopune MRS-a 1 i MSFI-jeva Izjava o praksama - Prezentacija računovodstvenih politika – zahtjev za objavom materijalnih informacija o računovodstvenim politikama
23. svibanj 2023. (primjenjivo u FBiH od 29. prosinca 2023.)	Izmjene i dopune MRS-a 8 – Definicija računovodstvenih procjena Izmjene i dopune MRS-a 12 – odgođeni porez povezan s imovinom i obvezama koji proizlaze iz iste transakcije
	Izmjene i dopune MRS 12- Međunarodna porezna reforma – pravila za Drugi stub

3.1. Novi standardi koji još nisu na snazi

Sljedeći novi standardi, tumačenja i dopune postojećih standarda koje je izdao IASB još nisu na snazi i Banka ih nije ranije usvojila:

Datum stupanja na snagu	Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda
1.siječanj 2024. godine	Obveze po osnovu zakupa kod prodaje i povratnog najma - Izmjene MSFI 16
	Izmjene i dopune MRS-a 7 i MSFI-ja 7- Aranžmani za finansiranje dobavljača
	Izmjene i dopune MRS 21- Nemogućnosti razmjene (kolovoz/august 2023)

Dostupno za opcionu primjenu/datum stupanja na snagu odložen na neodređeno vrijeme Prodaja ili doprinos imovine između investitora i njegovog saradnika ili zajedničkog ulaganja (Izmjene MSFI 10 i MRS 28)

Novi MSFI 17 Ugovori o osiguranju će zamijeniti MSFI 4. On se primjenjuje na godišnje izvještajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. Dozvoljena je ranija primjena. Primjena ovog standarda u Federaciji Bosna i Hercegovine je odgođena do 2026. godine. Ne očekuje se da će ovaj novi standard kao i njegove izmjene dovesti do bilo kakvih značajnijih promjena u Banci.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTII

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Bilješci 2., Banka daje procjene i prepostavke koje utječu na iznose imovine i obveza, koje se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i prepostavke zasnivaju se na prijašnjim i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i prepostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju izmjene, ukoliko se odnose na to razdoblje, ili u razdoblje izmjene i budućim razdobljima ukoliko utječe na tekuća i buduća razdoblja.

4.1 Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne prepostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvještavanja, koje imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u narednoj finansijskoj godini.

4.1.1 Porez

Banka priznaje poreznu obavezu u skladu s poreznim propisima Federacije Bosne i Hercegovine i Bosne i Hercegovine. Porezne prijave odobravaju porezna tijela koja su nadležna za provođenje naknadne kontrole poreznih obveznika.

Banka porez obračunava u skladu sa zakonskim odredbama koje su zastarjele i u mnogome nisu prilagođene razvijenim poreznim sustavima. U cilju smanjenja rizika zastarjele zakonske regulative, Banka koristi mogućnosti ishodavanja poreznih mišljenja nadležnih poreznih regulatora.

Svi porezni obračuni i transakcije su predmet poreznih kontrola, a obzirom na prethodno spomenutu neadekvatnu i zastarjelu poreznu regulativu, ostavlja se prostor za različita tumačenja poreznih odredbi. Kao rezultat iznijetog, obračuni i transakcije mogu biti osporene od strane poreznih vlasti (za direktnе i indirektne poreze) i što bi eventualno moglo dovesti do izloženosti Banke dodatnim obavezama. U skladu sa zakonom, period zastarjelosti porezne obaveze je 5 godina. S tim u vezi porezni rizici su značajniji od onih u zemljama sa modernijim i razvijenim poreznim sustavima.

4.1.2 Gubici od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja te rezerviranja za izvanbilančnu izloženost

Banka kontinuirano prati kreditnu sposobnost svojih klijenata. Potreba za umanjenjem vrijednosti bilančne i izvanbilančne izloženosti kreditnom riziku Banke procjenjuje se na mjesecnom nivou. Mjerenje nivoa umanjenja zahtjeva primjenu složenih modela te prepostavki o budućim ekonomskim uvjetima i kreditnom ponašanju kupaca (npr. vjerovatnoća da će klijenti ući u status neispunjerenja obveza i posljedične gubitke, itd.).

Najznačajnije prosudbe i ključni izvori neizvjesnosti i u vezi sa mjeranjem nivoa umanjenja uključuju sljedeće:

- određivanje kriterija za značajno povećanje kreditnog rizika (SICR);
- odabir adekvatnih modela i prepostavki za mjerjenje ECL-a;
- određivanje broja relevantnih budućih scenarija za sve vrste proizvoda/tržišta i pripadajući ECL;
- određivanje metodologije za uključivanje budućih informacija;
- uključivanje geopolitičkog overlay-a;
- određivanje skupine finansijske imovine za potrebe mjerjenja ECL-a.

Bilješka 38.1 sadrži detaljnije informacije o metodama mjerjenja očekivanih kreditnih gubitaka, pojašnjava koncept nivoa kreditnog rizika, ulazne parametre, prepostavke i tehnike procjene te povezane prosudbe i procjene Banke.

4.1.3 Sudski sporovi

Banka provode pojedinačnu procjenu svih sudskih sporova kojima je vrijednost iznad 25 tisuća KM. Svi sudski sporovi čija je

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

vrijednost ispod 25 tisuća KM prate se i rezerviraju na portfelj osnovi.

Banka je sa stanjem na dan 31. prosinca 2023. godine rezervirala 12.900 tisuća KM (2022: 13.210 tisuća KM) što Uprava procjenjuje dovoljnim za pokriće rizika nastanka obveza iz sudskih sporova koji se vode protiv Banke. Priroda pravnih sporova za koje su priznata rezerviranja objavljeni su u Bilješci 31 ovih finansijskih izvještaja.

4.1.4 Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Kao što je opisano u Bilješci 41. Uprava koristi procjenu u odabiru odgovarajuće tehnike vrednovanja za finansijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu. Primjenjuju se tehnike vrednovanja koje se obično koriste na tržištu. Finansijski instrumenti, osim kredita i potraživanja vrednuju se analizom diskontiranih novčanih tokova na temelju prepostavki podržanih tržišnim cijenama ili stopama, ako je moguće. Procjena fer vrijednosti dionica koje ne kotiraju na burzi uključuju neke prepostavke koje nisu podržane od strane vidljivih tržišnih cijena ili stopa

4.1.5 Regulatorni zahtjevi

Agencija je ovlaštena za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Banke i može zahtijevati izmjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u skladu sa odgovarajućim propisima.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

5. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA

Segmenti Banke uključuju:

1. „Maloprodaja“: podatke o građanima, malom poduzetništvu i obrtnicima; uključujući i finansijski najam.
2. „Korporativno bankarstvo“: velika i srednja poduzeća, državu i javni sektor, finansijsko tržište (aktivnosti trgovanja); uključujući i finansijski najam.
3. „Upravljanje aktivom i pasivom (ALM)“: upravljanje aktivom i pasivom.
4. „Centralna jedinica“: ostalu imovinu i obveze koji nisu pridružene drugim segmentima.

Segmentacija pozicija izvješća o dobiti ili gubitku i finansijskom položaju temelji se na finansijskim izvješćima pripremljenim za potrebe izvještavanja matičnog društva.

Račun dobiti ili gubitka po segmentima

Godina završila 31. prosinca 2023.	Maloprodaja	Korporativno bankarstvo	Upravljanje aktivom i pasivom	Centralna jedinica	Ukupno prema upravljačkim izvješćima	Usklađivanje do finansijskog izvješća	Ukupno
Neto prihod od kamata	129.314	41.076	34.078	9.280	213.747	(253)	213.494
Neto prihod od naknada i provizija	77.571	37.276	(1.428)	-	113.420	(14.238)	99.182
Prihod od dividendi	-	-	-	-	-	-	-
Neto dobici od finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kupoprodaje valuta i tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza	-	4.705	(4.866)	-	(161)	13.623	13.462
Ostali prihodi	2.999	3.126	-	-	6.125	3.898	10.023
Prihod iz redovnog poslovanja	209.885	86.184	27.783	9.280	333.132	3.030	336.161
Amortizacija	-	-	-	(14.860)	(14.860)	(765)	(15.625)
Troškovi poslovanja	(100.263)	(25.723)	(1.827)	14.860	(112.953)	(17.081)	(130.034)
Dobit prije umanjenja vrijednosti i poreza na dubit	109.622	60.461	25.956	9.279	205.318	(14.816)	190.502
Umanjenja vrijednosti finansijskih instrumenata i rezerviranja, neto	(13.811)	(10.200)	(3.648)	3.671	(23.988)	13.958	(10.030)
Dobit prije oporezivanja	95.811	50.261	22.308	12.950	181.330	(858)	180.472
Porez na dobit	(10.650)	(5.549)	(2.450)	(1.283)	(19.932)	1.450	(18.482)
NETO DOBIT	85.161	44.712	19.858	11.667	161.398	592	161.990

* Raščlanjivanje neto prihoda od naknada i provizija detaljnije je prikazano u ovoj bilješci u nastavku.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

Glavne prilagodbe između Izvještaja o dobiti ili gubitku po izvještajnim segmentima i Izvještaja o dobiti i gubitku Banke uglavnom se odnose na razlike u prezentaciji/klasifikaciji određenih pozicija kao i različite kriterije za mjerjenje finansijske imovine po amortiziranom trošku i derivativima.

Račun dobiti ili gubitka po segmentima

Godina završila 31. prosinca 2022.	Maloprodaja	Korporativno bankarstvo	Upravljanje aktivom i pasivom	Centralna jedinica	Ukupno prema upravljačkim izvješćima	Usklađivanje do finansijskog izvješća	Ukupno
Neto prihod od kamata	106.339	35.349	7.773	8.260	157.721	(4.406)	153.315
Neto prihod od naknada i provizija*	60.961	30.571	(1.847)	2	89.687	4.135	93.822
Prihod od dividendi	-	-	-	-	-	-	-
Neto dobici od finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kupoprodaje valuta i tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza	12.058	8.662	(276)	(1)	20.443	264	20.707
Ostali prihodi	3.209	746	-	2.122	6.077	4.340	10.417
Prihod iz redovnog poslovanja	182.567	75.328	5.650	10.383	273.928	4.333	278.262
Amortizacija	-	-	(10)	(14.542)	(14.552)	(718)	(15.270)
Troškovi poslovanja	(108.620)	(25.822)	(1.976)	16.703	(119.715)	242	(119.473)
Dobit prije umanjenja vrijednosti i poreza na dobit	73.947	49.506	3.664	12.545	139.662	3.857	143.518
Umanjenja vrijednosti i rezerviranja, neto	(9.315)	114	(3.422)	(492)	(13.115)	(4.338)	(17.453)
Dobit prije oporezivanja	64.632	49.620	242	12.053	126.547	(480)	126.065
Porez na dobit	(7.624)	(5.784)	(29)	(147)	(13.584)	43	(13.541)
NETO DOBIT	57.008	43.836	213	11.906	112.963	(437)	112.524

* Raščlanjivanje neto prihoda od naknada i provizija detaljnije je prikazano u ovoj bilješci u nastavku.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

5. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (NASTAVAK)

Račun dobiti ili gubitka po segmentima (nastavak)

Tablica u nastavku prikazuje raščlanjivanje neto prihoda od naknada i provizija po segmentu:

31. prosinac 2023.	Maloprodaja	Korporativno bankarstvo	Upravljanje aktivom i pasivom	Centralna jedinica	Ukupno prema upravljačkim izvješćima	Usklađivanje do finansijskog izvješća	Ukupno
Račun usluge	27.330	1.453	-	-	28.783	-	28.783
Transakcijski	21.485	15.640	17	-	37.142	-	37.142
Upravljanje imovinom	298	952	-	-	1.250	-	1.250
Kreditne kartice	28.474	16.644	-	-	45.118	(14.238)	30.880
Ugovori o finansijskom jamstvu i obveza zajma	2.481	4.906	-	-	7.387	-	7.387
Ukupni prihod od naknada i provizija	80.068	39.595	17	-	119.680	(14.238)	105.443
Troškovi naknada i provizija	(2.497)	(2.319)	(1.445)	-	(6.261)	-	(6.261)
Neto prihod od naknada i provizija	77.571	37.276	(1.428)	-	113.420	(14.238)	99.182

Tablica u nastavku prikazuje raščlanjivanje neto prihoda od naknada i provizija po svakom segmentu:

31. prosinac 2022.	Maloprodaja	Korporativno bankarstvo	Upravljanje aktivom i pasivom	Centralna jedinica	Ukupno prema upravljačkim izvješćima	Usklađivanje do finansijskog izvješća	Ukupno
Račun usluge	23.438	1.272	-	-	24.709	2.740	27.450
Transakcijski	19.648	14.461	36	-	34.145	(234)	33.911
Upravljanje imovinom	57	841	-	-	898	-	898
Kreditne kartice	17.397	11.280	-	2	28.679	3.888	32.567
Ugovori o finansijskom jamstvu i obveza zajma	2.308	4.749	-	-	7.057	(2.260)	4.797
Ukupni prihod od naknada i provizija	62.848	32.603	36	2	95.488	4.135	99.623
Troškovi naknada i provizija	(1.887)	(2.032)	(1.883)	-	(5.801)	-	(5.801)
Neto prihod od naknada i provizija	60.961	30.571	(1.847)	-	89.687	4.135	93.822

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugačije naznačeno)

Izvještaj o finansijskom položaju po segmentima

31. prosinac 2023.	Maloprodaja (bankarstvo)	Korporativno bankarstvo	Upravljanje aktivom i pasivom	Centralna jedinica	Ukupno prema upravljačkim izvješćima	Usklađivanje do finansijskog izvješća	Ukupno
Imovina po segmentima	2.287.988	1.520.011	2.880.057	486.356	7.174.412	(13.937)	7.160.475
Preplaćeni porez na dobit	-	-	-	-	-	-	-
Odgodena porezna imovina	-	-	-	-	-	5.375	5.375
Imovina po segmentima	2.287.988	1.520.011	2.880.057	486.356	7.174.412	(8.562)	7.165.850
Obveze po segmentima	4.118.917	1.868.319	27.167	260.985	6.275.387	1.806	6.277.193
Tekuća porezna obveza	-	-	-	6.874	6.874	25	6.899
Odgodena porezna obveza	-	-	-	994	994	(994)	-
Ukupno obveze	4.118.917	1.868.319	27.167	268.853	6.283.255	837	6.284.092
Stjecanje nekretnina, opreme i nematerijalne imovine	-	-	-	9.167	-	-	-

31. prosinac 2022.	Maloprodaja (bankarstvo)	Korporativno bankarstvo	Upravljanje aktivom i pasivom	Centralna jedinica	Ukupno prema upravljačkim izvješćima	Usklađivanje do finansijskog izvješća	Ukupno
Imovina po segmentima	2.025.388	1.448.431	2.610.361	14.528.763	6.542.053	(14.080.233)	6.533.359
Preplaćeni porez na dobit	-	-	-	-	-	-	-
Odgodena porezna imovina	-	-	-	3.751	3.751	(649)	3.102
Imovina po segmentima	2.025.388	1.448.431	2.610.361	14.532.514	6.545.804	(14.080.882)	6.539.561
Obveze po segmentima	3.719.458	1.796.634	35.225	206.654	5.757.971	-	5.759.342
Tekuća porezna obveza	-	-	-	3.706	3.706	64	3.770
Odgodena porezna obveza	-	-	-	723	723	(723)	-
Ukupno obveze	3.719.458	1.796.634	35.225	211.083	5.762.400	712	5.763.112
Stjecanje nekretnina, opreme i nematerijalne imovine	-	-	-	12.157	-	-	-

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

6. PRIHODI OD KAMATA

Raščlanjivanje po izvorima

	2023.	2022.
Građani		
Prihod od kamata	115.979	107.422
Pravne osobe		
Pravne osobe	39.283	31.979
Državni i javni sektor	22.175	22.446
Banke i druge finansijske institucije	41.262	3.857
Ukupni prihod od kamata obračunato korištenje efektivne kamatne stope	218.699	165.704
Prihod od kamata po leasingu - građani	16	34
Prihod od kamata po leasingu – pravne osobe	1.379	1.529
	220.094	167.267

Stavka Banke i druge finansijske institucije uključuje Centralnu banku BiH.

Raščlanjivanje po poslovima

	2023.	2022.
Zajmovi i potraživanja od komitenata po amortiziranom trošku	160.660	146.273
Dužničke vrijednosnice (finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit)	18.172	17.137
Zajmovi i potraživanja od banaka po amortiziranom trošku (uključujući REPO poslove)	35.129	3.564
Hedge	4.253	293
Obavezna pričuva i gotovinske pričuve kod Centralne Banke BiH	1.880	-
	220.094	167.267

Kamatni prihodi po osnovu zajmova i potraživanja umanjene vrijednosti Banke iznosili su 2.955 tisuća KM (2022.: 3.440 tisuća KM) od čega su priznati efekti „unwindinga“ u kamatni prihod 103 tisuće KM (2022.: 372 tisuće KM).

7. RASHODI OD KAMATA

Raščlanjivanje po primateljima

	2023.	2022.
Građani	4.637	6.171
Banke i druge finansijske institucije	620	2.175
Negativna kamata po plasmanima bankama i obaveznoj pričuvi kod Centralne banke	63	3.921
Pravne osobe	1.227	1.663
Državni i javni sektor	53	22
	6.600	13.952

Raščlanjivanje po poslovima

	2023.	2022.
Tekući računi i depoziti građana	4.637	6.171
Repo poslovi	-	2.011
Tekući računi i depoziti banaka	64	3.964
Tekući računi i depoziti pravnih osoba, državnog i javnog sektora	1.066	1.551
Zajmovi	619	121
Obaveze po dugoročnim najmovima	214	134
	6.600	13.952

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

8. PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2023.	2022.
Kartično poslovanje	34.136	32.567
Poslovi inozemnog platnog prometa	22.802	21.136
Naknade za paket proizvod	19.488	16.216
Poslovi domaćeg platnog prometa	14.175	12.775
Ostali poslovi*	9.780	12.132
Ukupni prihodi od naknada i provizije od ugovora s kupcima	100.381	94.826
Poslovi izdavanja akreditiva i garancija	5.062	4.797
Ukupno prihodi od izdavanja akreditiva i garancija	5.062	4.797
Ukupno prihodi od naknada i provizija	105.443	99.623

*Naknade za ostale poslove uglavnom se odnose na naknade za vođenje tekućih računa pravnih lica, naknade za kredite, e-banking te naknade za skrbničke poslove.

9. RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2023.	2022.
Poslovi domaćeg platnog prometa	3.224	3.177
Poslovi inozemnog platnog prometa	1.920	1.531
Ostali poslovi	1.117	1.093
	6.261	5.801

10. NETO DOBICI OD KUPOPRODAJE VALUTA I TEČAJNIH RAZLIKA PO PRERAČUNAVANJU MONETARNE IMOVINE I OBVEZA

	2023.	2022.
Dobici po kupoprodaji valuta, neto	19.072	20.771
Neto dobit / (gubitak) od valutnih terminskih ugovora	181	(68)
Neto gubitak od tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza	(2)	(1)
Neto dobit / (gubitak) od trgovanja vrijednosnim papirima	(5.789)	5
	13.462	20.707

11. OSTALI PRIHODI

	2023.	2022.
Naplaćena otpisana potraživanja	7.016	4.855
Neto dobit od prodaje imovine preuzete za nenaplaćena potraživanja	1.721	4.532
Prihodi po osnovu IT usluga	448	354
Prihodi po osnovu naplaćenih troškova od komitenata	109	125
Neto dobit od prodaje nekretnina i opreme	121	(16)
Prihod od naplaćenih šteta od osiguravajućih društva	1	86
Prihod od najamnina	21	31
Otpisi drugih obveza i poništenje obračunatih troškova	-	(16)
Ostali prihodi	586	466
	10.023	10.417

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

12. TROŠKOVI POSLOVANJA

	2023.	2022.
Troškovi zaposlenika	64.271	62.270
Administrativni troškovi i troškovi marketinga	45.789	41.176
Troškovi osiguranja štednih uloga	13.912	12.933
Troškovi integracije (Bilješka 32.)	1.909	-
Državni doprinosi (izuzimajući one koji se odnose na zaposlenike)	1.829	1.632
Troškovi najamnina	715	690
Ostali troškovi	1.609	772
	130.034	119.473

Troškovi zaposlenika Banke uključuju i 12.225 tisuća KM doprinos s propisanim iznosom plaćenih na i iz plaće u državne zavode za mirovinsko osiguranje (2022.: 12.265 tisuća KM).

13. UMANJENJA VRIJEDNOSTI FINANCIJSKIH INSTRUMENATA

	2023.	2022.
Zajmovi i potraživanja od komitenata po amortiziranom trošku (Bilješka 19.)	(4.260)	(379)
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (Bilješka 20.)	852	(110)
Finansijska imovina po amortiziranom trošku (Bilješka 22.)	2.385	408
Zajmovi i potraživanja od banaka po amortiziranom trošku uključujući obveznu rezervu kod CBBIH (Bilješka 17. i Bilješka 18.)	2.198	(991)
Umanjenje vrijednosti novčanih sredstava (Bilješka 16.)	3.186	110
Vanbilančna izloženost kreditnom riziku (Bilješka 32.)	3.758	13.817
Ostala imovina (Bilješka 23.)	1.012	476
	9.131	13.331

14. OSTALI NETO GUBICI OD UMANJENJA VRIJEDNOSTI I REZERVIRANJA

	2023.	2022.
Rezerviranja po sudskim postupcima (Bilješka 32.)	340	697
Nekretnine preuzete za nenaplaćena potraživanja (Bilješka 23.)	-	4.080
Umanjenje vrijednosti nekretnina i opreme (Bilješka 23.)	559	(655)
	899	4.122

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugačije naznačeno)

15. POREZ NA DOBIT

Ukupni porez priznat u dobiti ili gubitku

	2023.	2022.
Tekući porezni trošak		
Trenutna godina	19.700	13.775
	19.700	13.775
Odgođeni porezni trošak		
Nastanak i ukidanje privremenih razlika	(1.218)	(234)
	(1.218)	(234)
Ukupna obveza poreza na dohodak	18.482	13.541

Iznosi priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti:

	2023.	2022.				
	Prije poreza	Porezni trošak/ koristi	Neto bez poreza	Prije poreza	Porezni trošak/ koristi	Neto bez poreza
Stavke koje se neće reklassificirati u dobit ili gubitak						
Promjena fer vrijednosti po akturskoj dobiti/gubitku	(218)	22	(196)	43	(4)	39
Kretanje rezerve fer vrijednosti (materijalna imovina)	2.677	(268)	2.409	927	(76)	851
Stavke koje su ili mogu biti reklassificirane naknadno u dobit ili gubitak						
Kretanje rezerve fer vrijednosti (dužnički instrumenti)	(13.015)	1.302	(11.713)	(40.789)	4.073	(36.716)
	(10.556)	1.056	(9.500)	(39.819)	3.993	(35.826)

Usklađivanje između poreza na dobit prikazano u poreznoj bilanci i računovodstvenog poreza na dobit prikazano je kako slijedi:

	2023.	2022.
Dobit prije oporezivanja	180.472	126.065
Porez prema domaćoj poreznoj stopi Banke	18.047	12.606
Porezni učinak:		
Neodbitni troškovi	3.344	3.013
Prihod oslobođen poreza	(1.630)	(1.797)
Porezni poticaji	(61)	(47)
Učinici promjene odgođenih poreza na privremene razlike	(1.218)	(234)
Ukupni rashod poreza na dobit	18.482	13.541
Efektivna porezna stopa	10,2%	10,7%

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

15. POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

Kretanje odgođenog poreza je kako slijedi:

2023	Neto stanje na dan 01.01	Priznato u dobiti ili gubitku	Priznato u OCI	Neto	Stanje na 31.prosinac.	Odgođene porezne obveze
					Odgodjena porezna imovina	
Nekretnine i oprema, te nematerijalna imovina	(1.476)	(280)	(268)	(2.024)	-	(2.024)
Umanjenje za kreditne gubitke	-	1.364	-	1.364	1.364	-
Nivoa 1 i 2 finansijske imovine	-	1.364	-	1.364	1.364	-
Rezerviranja za pravna pitanja i kreditne gubitke	236	134	-	370	370	-
Investicijski vrijednosni papiri u FVOCI	4.301	-	1.301	5.602	5.602	-
Aktuarska revalorizacija	41	-	22	63	63	-
Porezna imovina/obveze prije prijevoja	3.102	1.218	1.055	5.375	7.399	(2.024)
Prijevoj poreza	-	-	-	-	(2.024)	2.024
Porezna imovina/obveze	3.102	1.218	1.055	5.376	5.375	-

2022	Neto stanje na dan 01.01	Priznato u dobiti ili gubitku	Priznato u OCI	Neto	Stanje na 31.prosinac.	Odgođene porezne obveze
					Odgodjena porezna imovina	
Nekretnine i oprema, te nematerijalna imovina	(1.398)	(2)	(76)	(1.476)	-	(1.476)
Rezerviranja za pravna pitanja i kreditne gubitke	-	236	-	236	236	-
Investicijski vrijednosni papiri u FVOCI	228	-	4.073	4.301	4.301	-
Aktuarska revalorizacija	45	-	(4)	41	41	-
Porezna imovina/obveze prije prijevoja	(1.125)	234	3.993	3.102	4.578	(1.476)
Prijevoj poreza	-	-	-	-	(1.476)	1.476
Porezna imovina/obveze	(1.125)	234	3.993	3.102	3.102	-

16. GOTOVINA I EKVIVALENTI GOTOVINE

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Novac u blagajni	270.606	281.753
Tekući računi kod drugih banaka	212.148	328.405
Žiro račun kod CBBH	739.650	370.780
	1.222.404	980.938
Manje: Umanjenje vrijednosti	(3.732)	(546)
	1.218.672	980.392

Kretanje umanjenja vrijednosti gotovine i ekvivalenta gotovine je kako slijedi:

	2023.	2022.
Stanje na dan 1. siječnja	546	436
Umanjenje vrijednost (Bilješka 13.)	3.186	110
Stanje na 31. prosinac	3.732	546

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

17. OBVEZNA PRIČUVA KOD CENTRALNE BANKE BOSNE I HERCEGOVINE

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Obvezna pričuva kod CBBH	600.943	550.984
Manje: Umanjenje vrijednosti	(2.797)	(920)
	598.146	550.064

Kretanje umanjenja vrijednosti obvezne pričuve kod CBBiH je kako slijedi:

	2023.	2022.
Stanje na dan 1. siječnja	920	1.671
Umanjenje vrijednosti u izvješću o računu dobiti i gubitka (Bilješka 13.)	1.877	(751)
Stanje na 31. prosinac	2.797	920

U razdoblju 2023. godine osnovicu za obračun obvezne pričuve komercijalnih banaka čine svi depoziti i sva pozajmljena sredstva, bez obzira na to u kojoj se valuti izraze. Također, utvrđena je jedinstvena stopa obvezne rezerve od 10% koju CBBiH primjenjuje na osnovicu za obračun obvezne pričuve.

Od 01.01.2023. godine Centralna banka BiH na sredstva obvezne rezerve po osnovi osnovice u domaćoj valuti, KM obračunava naknadu po stopi od 25 baznih bodova, na sredstva obvezne rezerve po osnovi osnovice u stranim valutama i u domaćoj valuti s valutnom klauzulom obračunava naknadu po stopi od 10 baznih bodova, i na sredstva iznad obvezne rezerve obračunava naknadu po nultoj stopi.

Od 01.07.2023. godine Centralna banka BiH na računu rezervi banke u obračunskom razdoblju na sredstva obvezne rezerve po osnovi osnovice u domaćoj valuti, KM obračunava naknadu po stopi od 50 baznih bodova, na sredstva obvezne rezerve po osnovi osnovice u stranim valutama i u domaćoj valuti s valutnom klauzulom – obračunava naknadu po stopi od 30 baznih bodova, i na sredstva iznad obvezne rezerve obračunava naknadu po nultoj stopi.

18. ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Plasmani kod drugih banaka - bruto	287.631	43.471
Zajmovi bankama - bruto	210.323	587.931
	497.954	631.402
Manje: Umanjenje vrijednosti	(972)	(656)
	496.982	630.746
Očekivana realizacija:		
- u razdoblju do 12 mjeseci od datuma izvještajnog razdoblja	497.954	631.402
- u razdoblju preko 12 mjeseci od datuma izvještajnog razdoblja	-	-
Manje: Umanjenje vrijednosti	(972)	(656)
	496.982	630.746

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

18. ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU(NASTAVAK)

Kretanje umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja od banaka je kako slijedi:

	2023.	2022.
Stanje na dan 1. siječnja	656	905
Tečajne razlike	(5)	(9)
Umanjenje vrijednosti (Bilješka 13.)	321	(240)
Stanje na dan 31. prosinca	972	656

Zajmovi i potraživanja od banaka po amortiziranom trošku uključujući obveznu rezervu kod CBBiH – kreditna kvaliteta

Bruto izloženost	31. prosinac 2023.			31. prosinac 2022.	
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Ukupno
Razina internog ocjenjivanja¹					
Prihodujući					
Nizak rizik	497.016	-	-	497.016	1.181.480
Srednji rizik	601.881	-	-	601.881	906
Visok rizik	-	-	-	-	-
Neprihodujući					
Status neispunjavanja obveza	-	-	-	-	-
Ukupno	1.098.897	-	-	1.098.897	1.182.386

Kretanje bruto izloženosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja 2023. godine	1.138.916	-	-	1.138.916
Novo financiranje	361.773	-	-	361.773
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(402.329)	-	-	(402.329)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	(18)	-	-	(18)
Ostale promjene	555	-	-	555
Na dan 31. prosinca 2023. godine	1.098.897	-	-	1.098.897

¹ Raspon PD-ja za nivo rizika neispunjenja ugovornih obveza: od 0-0.43% Niski rizik neispunjenja ugovornih obveza, od 0.43%-10.12% Srednji rizik neispunjenja ugovornih obveza, od 10.12%-100% Visoki rizik neispunjenja ugovornih obveza.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugačije naznačeno)

Kretanje umanjenja vrijednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2023. godine	1.576	-	-	1.576
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Umanjenja vrijednosti	2.198	-	-	2.198
Trajni otpisi u godini	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	(5)	-	-	(5)
Na dan 31. prosinca 2023. godine	3.769	-	-	3.769

Kretanje bruto izloženosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja 2022. godine	1.321.913	-	-	1.321.913
Novo financiranje	75.783	-	-	75.783
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(213.870)	-	-	(213.870)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	(470)	-	-	(470)
Ostale promjene	(970)	-	-	(970)
Na dan 31. prosinca 2022. godine	1.182.386	-	-	1.182.386

Kretanja umanjenja vrijednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2022. godine	2.576	-	-	2.576
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Umanjenja vrijednosti (Bilješka 13.)	(991)	-	-	(991)
Trajni otpisi u godini	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	(9)	-	-	(9)
Na dan 31. prosinca 2022. godine	1.576	-	-	1.576

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

19. ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Pravne osobe (uključujući državni i javni sektor)		
- u domaćoj valutи	1.608.700	1.521.759
- u stranoj valuti	5.020	10.300
	1.613.720	1.532.059
Građani		
- u domaćoj valutи	2.291.751	2.067.022
- u stranoj valuti	-	1
	2.291.751	2.067.023
Potraživanja po finansijskom najmu		
- u domaćoj valutи	36.367	40.148
	36.367	40.148
Ukupno zajmovi i potraživanja prije umanjenja	3.941.838	3.639.230
Manje: Umanjenje vrijednosti	(154.346)	(185.653)
Neto zajmovi i potraživanja	3.787.492	3.453.577
Postotni udio rezervacija u bruto zajmovima komitentima	3,92%	5,10%
Očekivana realizacija:		
- u razdoblju do 12 mjeseci od datuma izvještajnog razdoblja	1.440.779	1.351.159
- u razdoblju preko 12 mjeseci od datuma izvještajnog razdoblja	2.501.059	2.288.071
Manje: Umanjenje vrijednosti	(154.346)	(185.653)
	3.787.492	3.453.577

Na dan 31. prosinca 2023. godine, u zajmovima građanima za Banku u KM uključeno je 307.004 tisuća KM bruto zajmova (31. prosinca 2022. godine: 385.299 tisuća KM), a u zajmovima pravnim osobama i državi u 330.138 tisuća KM bruto zajmova (31. prosinca 2022.: 324.579 tisuća KM) uz valutnu klauzulu vezanu za tečaj EUR-a. Otplata glavnice i kamate iskazuje se prema EUR-skoj protuvrijednosti, a plaćanje se obavlja u KM prema tečaju na dan plaćanja.

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Zajmovi i potraživanja od komitenata		
Pravne osobe	1.484.614	1.430.476
Državni i javni sektor	129.106	101.583
Građani	2.291.751	2.067.023
Finansijski najam	36.367	40.148
	3.941.838	3.639.230
Manje: Umanjenje vrijednosti	(154.346)	(185.653)
	3.787.492	3.453.577

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugačije naznačeno)

a) Pravne osobe - kreditna kvaliteta

	31. prosinac 2023.			31. prosinac 2022.	
Bruto izloženost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Ukupno
Razina internog ocjenjivanja²					
Prihodujući					
Nizak rizik	-	-	-	-	74.449
Srednji rizik	1.242.721	216.745	-	1.459.466	1.265.349
Visok rizik	10.053	1.891	-	11.944	61.851
Neprihodujući					
Status neispunjavanja obveza	-	-	13.204	13.204	28.827
Ukupno	1.252.774	218.636	13.204	1.484.614	1.430.476
Kretanje bruto izloženosti³					
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2023. godine	1.155.966	245.683	28.827	1.430.476	
Novo financiranje	797.616	-	-	797.616	
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-	
Prijenosi u Nivo 1	29.540	(29.540)	-	-	
Prijenosi u Nivo 2	(130.632)	131.920	(1.288)	-	
Prijenosi u Nivo 3	(284)	(153)	437	-	
Otplaćena imovina	(599.432)	(129.274)	(3.653)	(732.359)	
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-	
Otpisani iznos	-	-	(11.106)	(11.106)	
Tečajne razlike	-	-	-	-	
Ostale promjene	-	-	(13)	(13)	
Na dan 31. prosinca 2023. godine	1.252.774	218.636	13.204	1.484.614	
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2022. godine					
Novo financiranje	698.711	93.896	125	792.732	
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-	
Prijenosi u Nivo 1	23.099	(23.099)	-	-	
Prijenosi u Nivo 2	(18.760)	18.760	-	-	
Prijenosi u Nivo 3	-	(7.124)	7.124	-	
Otplaćena imovina	(515.096)	(122.893)	(31.095)	(669.084)	
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-	
Otpisani iznos	-	-	(14.218)	(14.218)	
Tečajne razlike	-	-	-	-	
Ostale promjene	-	-	-	-	
Na dan 31. prosinca 2022. godine	1.155.966	245.683	28.827	1.430.476	

² Raspon PD-ija za nivo rizika neispunjerenja ugovornih obveza: od 0-0.43% Niski rizik neispunjerenja ugovornih obveza, od 0.43%-10.12% Srednji rizik neispunjerenja ugovornih obveza, od 10.12%-100% Visoki rizik neispunjerenja ugovornih obveza.

³ Kretanje bruto izloženosti za obje godine prikazano je prema klasifikaciji na kraju godine.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

19. ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

a) Pravne osobe - kreditna kvaliteta (nastavak)

Kretanje umanjenja vrijednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2023. godine	12.080	45.622	26.217	83.919
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 1	165	(165)	-	-
Prijenosi u Nivo 2	(19.697)	20.341	(644)	-
Prijenosi u Nivo 3	(176)	(8)	184	-
Neto ponovno mjerjenje umanjenja vrijednosti	(1.943)	326	(1.539)	(3.156)
Umanjenje zbog nove finansijske imovine koja je stečena ili kupljena	26.955	-	-	26.955
Finansijska imovina koja je prestala biti priznata	(4.911)	(20.841)	(965)	(26.717)
Unwidng	-	-	122	122
Računovododstveni otpis u godini				
Otpisani iznos	-	-	(11.107)	(11.107)
Tečajne razlike	-	-	10	10
Ostale promjene	(3)	-	(10)	(13)
Na dan 31. prosinca 2023. godine	12.470	45.275	12.268	70.013

Kretanje umanjenja vrijednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2022. godine	4.784	48.789	52.642	106.215
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 1	115	(115)	-	-
Prijenosi u Nivo 2	(151)	151	-	-
Prijenosi u Nivo 3	-	(28)	28	-
Neto ponovno mjerjenje umanjenja vrijednosti	2.010	(7.789)	4.050	(1.729)
Umanjenje zbog nove finansijske imovine koja je stečena ili kupljena	7.367	18.209	101	25.677
Finansijska imovina koja je prestala biti priznata	(2.050)	(13.597)	(16.319)	(31.966)
Unwidng	-	-	(354)	(354)
Računovododstveni otpis u godini	-	-	-	-
Otpisani iznos	-	-	(14.218)	(14.218)
Tečajne razlike	-	-	6	6
Ostale promjene	3	(1)	280	282
Na dan 31. prosinca 2022. godine	12.078	45.619	26.216	83.913

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

b) Državni i javni sektor - kreditna kvaliteta

	31. prosinac 2023.			31. prosinac 2022.	
Bruto izloženost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Ukupno
Razina internog ocjenjivanja⁴					
Prihodujući					
Nizak rizik	-	-	-	-	95.610
Srednji rizik	129.106	-	-	129.106	5.973
Visok rizik	-	-	-	-	-
Neprihodujući					
Status neispunjavanja obveza	-	-	-	-	-
Ukupno	129.106	-	-	129.106	101.583
Kretanje bruto izloženosti⁵					
Bruto književodstveni iznos na dan 1. siječnja 2023. godine					
Novo financiranje	101.291	292	-	-	101.583
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	53.271	-	-	-	53.271
Prijenosi u Nivo 1	125	(125)	-	-	-
Prijenosi u Nivo 2	-	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 3	-	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(25.581)	(167)	-	-	(25.748)
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-	-
Otpisani iznos	-	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2023. godine	129.106	-	-	-	129.106
Kretanje bruto izloženosti					
Bruto književodstveni iznos na dan 1. siječnja 2022. godine					
Novo financiranje	122.203	-	-	-	122.203
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	3.983	-	-	-	3.983
Prijenosi u Nivo 1	-	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 2	(292)	292	-	-	-
Prijenosi u Nivo 3	-	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(24.603)	-	-	-	(24.603)
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-	-
Otpisani iznos	-	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2022. godine	101.291	292	-	-	101.583

⁴ Raspon PD-ja za nivo rizika neispunjavanja ugovornih obveza: od 0-0.43% Niski rizik neispunjavanja ugovornih obveza, od 0.43%-10.12% Srednji rizik neispunjavanja ugovornih obveza, od 10.12%-100% Visoki rizik neispunjavanja ugovornih obveza.

⁵ Kretanje bruto izloženosti za obje godine prikazano je prema klasifikaciji na kraju godine.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

19. ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

b) Državni i javni sektor - kreditna kvaliteta (nastavak)

Kretanje umanjenja vrijednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2023. godine	402	14	-	416
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Neto ponovno mjerjenje umanjenja vrijednosti	7	(14)	-	(7)
Umanjenje zbog nove finansijske imovine koja je stečena ili kupljena	286	-	-	286
Finansijska imovina koja je prestala biti priznata	(22)	-	-	(22)
Unwidng	-	-	-	-
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2023. godine	673	-	-	673

Kretanje umanjenja vrijednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2022. godine	559	-	-	559
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 2	(2)	2	-	-
Prijenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Neto ponovno mjerjenje umanjenja vrijednosti	(152)	12	-	(140)
Umanjenje zbog nove finansijske imovine koja je stečena ili kupljena	21	-	-	21
Finansijska imovina koja je prestala biti priznata (zbog redovite otplate)	(24)	-	-	(24)
Unwidng	-	-	-	-
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2022. godine	402	14	-	416

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugačije naznačeno)

c) Građani – kreditna kvaliteta

Bruto izloženost	31. prosinac 2023.			31. prosinac 2022.	
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Ukupno
Razina internog ocjenjivanja⁶					
Prihodujući					
Nizak rizik	68.803	1.502	-	70.305	67.349
Srednji rizik	2.019.340	139.727	-	2.159.068	1.920.712
Visok rizik	-	5.233	-	5.233	5.505
Neprihodući					
Status neispunjavanja obveza	-	-	57.145	57.145	73.457
Ukupno	2.088.143	146.462	57.145	2.291.751	2.067.023
Kretanje bruto izloženosti⁷					
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2023. godine	1.833.406	160.160	73.457	2.067.023	
Novo financiranje	843.118	-	-	843.118	
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-	
Prijenosi u Nivo 1	59.103	(57.424)	(1.679)	-	
Prijenosi u Nivo 2	(98.175)	101.860	(3.685)	-	
Prijenosi u Nivo 3	(10.186)	(6.057)	16.243	-	
Otplaćena imovina	(539.098)	(52.077)	(11.619)	(602.794)	
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-	
Otpisani iznos	-	-	(15.564)	(15.564)	
Ostale promjene	(25)	-	(8)	(33)	
Na dan 31. prosinca 2023. godine	2.088.144	146.462	57.145	2.291.751	
Kretanje bruto izloženosti					
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2022. godine	1.787.054	59.017	73.357	1.919.428	
Novo financiranje	727.324	43.969	1.697	772.990	
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-	
Prijenosi u Nivo 1	20.438	(17.863)	(2.575)	-	
Prijenosi u Nivo 2	(97.696)	100.794	(3.098)	-	
Prijenosi u Nivo 3	(11.297)	(7.118)	18.415	-	
Otplaćena imovina	(592.427)	(18.639)	(13.263)	(624.329)	
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-	
Otpisani iznos	-	-	(1.076)	(1.076)	
Ostale promjene	10	-	-	10	
Na dan 31. prosinca 2022. godine	1.833.406	160.160	73.457	2.067.023	

⁶ Raspon PD-ja za nivo rizika neispunjenja ugovornih obveza: od 0-0.43% Niski rizik neispunjena ugovorna obveza, od 0.43%-10.12% Srednji rizik neispunjena ugovorna obveza, od 10.12%-100% Visoki rizik neispunjena ugovorna obveza.

⁷ Kretanje bruto izloženosti za obje godine prikazano je prema klasifikaciji na kraju godine.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

19. ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

c) Građani – kreditna kvaliteta (nastavak)

Kretanje umanjenja vrijednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2023. godine	16.420	14.219	66.554	97.193
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 1	408	(362)	(46)	-
Prijenosi u Nivo 2	(4.670)	4.971	(301)	-
Prijenosi u Nivo 3	(1.286)	(1.382)	2.668	-
Neto ponovno mjerjenje umanjenja vrijednosti	(5.465)	(1.196)	5.243	(1.418)
Umanjenje zbog nove finansijske imovine koja je stečena ili kupljena	10.094	-	-	10.094
Finansijska imovina koja je prestala biti priznata (zbog redovite otplate)	(2.920)	(3.219)	(4.459)	(10.598)
Unwidng	-	-	-	-
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	(15.564)	(15.564)
Utjecaj tečajnih razlika	-	-	-	-
Ostale promjene	-	(20)	61	41
Na dan 31. prosinca 2023. godine	12.581	13.011	54.156	79.748

Kretanje umanjenja vrijednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2022. godine	22.976	6.520	57.577	87.073
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 1	337	(287)	(50)	-
Prijenosi u Nivo 2	(394)	2.246	(1.852)	-
Prijenosi u Nivo 3	(220)	(1.683)	1.903	-
Neto ponovno mjerjenje umanjenja vrijednosti	(7.640)	4.630	12.809	9.799
Umanjenje zbog nove finansijske imovine koja je stečena ili kupljena	6.457	3.945	1.209	11.611
Finansijska imovina koja je prestala biti priznata (zbog redovite otplate)	(5.096)	(1.152)	(4.033)	(10.281)
Unwidng	-	-	(18)	(18)
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	(1.076)	(1.076)
Utjecaj tečajnih razlika	-	-	37	37
Ostale promjene	-	-	48	48
Na dan 31. prosinca 2022. godine	16.420	14.219	66.554	97.193

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

d) Finansijski najam - pravne osobe – kreditna kvaliteta

	31. prosinac 2023.			31. prosinac 2022.	
Bruto izloženost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Ukupno
Razina internog ocjenjivanja⁸					
Prihodujući					
Nizak rizik	-	-	-	-	-
Srednji rizik	-	34.006	-	34.006	32.115
Visok rizik	-	-	-	-	4.316
Neprihodujući					
Status neispunjavanja obveza	-	-	1.033	1.033	1.986
Ukupno	-	34.006	1.033	35.039	38.417
Kretanje bruto izloženosti⁹					
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2023. godine			36.431	1.986	38.417
Novo financiranje	-	15.161	-	15.161	
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-	
Prijenosi u Nivo 1	-	-	-	-	
Prijenosi u Nivo 2	-	-	-	-	
Prijenosi u Nivo 3	-	-	-	-	
Otplaćena imovina	-	(17.586)	(410)	(17.996)	
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-	
Otpisani iznosi	-	-	(543)	(543)	
Tečajne razlike	-	-	-	-	
Ostale promjene	-	-	-	-	
Na dan 31. prosinca 2023. godine	-	34.006	1.033	35.039	
Kretanje bruto izloženosti					
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2022. godine	-	41.961	3.780	45.741	
Novo financiranje	-	12.319	-	12.319	
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-	
Prijenosi u Nivo 1	-	-	-	-	
Prijenosi u Nivo 2	-	1.337	(1.337)	-	
Prijenosi u Nivo 3	-	(36)	36	-	
Otplaćena imovina	-	(19.150)	(493)	(19.643)	
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-	
Otpisani iznosi	-	-	-	-	
Tečajne razlike	-	-	-	-	
Ostale promjene	-	-	-	-	
Na dan 31. prosinca 2022. godine	-	36.431	1.986	38.417	

⁸ Raspon PD-ja za nivo rizika neispunjenja ugovornih obveza: od 0-0.43% Niski rizik neispunjenja ugovornih obveza, od 0.43%-10.12% Srednji rizik neispunjenja ugovornih obveza, od 10.12%-100% Visoki rizik neispunjenja ugovornih obveza.

⁹ Kretanje bruto izloženosti za obje godine prikazano je prema podacima na kraju godine.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

19. ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

d) Finansijski najam - pravne osobe – kreditna kvaliteta (nastavak)

Kretanje umanjenja vrijednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2023. godine	(3)	2.470	1.580	4.047
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Neto ponovno mjerjenje umanjenja vrijednosti	-	1.444	(137)	1.307
Umanjenje zbog nove finansijske imovine koja je stečena ili kupljena	-	899	-	899
Finansijska imovina koja je prestala biti priznata	-	(1.873)	(59)	(1.932)
Unwidng	-	-	-	-
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	(542)	(542)
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2023. godine	(3)	2.940	842	3.779

Kretanje umanjenja vrijednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2022. godine	-	4.853	2.535	7.388
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 2	-	34	(34)	-
Prijenosi u Nivo 3	-	(1)	1	-
Neto ponovno mjerjenje umanjenja vrijednosti	-	(2.524)	(897)	(3.421)
Umanjenje zbog nove finansijske imovine koja je stečena ili kupljena	-	184	-	184
Finansijska imovina koja je prestala biti priznata (zbog redovite otplate)	-	(76)	(25)	(101)
Unwidng	-	-	-	-
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	(3)	-	-	(3)
Na dan 31. prosinca 2022. godine	(3)	2.470	1.580	4.047

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugačije naznačeno)

e) Finansijski najam - građani – kreditna kvaliteta

	31. prosinac 2023.			31. prosinac 2022.	
Bruto izloženost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Ukupno
Razina internog ocjenjivanja¹⁰					
Prihodujući					
Nizak rizik	-	-	-	-	-
Srednji rizik	-	181	-	181	363
Visok rizik	-	-	-	-	-
Neprihodući					
Status neispunjavanja obveza	-	-	108	108	131
Ukupno	-	181	108	289	494
Kretanje bruto izloženosti¹¹					
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2023. godine	-	363	131	494	
Novo financiranje	-	31	-	31	
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-	
Prijenosi u Nivo 1	-	-	-	-	
Prijenosi u Nivo 2	-	-	-	-	
Prijenosi u Nivo 3	-	-	-	-	
Otplaćena imovina	-	(213)	(23)	(236)	
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-	
Otpisani iznosi	-	-	-	-	
Tečajne razlike	-	-	-	-	
Ostale promjene	-	-	-	-	
Na dan 31. prosinca 2023. godine	-	181	108	289	
Kretanje bruto izloženosti					
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2022. godine	-	772	164	936	
Novo financiranje	-	-	-	-	
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-	
Prijenosi u Nivo 1	-	-	-	-	
Prijenosi u Nivo 2	-	-	-	-	
Prijenosi u Nivo 3	-	-	-	-	
Otplaćena imovina	-	(409)	(33)	(442)	
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-	
Otpisani iznosi	-	-	-	-	
Tečajne razlike	-	-	-	-	
Ostale promjene	-	-	-	-	
Na dan 31. prosinca 2022. godine	-	363	131	494	

¹⁰ Raspon PD-ja za nivo rizika neispunjenja ugovornih obveza: od 0-0.43% Niski rizik neispunjenja ugovornih obveza, od 0.43%-10.12% Srednji rizik neispunjenja ugovornih obveza, od 10.12%-100% Visoki rizik neispunjenja ugovornih obveza.

¹¹ Kretanje bruto izloženosti za obje godine prikazano je prema podacima na kraju godine.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

19. ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

e) Finansijski najam - građani – kreditna kvaliteta (nastavak)

Kretanje umanjenja vrijednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2023. godine	-	5	69	74
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Neto ponovno mjerjenje umanjenja vrijednosti	-	(3)	17	14
Umanjenje zbog nove finansijske imovine koja je stečena ili kupljena	-	-	-	-
Finansijska imovina koja je prestala biti priznata	-	(1)	(1)	(2)
Unwidng	-	-	-	-
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2023. godine	-	1	85	86

Kretanje umanjenja vrijednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2022. godine	-	18	96	114
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Neto ponovno mjerjenje umanjenja vrijednosti	-	(12)	11	(1)
Umanjenje zbog nove finansijske imovine koja je stečena ili kupljena	-	-	-	-
Finansijska imovina koja je prestala biti priznata	-	(1)	(10)	(11)
Unwidng	-	-	-	-
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	(28)	(28)
Na dan 31. prosinca 2022. godine	-	5	69	74

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

f) Finansijski najam – vlade – kreditna kvaliteta

	31. prosinac 2023.			31. prosinac 2022.	
Bruto izloženost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Ukupno
Razina internog ocjenjivanja¹²					
Prihodujući					
Nizak rizik	-	-	-	-	1.237
Srednji rizik	-	1.039	-	1.039	-
Visok rizik	-	-	-	-	-
Neprihodujući					
Status neispunjavanja obveza	-	-	-	-	-
Ukupno	-	1.039	-	1.039	1.237

Kretanje bruto izloženosti ¹³	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2023. godine	-	1.237	-	1.237
Novo financiranje	-	87	-	87
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	(285)	-	(285)
Prijenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	-	-	-	-
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2023. godine	-	1.039	-	1.039

Kretanje bruto izloženosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2022. godine	-	644	-	644
Novo financiranje	-	753	-	753
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	(160)	-	(160)
Prijenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	-	-	-	-
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2022. godine	-	1.237	-	1.237

12 Raspon PD-ja za nivo rizika neispunjenja ugovornih obveza: od 0-0.43% Niski rizik neispunjenja ugovornih obveza, od 0.43%-10.12% Srednji rizik neispunjenja ugovornih obveza, od 10.12%-100% Visoki rizik neispunjenja ugovornih obveza.

13 Kretanje bruto izloženosti za obje godine prikazano je prema podacima na kraju godine.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

19. ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

f) Finansijski najam – vlade – kreditna kvaliteta (nastavak)

Kretanje rezerviranja za umanjenje vrijednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2023. godine	-	10	-	10
Imovina prestala priznavati (isključujući otpis)	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Neto ponovno mjerjenje rezerviranja za gubitak	-	37	-	37
Umanjenje zbog nove finansijske imovine koja je nastala ili kupljena	-	1	-	1
Finansijska imovina koja je prestala priznavati (zbog redovite otplate)	-	-	-	-
Unwidng	-	-	-	-
Računovodstveni otpis tijekom godine	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	-	(1)	-	(1)
Na dan 31. prosinca 2023.	-	47	-	47

Kretanje rezerviranja za umanjenje vrijednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2022. godine	-	6	-	6
Imovina prestala priznavati (isključujući otpis)	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Neto ponovno mjerjenje rezerviranja za gubitak	-	(2)	-	(2)
Umanjenje zbog nove finansijske imovine koja je nastala ili kupljena	-	5	-	5
Finansijska imovina koja je prestala priznavati	-	-	-	-
Unwidng	-	-	-	-
Računovodstveni otpis tijekom godine	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	-	1	-	1
Na dan 31. prosinca 2022.	-	10	-	10

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

Zajmovi i potraživanja od komitenata po amortiziranom trošku analizirani prema industriji u sljedećoj tablici:

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Pravne osobe (uključujući državni i javni sektor)		
<i>Industrija:</i>		
Prehrambena industrija	60.432	72.207
Metalna i strojarska industrija	149.297	145.279
Industrija električne energije, plina i vode	73.870	55.055
Drvna i papirna industrija	41.799	33.920
Kemijska industrija	31.658	24.432
Tekstilna i kožna industrija	9.967	6.370
Električna i optička industrija	5.743	5.139
Duhanska industrija	1	1
Ostala industrija	44.230	30.083
Ukupno industrija	416.997	372.486
Trgovina na malo i veliko	648.633	606.062
Središnja i lokalna vlada	129.449	104.817
Zdravstvo i socijalni rad	62.968	77.679
Građevinarstvo	86.444	72.753
Stambene usluge	27.436	49.094
Turizam	38.337	36.983
Transport i komunikacije	60.810	61.745
Financijsko posredništvo	38.441	39.161
Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	17.918	14.535
Školstvo i ostale javne ustanove	5.000	2.103
Ostalo	10.497	10.046
Ukupno	1.125.933	1.074.978
Ukupno pravne osobe	1.542.930	1.447.464
Građani		
Nenamjenski zajmovi	1.461.477	1.302.305
Stambeni zajmovi	560.472	485.474
Ostali zajmovi građanima	190.042	182.317
Ukupno građani	2.211.991	1.970.096
Ukupno zajmovi i potraživanja od komitenata	3.754.921	3.417.560

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

19. ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

Finansijski najam	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Pravne osobe (uključujući državni i javni sektor)		
<i>Industrija:</i>		
Metalna i strojarska industrija	389	1.921
Drvna i papirna industrija	1.502	1.623
Tekstilna i kožna industrija	573	709
Industrija električne energije, plina i vode	17	51
Kemijska industrija	307	259
Prehrambena industrija	95	139
Električna i optička industrija	-	-
Ostala industrija	2.286	59
Ukupno industrija	5.169	4.761
Građevinarstvo	7.582	11.508
Trgovina na malo i veliko	7.970	7.224
Zdravstvo i socijalni rad	1.493	2.771
Transport i komunikacije	3.899	3.447
Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	2.345	1.492
Središnja i lokalna vlada	989	1.231
Finansijsko posredništvo	664	405
Turizam	124	237
Stambene usluge	117	15
Školstvo i ostale javne ustanove	25	56
Ostalo	1.991	2.451
Ukupno	27.199	30.837
Ukupno pravne osobe	32.368	35.598
Građani		
Ostali zajmovi građanima	203	419
Ukupno građani	203	419
Ukupno zajmovi i potraživanja od komitenata	32.571	36.017

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugačije naznačeno)

20. FINANCIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUVATNU DOBIT

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Dužničke vrijednosnice	501.463	679.725
Vlasničke vrijednosnice	32	32
	501.495	679.757

Kretanje umanjenja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit je kako slijedi:

	2023.	2022.
Stanje na dan 1. siječnja	3.153	3.253
Neto rashod/(dohit) u izvješću o promjenama u kapitalu	851	(110)
Tečajne razlike u izvješću o promjenama u kapitalu	(4)	10
Stanje na dan 31. prosinca	4.000	3.153

Tokom 2023. godine, niti u 2022. godini, nije bilo dospjele, a nenaplaćene finansijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Također, došlo je do povećanja umanjenja vrijednosti po osnovu finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

a) Dužničke vrijednosnice

Dužničke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – podjela po izdavatelju

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Obveznice Vlade Federacije BiH	170.427	194.018
Obveznice Vlade Republike Srpske	167.528	239.588
Obveznice države Republike Hrvatske	90.116	92.406
Obveznice vlade Rumunije	48.205	43.058
Obveznice države Republike Slovenije	25.187	46.222
Obveznice države Republike Poljske	-	64.433
	501.463	679.725

Dužničke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – kreditna kvaliteta

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.			
Bruto izloženost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Ukupno
Razina internog ocjenjivanja¹⁴					
Prihodujući					
Nizak rizik	88.720	242.316	170.427	501.463	679.724
Srednji rizik	-	-	-	-	-
Visok rizik	-	-	-	-	-
Neprihodujući					
Status neispunjavanja obveza	-	-	-	-	-
Ukupno	88.720	242.316	170.427	501.463	679.724

¹⁴ Raspon PD-ja za nivo rizika neispunjavanja ugovornih obveza: od 0-0.43% Niski rizik neispunjavanja ugovornih obveza, od 0.43%-10.12% Srednji rizik neispunjavanja ugovornih obveza, od 10.12%-100% Visoki rizik neispunjavanja ugovornih obveza.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

20. FINANCIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUVATNU DOBIT (NASTAVAK)

a) Dužničke vrijednosnice (nastavak)

Kretanje bruto izloženosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja 2023. godine	246.118	433.606	-	679.724
Novo financiranje	12.410	-	-	12.410
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Promjene fer vrijednosti	5.104	(2.815)	(23.591)	(21.302)
Prijenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 2	(17.616)	17.616	-	-
Prijenosi u Nivo 3	-	(194.018)	194.018	-
Smanjene plasmana zbog otplate (dospijeća)	(100.316)	(71.534)	-	(171.850)
Otplaćena imovina	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	2.481	-	-	2.481
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2023. godine	148.181	182.855	170.427	501.463

Kretanje umanjenja vrijednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2023.	2.103	1.042	-	3.145
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 2	(2.413)	2.413	-	-
Prijenosi u Nivo 3	-	(507)	507	-
Umanjenja vrijednosti (Bilješka 13.)	455	(708)	1.104	851
Utjecaj tečajnih razlika	4	-	-	4
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2022. godine	149	2.240	1.611	4.000

Kretanje bruto izloženosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja 2022. godine	336.622	451.213	-	787.835
Novo financiranje	-	68.740	-	68.740
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Promjene fer vrijednosti	(19.086)	(21.703)	-	(40.789)
Prijenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Smanjene plasmana zbog otplate (dospijeća)	(57.110)	(64.912)	-	(122.022)
Otplaćena imovina	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	3.203	-	-	3.203
Ostale promjene	(17.511)	268	-	(17.243)
Na dan 31. prosinca 2021. godine	246.118	433.606	-	679.724

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugačije naznačeno)

Kretanje umanjenja vrijednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2022.	1.595	1.658	-	3.253
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Umanjenja vrijednosti (Bilješka 13.)	506	(616)	-	(110)
Utjecaj tečajnih razlika	2	-	-	2
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2022. godine	2.103	1.042	-	3.145

b) Vlasničke vrijednosnice

Vlasničke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Listane	32	32
	32	32

21. FINANCIJSKA IMOVINA I OBVEZE PO FER VRIJEDNOSTI KROZ RAČUN DOBITI ILI GUBITKA

A) FINANCIJSKA IMOVINA I OBVEZE PO FER VRIJEDNOSTI KROZ RAČUN DOBITI ILI GUBITKA

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.		
	Nominalni iznos	Fer vrijednost	Nominalni iznos	Fer vrijednost
Finansijska imovina				
Valutni terminski ugovori-forwardi	4.210	7	12.133	47
Valutni swapovi	557.516	-	467.437	-
	561.726	7	479.570	47
Finansijske obveze				
Valutni terminski ugovori-forwardi	435	5	452	27
Valutni swapovi	-	-	2.421	1
	435	5	2.873	28

B) DERIVATIVI KOJI SE KORISTE ZA ZAŠTITU

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.		
	Nominalni iznos	Fer vrijednost	Nominalni iznos	Fer vrijednost
Finansijska imovina				
Kamatni rizik – zaštita FVOCl vrijednosnih papira	102.681	8.933	102.681	1.226
	102.681	8.933	102.681	1.226
Finansijske obveze				
Kamatni rizik – zaštita vrijednosnih papira po amortiziranom trošku	289.378	12.605	19.558	156
Kamatni rizik-zaštita kredita	44.117	1.535	-	-
	333.494	14.140	19.558	156

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

21. FINANCIJSKA IMOVINA I OBVEZE PO FER VRIJEDNOSTI KROZ RAČUN DOBITI ILI GUBITKA (NASTAVAK)

B) DERIVATIVI KOJI SE KORISTE ZA ZAŠTITU (NASTAVAK)

Stavke klasifikovane kao računovodstvo zaštite

Tablica u nastavku prikazuje stavke koje su „hedged“ i koje pripadaju portfoliju vrijednosnih papira koje se vode po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i po amortiziranom trošku.

	2023.			2022.		
Hedging imovina	380.443			106.922		
	Dospjeyeće 2023. godine			Dospjeyeće 2022. godine		
	Manje od 1 godine	1 - 5 godina	Više od 5 godina	Manje od 1 godine	1 - 5 godina	Više od 5 godina
Zaštita vrijednosnih papira						
Nominalni iznos FV HA IRS (u milionima EUR)	-	83	118	-	53	10
Prosječna fiksna kamatna stopa FV HA IRS	-	2,60%	3,15%	-	(0,31%)	3,03%

22. FINANCIJSKA IMOVINA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Dužničke vrijednosnice po amortiziranom trošku	338.503	61.334
Minus: rezerviranja za umanjenje vrijednosti	(2.793)	(408)
	335.710	60.926

Kretanje umanjenja vrijednosti finansijske imovine po amortiziranom trošku:

	2023.	2022.
Stanje na dan 01. siječnja	408	-
Neto rashod u izvještaju o promjenama kapitala (bilješka 13)	2.385	408
Tečajne razlike	-	-
Stanje na dan 31. prosinca	2.793	408

Dužničke vrijednosnice po amortiziranom trošku - podjela prema izdavatelju:

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Obveznice Vlade Federacije BiH	84.855	30.200
Obveznice EU	132.083	-
Obveznice Republike Njemačke	28.646	-
Državne obveznice Republike Hrvatske	78.505	16.693
Državne obveznice Republike Poljske	14.414	14.441
	338.503	61.334

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugačije naznačeno)

Finansijska imovina po amortiziranom trošku – kreditna kvaliteta:

	31. prosinac 2023.			31. prosinac 2022.	
Bruto izloženost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Ukupno
Razina internog ocjenjivanja¹⁵					
Prihodujući					
Nizak rizik	253.648	-	84.855	338.503	61.334
Srednji rizik	-	-	-	-	-
Visok rizika	-	-	-	-	-
Neprihodući					
Status neispunjavanja obveza	-	-	-	-	-
Ukupno	253.648	-	84.855	338.503	61.334

Kretanje bruto izloženosti¹⁶	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja 2023.	31.102	29.824		60.926
Novo financiranje	221.351	-	57.212	278.563
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Promjene fer vrijednosti	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 3	-	(29.824)	29.824	-
Smanjene plasmana zbog otplate (dospijeća)	-	-	-	-
Otplaćena imovina	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Valutne prilagodbe	-	-	-	-
Ostale promjene	1.193		(2.179)	(986)
Na dan 31. prosinca 2023.	253.646	-	84.857	338.503

Kretanje rezerviranja za umanjenje vrijednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2023. godine	31	377		408
Imovina prestala priznavati (isključujući otpis)	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 3	-	(377)	377	-
Umanjenje vrijednosti (bilješka 13)	222		2.163	2.385
Utjecaj tečajnih razlika	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2023. godine	253		2.540	2.793

¹⁵ Razpon PD-ja za nivo rizika neispunjerenja ugovornih obveza: od 0-0.43% Niski rizik neispunjerenja ugovornih obveza, od 0.43%-10.12% Srednji rizik neispunjerenja ugovornih obveza, od 10.12%-100% Visoki rizik neispunjerenja ugovornih obveza.

¹⁶ Kretanje bruto izloženosti prikazano je prema klasifikaciji na kraju godine.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

22. FINANCIJSKA IMOVINA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

Kretanje bruto izloženosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja 2022.	-	-	-	-
Novo financiranje	30.789	30.167	-	60.956
Imovina prestala priznavati (isključujući otpis)	-	-	-	-
Promjena fer vrijednosti	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Smanjene plasmana zbog otplate (dospijeća)	-	-	-	-
Otplaćena imovina	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Valutne prilagodbe	-	-	-	-
Ostale promjene	313	(343)	-	(30)
Na dan 31. prosinca 2022.	31.102	29.824	-	60.926

Kretanje rezerviranja za umanjenje vrijednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2022. godine	-	-	-	-
Imovina prestala priznavati (isključujući otpis)	-	-	-	-
Prijelazi u Nivo 1	-	-	-	-
Prijelazi u Nivo 2	-	-	-	-
Prijelazi u Nivo 3	-	-	-	-
Umanjenje vrijednosti (bilješka 13)	31	377	-	408
Utjecaj tečajnih razlika	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2022.	31	377	-	408

23. OSTALA IMOVINA I POTRAŽIVANJA

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Potraživanja po osnovu kartičnog poslovanja	77.031	53.556
Imovina preuzeta za nenaplaćena potraživanja	1.041	1.839
Obračunata naknada	1.947	1.610
Ostala imovina	38.652	11.462
	118.671	68.467
Manje: Umanjenje vrijednosti	(3.617)	(3.982)
	115.054	64.485

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

U ostalu imovinu uključen je plaćeni iznos koji je utvrdila Uprava za indirektno oporezivanje po osnovu PDV-a za ino kartične troškove Mastercard-a i VISA-e. U skladu s tumačenjima Odbora za tumačenje MSFI i objavljenim papirima, Banka je priznala imovinu obzirom da je uložila žalbu na Rješenje Uprave za indirektno oporezivanje te očekuje pozitivan ishod vezano za isto. Kretnje u umanjenju vrijednosti ostale imovine se mogu prikazati kako slijedi:

	2023.	2022.
Stanje na dan 1. siječnja	3.982	8.030
Umanjenje vrijednosti imovine za nenaplaćena potraživanja (Bilješka 14.)	-	4.080
Umanjenje vrijednosti o (Bilješka 13.)	1.011	476
Otpisani iznosi	(1.467)	(8.635)
Ostale promjene	91	66
Tečajne razlike	-	(35)
Stanje na dan 31. prosinca	3.617	3.982

Imovina za nenaplaćena potraživanja predstavlja imovinu (nekretnine, vozila i ostalu opremu) preuzeta zbog nemogućnosti naplate potraživanja od komitenata zajmova i financijskog najma, a koja nije klasificirana u portfelj ulaganja u investicijske nekretnine.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

24. NEKRETNINE I OPREMA

	Zgrade i zemljišta	Motorna vozila i oprema	Računala	Ulaganja u tuđu iznajmljenu imovinu	Sredstva u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST						
Stanje na dan 31. prosinca 2021. godine	69.588	33.452	45.402	22.397	9.728	180.567
Povećanja	-	-	-	-	6.821	6.821
Otpisi	(597)	(1.475)	(1.316)	(961)	-	(4.349)
Prodaja	(928)	-	-	-	-	(928)
Prijenos (s) / na / u upotrebu	3.211	1.788	3.117	433	(8.549)	-
Usklađenje s fer vrijednosti	3.550	-	-	-	-	3.550
Prijenos između kategorija	-	646	(646)	-	(11)	(11)
Ostale promjene	(4)	-	-	-	-	(4)
Stanje na dan 31. prosinca 2022. godine	74.820	34.411	46.557	21.869	7.989	185.646
Povećanja	-	-	-	-	5.846	5.846
Otpisi	(651)	(893)	(1.738)	(12)	-	(3.294)
Prodaja	(1.110)	(250)	-	-	-	(1.360)
Prijenos (s) / na / u upotrebu	2.510	3.321	1.370	535	(7.736)	-
Usklađenje s fer vrijednosti	2.677	-	-	-	-	2.677
Prijenos između kategorija	-	-	-	-	(459)	(459)
Stanje na dan 31. prosinca 2023. godine	78.246	36.589	46.189	22.392	5.640	189.056
AMORTIZACIJA						
Stanje na dan 31. prosinca 2021. godine	29.979	24.069	35.318	20.435	-	109.801
Amortizacija za godinu	1.187	1.770	3.401	737	-	7.095
Otpisi	(332)	(1.330)	(1.308)	(960)	-	(3.930)
Prodaja	(381)	-	-	-	-	(381)
Uskladivanje fer vrijednosti	1.968	-	-	-	-	1.968
Stanje na dan 31. prosinca 2022. godine	32.421	24.509	37.411	20.212	-	114.553
Amortizacija za godinu	957	1.836	3.536	764	-	7.093
Otpisi	(516)	(867)	(1.733)	(12)	-	(3.128)
Prodaja	(583)	(250)	-	-	-	(833)
Uskladivanje fer vrijednosti	441	-	-	-	-	441
Stanje na dan 31. prosinca 2023. godine	32.720	25.228	39.214	20.964	-	118.126
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST						
31. prosinca 2022. godine	42.399	9.902	9.146	1.657	7.989	71.093
31. prosinca 2023. godine	45.526	11.361	6.975	1.428	5.640	70.930

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugačije naznačeno)

Knjigovodstvena vrijednost zemljišta Banke koja se ne amortiziraju, u okviru zemljišta i zgrada, iznosila je 5.684,4 tisuće KM na dan 31. prosinca 2023. godine. Tokom 2023. godine Banka nije kapitalizirala troškove posudbe vezane za stjecanje nekretnina i opreme. Tokom 2023. godine nekretnine i oprema Banke nisu bili u zalogu.

Mjerenje fer vrijednosti zgrada i zemljišta izvršeno je od strane neovisnog procjenitelja, društva koje nije član UniCredit Grupe, a čije osoblje ima odgovarajuće kvalifikacije i iskustvo u procjeni fer vrijednosti imovine na relevantnim lokacijama.

Fer vrijednost zgrade i zemljišta utvrđena je korištenjem: troškovnog pristupa - metod zamjenskog troška; tržišnog pristupa - metod uporedivih transakcija i prinosnog pristupa - metod diskontovanog tijeka gotovine.

Kod izbora metoda kod utvrđivanja procijenjenih tržišnih vrijednosti predmetnih nekretnina uzeti su u obzir sljedeći parametri: vrsta nekretnine (npr. stambene jedinice, poslovni prostori, proizvodni objekti, građevinsko zemljište i dr.), namjena nekretnine (npr. za stanovanje, proizvodnju, trgovinu, pružanje usluga, skladištenje, administraciju i sl.), lokacija nekretnine (gradska, ruralna, industrijska zona), adekvatne uporedne cijene prodaje i/ili zakupa nekretnine i drugi faktori koji mogu da utječu na odabir same metode procjene (kvalitet objekta, trenutna upotreba i drugo).

Informacije o hijerarhiji fer vrijednosti na dan 31. prosinca 2023. godine su kako slijedi:

Razina 1	Razina 2	Razina 3
-	-	45.526

25. IMOVINA S PRAVOM KORIŠTENJA

	Pravo na korištenje zgrada
NABAVNA VRIJEDNOST	
Stanje na 01. siječnja 2022. godine	
Povećanja	13.392
Smanjenje	4.932
Stanje na 31. prosinca 2022. godine	14.350
Povećanja	1.747
Smanjenje	(3.974)
Stanje na 31. prosinca 2023. godine	14.382
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA	
Stanje na 01. siječnja 2022. godine	6.476
Amortizacija za godinu	3.306
Smanjenje	(4.604)
Stanje na 31. prosinca 2022. godine	5.178
Amortizacija za godinu	3.328
Smanjenje	(1.726)
Stanje na 31. prosinca 2023. godine	6.780
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST	
Stanje na 31. prosinca 2022. godine	9.172
Stanje na 31. prosinca 2023. godine	7.601

Imovina s pravom korištenja se odnosi na iznajmljene nekretnine koje je Banka iznajmila za poslovnu djelatnost i čiji su ugovori o najmu duži od 1 godine.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

26. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Softver	Ostala nematerijalna imovina	Sredstva u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRJEDNOST				
Stanje na dan 31. prosinca 2021. godine	70.436	2.753	4.597	77.786
Povećanja	-	-	5.336	5.336
Otpisi	(6)	-	-	(6)
Prijenos (s) / na	3.516	44	(3.560)	-
Prijenos na nekretnine i opremu (Bilješka 23.)	-	-	3	3
Stanje na dan 31. prosinca 2022. godine	73.946	2.797	6.376	83.119
Povećanja	-	-	3.321	3.321
Otpisi	(701)	(143)	-	(844)
Prijenos (s) / na	5.725	-	(5.725)	-
Prijenos na nekretnine i opremu (Bilješka 23.)	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2023. godine	78.970	2.654	3.972	85.596
AMORTIZACIJA				
Stanje na dan 31. prosinca 2021. godine	53.759	2.489	552	56.800
Amortizacija za godinu	4.764	105	-	4.869
Otpisi	(6)	-	-	(6)
Ostala kretanja	57	-	-	57
Stanje na dan 31. prosinca 2022. godine	58.574	2.594	552	61.720
Amortizacija za godinu	5.117	87	-	5.204
Otpisi	(697)	(140)	-	(837)
Ostala kretanja	56	-	-	56
Stanje na dan 31. prosinca 2023. godine	63.050	2.541	552	66.143
NETO KNJIGOVODSTVENA VRJEDNOST				
31. prosinca 2022. godine	15.372	203	5.824	21.399
31. prosinca 2023. godine	15.920	113	3.420	19.453

Tijekom 2023. i 2022. godine Banka nije kapitalizirala troškove posudbe vezanih za stjecanje nematerijalne imovine. Tijekom 2023. i 2022. godine nematerijalna imovina Banke nije bila u zalogu.

27. TEKUĆI RAČUNI I DEPOZITI BANAKA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Depoziti po viđenju		
- u stranoj valuti	618	686
- u KM	9.571	8.160
Oročeni depoziti		
- u stranoj valuti	-	-
- u KM	-	-
	10.189	8.846

Na dan 31. prosinca 2023. godine, tekući računi i depoziti banaka uključuju 2.633 tisuće KM od povezanih osoba (31. prosinac 2022. godine: 1.574 tisuće KM).

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

28. TEKUĆI RAČUNI I DEPOZITI KOMITENATA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Gradići		
Tekući računi, štednja i oročeni depoziti u devizama	1.404.512	1.383.591
Tekući računi, štednja i oročeni depoziti u KM	2.249.767	1.940.182
	3.654.279	3.323.773
Pravne osobe (uključujući državni i javni sektor)		
Depoziti po videnju		
- u KM	1.717.341	1.615.385
- u stranoj valuti	572.422	483.126
Oročeni depoziti		
- u KM	32.852	83.389
- u stranoj valuti	10.342	11.037
	2.332.957	2.192.937
	5.987.236	5.516.710

Na dan 31. prosinca 2023. godine, u depozitima građana Banke u KM uključeno je 419 tisuća KM (31. prosinac 2022. godine: 401 tisuća KM), a u depozitima pravnih osoba i države u KM uključeno je 11.956 tisuća KM (31. prosinac 2022. godine: 37.506 tisuća KM) ugovorenih uz valutnu klauzulu vezanu za tečaj EUR-a, a koji se isplaćuju u KM uz primjenu deviznog tečaja važećeg na dan plaćanja.

Tekući računi i depoziti Banke također uključuju 2.632 tisuće KM od povezanih osoba (31. prosinac 2022. godine: 621 tisuća KM).

29. ZAJMOVI

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Inozemne banke	16.977	26.379
	16.977	26.379
Analiza dospijeća zajmova:		
U prvoj godini	8.628	21.999
U drugoj godini	2.783	3.683
U razdoblju od treće do pete godine	5.566	1.397
	16.977	26.379

Glavni uvjeti zaduzivanja su sljedeći:

- EBRD CSP - Zajam je namijenjen financiranju malog i srednjeg poduzetništva kroz ulaganja u mikro, mala i srednja poduzeća u svrhu poboljšanja konkurentnosti i usklađenosti s tehničkim standardima Europske unije. Ugovor o zajmu potpisana 20.12.2018. godine u iznosu od 5 milijuna eura s dospijećem od 5 godina.
- EBRD Go Digital - Zajam je namijenjen financiranju malog i srednjeg poduzetništva kroz ulaganja u mikro, mala i srednja poduzeća u cilju povećanja konkurenčnosti i usklađenosti s tehničkim standardima Europske unije. Ugovor o zajmu potpisana 10.11.2022. godine u iznosu od 10 milijuna eura s dospijećem od 5 godina.
- KFW - Zajam je namijenjen financiranju i pružanju podrške mikro, malim i srednjim poduzećima i privatnim poduzetnicima koji su pogodjeni utjecajem pandemije COVID-19 na cijelom području BiH i na taj način direktno doprinose poboljšanju poslovno-gospodarskog okruženja i očuvanju radnih mjesteta u BiH. Ugovor o zajmu potpisana 27. srpnja 2022. u iznosu od 6 milijuna eura s rokom dospijeća 3 godine.

Na dan 31. prosinca 2023. godine, Banka nije imala kamatonosne zajmove koji se odnose na zajmove od povezanih osoba.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

30. OSTALE OBVEZE

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Obveze za neizvršene transakcije	84.941	70.156
Obveze po kartičnom poslovanju	41.861	22.999
Obračunati troškovi	27.760	24.000
Sredstva po jednostranom raskidu ugovora	19.809	25.749
Odgodeni prihod	1.797	1.807
Učešće klijenata za finansijski najam	159	308
Ostale obveze	15.803	9.525
	192.130	154.544

31. OBVEZE PO NAJMOVIMA

Obveze po dugoročnim najmovima	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
do 1 godine	2.877	3.095
od 1 do 2 godine	2.134	2.611
od 2 do 3 godina	1.792	3.621
od 3 do 4 godina	801	-
Od 4 do 5 godina	164	-
Ukupan iznos plaćanja po dugoročnim najmovima	7.768	9.327
Efekat diskontiranja (nezaradeni finansijski trošak)	(198)	(275)
31. prosinac	7.570	9.052

32. REZERVIRANJA ZA TROŠKOVE I OBVEZE

	Rezerviranja za potencijalne i preuzete obveze	Rezerviranja za sudske postupke*	Dugoročna rezerviranja za zaposlene	Restrukturiranje**	Ukupno
Stanje na 31. prosinac 2021.	13.758	12.722	3.327	-	29.807
Neto rashod u računu dobiti ili gubitka (Bilješka 13. i 14.)	13.817	697	229	-	14.743
Rezerviranja iskorištena tijekom razdoblja	-	(91)	(171)	-	(262)
Aktuarska dobit/gubitak za razdoblje	-	-	(43)	-	(43)
Preknjiženje sa ostalih obveza	-	(118)	(472)	-	(590)
Tečajne razlike	(28)	-	-	-	(28)
Stanje na 31. prosinac 2022.	27.547	13.210	2.870	-	43.627
Neto rashod u računu dobiti ili gubitka (Bilješka 12, 13, 14.)	3.758	340	248	1.909	6.255
Rezerviranja iskorištena tokom razdoblja	-	(651)	(113)	-	(764)
Aktuarska dobit/gubitak za razdoblje	-	-	218	-	218
Preknjiženje sa ostalih obveza	-	-	(377)	-	(377)
Tečajne razlike	(13)	-	-	-	(13)
Stanje na 31. prosinac 2023.	31.292	12.899	2.846	1.909	48.945

* Priroda rezerviranja za sudske postupke: Rezerviranja za sudske postupke odnose se na pasivne sudske sporove, tj. sudske postupke u kojima je Banka tužnik. Ovi postupci uglavnom se odnose na: naplatu duga i naknadu štete, neosnovano bogaćenje, isplatu razlike plaće, utvrđivanje ništetnosti ugovora o kreditu ili hipoteći ili jamstvu, nedopuštenost ovrh, utvrđivanje suvlasničkog dijela bračne stecchine. Banka redovito procjenjuje iznos rezerviranja za troškove sudske sporova. Procjena se temelji na procijenjenoj vjerovjatnosti budućih novčanih tokova koji proizlaze iz prošlih zakonskih ili izvedenih obveza. Banka je rezervirala 12.900 tisuća KM (2022.: 13.210 tisuća KM) za sudske sporove, što Uprava smatra dostatnim iznosom.

** Priroda rezerviranja za troškove restrukturacije: Banka je u 2023. godini s ciljem poboljšanja učinkovitosti, konkurenčnosti i ukupnih performansi, prilagodila poslovnu strategiju M-lopodjelu potrebama svojih klijenata, kao konstantan odgovor na promjenjive trendove u navikama klijenata. Isto je rezultiralo transformacijom modela prodaje čija je efikasnost konstantno pratila te je od 01.01.2024. godine optimizirana prodajna mreža Banke. Obzirom da je Banka kreirala formalni plan restrukturiranja te su najavljene glavne značajke, istoga ispunjeni su uvjeti za priznavanje obveze restrukturiranja u iznosu od 1.909 tisuća KM.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

33. DIONIČKI KAPITAL

	Klasa A Redovne dionice	Klasa D Prioritetne dionice	Ukupno
Broj dionica	119.011	184	119.195
Nominalna vrijednost (u KM)	1.000	1.000	1.000
Ukupno	119.011	184	119.195

Dionički kapital Banke utvrđen je u iznosu od KM 119.195.000, a dijeli se na:

119.011 običnih dionica serije „A“, nominalne vrijednosti 1.000 KM po jednoj dionici i 184 prioritetne kumulativne dionice serije „D“ nominalne vrijednosti 1.000 KM po jednoj dionici. Obična dionica serije „A“ daje pravo na jedan glas u Skupštini Banke, pravo upravljanja Bankom na način utvrđen Statutom, pravo učešća u dobiti Banke razmjerno nominalnoj vrijednosti dionice i druga prava utvrđena Statutom i zakonom. Prioritetna kumulativna dionica serije „D“ daje pravo prvenstvene naplate dividende iz dobiti Banke razmjerno nominalnoj vrijednosti dionice i pravo prvenstvene naplate u slučaju stečaja ili likvidacije Banke iz neraspoređenog dijela stečajne odnosno likvidacijske mase.

34. OSNOVNA ZARADA PO DIONICI

Osnovna zarada po dionici izračunata je dijeljenjem dobiti koja je na raspolaganju dioničarima s prosječnim brojem običnih dionica tijekom godine, isključujući prosječan broj običnih dionica kupljenih od strane Banke i držanih kao rezorske dionice.

	2023.	2022.
Neto dobit za godinu namijenjena redovnim dioničarima	161.990	112.526
Ponderirani prosječni broj redovnih dionica u opticaju tijekom razdoblja	119.011	119.011
Osnovna zarada po dionici (KM)	1.361,13	945,51

Razrijeđena zarada po dionici nije prezentirana jer Banka nije izdala razrijedive vlasničke vrijednosnice.

35. POTENCIJALNE I PREUZETE OBVEZE

Tijekom svog poslovanja, Banka ima potencijalne i preuzete obveze evidentirane u izvanbilančnoj evidenciji, a koje su vezane uz garancije, akreditive, neiskorištene dijelove obveza po zajmovima.

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Financijske garancije i akreditivi	399.115	381.267
Ostale nepovučene potencijalne obveze	924.094	810.709
Ukupno	1.323.209	1.191.976

a) Financijske garancije i akreditivi

Bruto izloženost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	31. prosinac 2022. Ukupno
Razina internog ocjenjivanja¹⁷					
Prihodajući					
Nizak rizik	46.934	-	-	46.934	38.991
Srednji rizik	247.131	100.421	-	347.552	328.467
Visok rizik	2.540	2.055	-	4.595	7.783
Neprihodajući					
Status neispunjavanja obveza	-	-	34	34	6.026
Ukupno	296.605	102.476	34	399.115	381.267

¹⁷ Raspon PD-ja za nivo rizika neispunjavanja ugovornih obveza: od 0-0.43% Niski rizik neispunjavanja ugovornih obveza, od 0.43%-10.12% Srednji rizik neispunjavanja ugovornih obveza, od 10.12%-100% Visoki rizik neispunjavanja ugovornih obveza.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

35. POTENCIJALNE I PREUZETE OBVEZE (NASTAVAK)

a) Finansijske garancije i akreditivi (nastavak)

Kretanje bruto izloženosti¹⁸	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2023. godine	291.617	83.624	6.026	381.267
Nova izloženost	235.662	76.071	-	311.733
Dospjela izloženost	(220.510)	(67.383)	(5.992)	(293.885)
Prijenosi u Nivo 1	19	(19)	-	-
Prijenosi u Nivo 2	(10.183)	10.183	-	-
Prijenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Promjene zbog izmjena koje ne rezultiraju prestankom priznavanja	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2023. godine	296.606	102.476	34	399.115
Kretanje bruto rezerviranja	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2022. godine	261.896	67.939	1.052	330.887
Nova rezerviranost	224.809	65.873	-	290.682
Dospjela rezerviranost	(184.160)	(55.090)	(1.052)	(240.302)
Prijenosi u Nivo 1	428	(428)	-	-
Prijenosi u Nivo 2	(5.364)	5.364	-	-
Prijenosi u Nivo 3	(5.992)	(34)	6.026	-
Promjene zbog izmjena koje ne rezultiraju prestankom priznavanja	-	-	-	-
Tečajne rezerviranosti	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2022. godine	291.617	83.624	6.026	381.267
Kretanje rezerviranja	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Rezerviranje za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2023. godine	1.274	15.317	4.768	21.359
Prijenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prijenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Neto rezultat ponovnog mjerjenja rezerviranja za gubitak	984	1.395	5	2.384
Umanjenje nove finansijske imovine koja je nastala ili kupljena	(1.022)	14.529	-	13.507
Finansijska imovina koja se prestala priznavati (zbog dospijeća)	-	(10.906)	(4.795)	(15.701)
Tečajne rezerviranosti	-	(13)	-	(13)
Na dan 31. prosinca 2023. godine	1.236	20.322	(22)	21.536

18 Kretanje bruto izloženosti za obe godine prikazano je prema klasifikaciji na kraju godine.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugačije naznačeno)

a) Finansijske garancije i akreditivi (nastavak)

Kretanje rezerviranja	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Rezerviranje za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2022. godine	657	6.714	791	8.162
Prijenosi u Nivo 1	2	(2)	-	-
Prijenosi u Nivo 2	(14)	13	1	-
Prijenosi u Nivo 3	(15)	-	15	-
Neto rezultat ponovnog mjerenja rezerviranja za gubitak	27	2.777	4.804	7.608
Umanjenje nove finansijske imovine koja je nastala ili kupljena	1.051	10.726	-	11.777
Finansijska imovina koja se prestala priznavati (zbog dospijeća)	(434)	(4.911)	(843)	(6.188)
Tečajne razlike	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2022. godine	1.274	15.317	4.768	21.359

b) Ostale nepovučene preuzete obveze

Bruto izloženost	31. prosinac 2023.			31. prosinac 2022.	
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Ukupno
Razina internog ocjenjivanja ¹⁹					
Prihodujući					
Nizak rizik	-	-	-	-	1.640
Srednji rizik	882.244	26.591	-	908.835	807.825
Visok rizik	15.022	185	-	15.207	1.184
Neprihodući					
Status neispunjavanja obveza	-	-	52	52	60
Ukupno	897.266	26.776	52	924.094	810.709

Kretanje bruto izloženosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2023. godine	780.096	30.553	60	810.709
Nova izloženost	539.554	22.328	7	561.889
Dospjela izloženost	(422.992)	(25.465)	(13)	(448.470)
Prijenosi u Nivo 1	2.567	(2.567)	-	-
Prijenosi u Nivo 2	(1.923)	1.921	2	-
Prijenosi u Nivo 3	(12)	4	8	-
Promjene zbog izmjena koje ne rezultiraju prestankom priznavanja	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	-	-	-
Ostale promjene	(24)	2	(12)	(34)
Na dan 31. prosinca 2023. godine	897.266	26.776	52	924.094

¹⁹ Raspon PD-ija za nivo rizika neispunjerenja ugovornih obveza: od 0-0.43% Niski rizik neispunjerenja ugovornih obveza, od 0.43%-10.12% Srednji rizik neispunjerenja ugovornih obveza, od 10.12%-100% Visoki rizik neispunjerenja ugovornih obveza.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

35. POTENCIJALNE I PREUZETE OBVEZE (NASTAVAK)

b) Ostale nepovučene preuzete obveze (nastavak)

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto književodstveni iznos na dan 1. siječnja 2022. godine	674.726	34.581	83	709.390
Nova izloženost	473.543	25.773	42	499.358
Dospjela izloženost	(366.007)	(32.010)	(82)	(398.099)
Prijenosi u Nivo 1	1.646	(1.646)	-	-
Prijenosi u Nivo 2	(3.857)	3.846	11	-
Prijenosi u Nivo 3	(15)	9	6	-
Promjene zbog izmjena koje ne rezultiraju prestankom priznavanja	-	-	-	-
Tečajne razlike	60	-	-	60
Na dan 31. prosinca 2022. godine	780.096	30.553	60	810.709

Kretanje rezerviranja	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Rezerviranje za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2023. godine	2.846	3.246	96	6.188
Prijenosi u Nivo 1	8	(8)	-	-
Prijenosi u Nivo 2	(5)	5	-	-
Prijenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Neto rezultat ponovnog mjerjenja rezerviranja za gubitak	3.360	4.837	5	8.202
Umanjenje nove finansijske imovine koja je nastala ili kupljena	(1.548)	(3.142)	(18)	(4.708)
Finansijska imovina koja se prestala priznavati (zbog dospijeća)	79	2	1	82
Tečajne razlike	-	-	-	-
Translacijske rezerve	(4)	-	(4)	(8)
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2023. godine	4.736	4.940	80	9.756

Kretanje rezerviranja	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Rezerviranje za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2022. godine	2.123	3.349	124	5.596
Prijenosi u Nivo 1	4	(4)	-	-
Prijenosi u Nivo 2	(12)	12	-	-
Prijenosi u Nivo 3	-	1	(1)	-
Kretanje postojećih kredita	84	(41)	28	71
Novi plasmani	1.612	3.135	10	4.757
Orplaćeni plasmani	(954)	(3.206)	(48)	(4.208)
Tečajne razlike	(11)	-	(17)	(28)
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2022. godine	2.846	3.246	96	6.188

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

36. SREDSTVA KOJIMA SE UPRAVLJA U IME I ZA RAČUN TREĆIH OSOBA I USLUGE SKRBI

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Imovina na skrbi	566.472	565.580
Zajmovi kojima se upravlja u ime i za račun drugih	25.002	26.450
	591.474	592.030

Ova sredstva nisu dio izvješća o finansijskom položaju Banke, niti dio imovine Banke. Banka po njima ne preuzima nikakve obveze, te se navode zasebno, a Banka za obavljene usluge naplaćuje naknadu.

37. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Banka je članica UniCredit Grupe (UCI Grupa). Većinski vlasnik Banke je Zagrebačka banka d.d. sa 99,30% (2022.: 99.30%). Banka smatra da su joj izravno povezane osobe njezini ključni dioničari i njihove podružnice; članovi Nadzornog odbora, članovi Uprave i drugo ključno rukovodstvo Banke (zajedno „ključno rukovodstvo“); članovi obitelji ključnog rukovodstva, te pravne osobe koje su pod kontrolom ili značajnim utjecajem ključnog rukovodstva i članova njihovih užih obitelji.

Transakcije s povezanim osobama dio su redovitog poslovanja Banke.

Pregled transakcija s povezanim osobama na dan 31. prosinca 2023. i 31. prosinca 2022. godine dan je u tablici u nastavku:

	2023.		2022.	
	Prihod	Rashod	Prihod	Rashod
UniCredit Bank a.d. Banja Luka, BiH	496	3	723	(38)
UniCredit Bank Austria AG Beč, Austrija	135	33	95	89
UniCredit S.p.A Milano, Italija	14.780	1.118	357	803
Zagrebačka banka d.d. Zagreb, Hrvatska	23	2.035	69	886
UniCredit Bank AG München, Njemačka	293	11	7	(66)
UniCredit Bank Slovenija d.d. Ljubljana, Slovenija	14	-	19	(155)
Uctam BH d.o.o. Mostar, BiH	-	-	5	-
UniCredit Bank Hungary, Budimpešta, Mađarska	3	9	3	(180)
UniCredit Services GmbH Beč, Austrija	-	8.837	-	6.654
UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd, Srbija	-	10	-	19
UniCredit Leasing Slovakia A.S., Bratislava, Slovačka	-	-	-	12
UniCredit Bank Češka republika i Slovačka, Bratislava	-	-	-	(44)
UniCredit Services S.C.p.A, Njemačka	-	-	-	(277)
Ukupno povezane strane	15.744	12.056	1.278	7.703
Uprava i ostalo ključno rukovodstvo kao i osobe povezane sa Upravom i ostalim ključnim rukovodstvom	6	6.155	16	7.168
	15.750	18.211	1.294	14.871

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

37. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Ostvareni prihodi prema članovima UniCredit Grupe u 2023. godini uključuju prihode po osnovu kamata u iznosu od 14.691 tisuće KM (2022.: 268 tisuća KM), te prihode po osnovu naknada u iznosu od 313 tisuća KM (2022.: 244 tisuće KM). Ostvareni prihodi u 2023. godini su uključivali i 384 tisuće KM ostalih prihoda.

Ostvareni rashodi prema članovima UniCredit Grupe u 2023. godini uključuju rashode na osnovu kamata u iznosu od 20 tisuća KM (2022.: 481 tisuća KM), rashode po osnovu naknada u iznosu od 1.944 tisuće KM (2022.: 1.589 tisuća KM), ostale administrativne troškove u iznosu od 9.335 tisuće KM (2022.: 5.511 tisuća KM), te ostale rashode u iznosu od 758 tisuća KM (2022.: 203 tisuće KM).

Pregled stanja na dan 31. prosinca 2023. i 31. prosinca 2022. godine je predstavljen kako slijedi:

	31. prosinac 2023.		31. prosinac 2022.	
	Izloženost*	Obveze	Izloženost*	Obveze
UniCredit S.p.A Milano, Italija	210.799	1.116	634.007	765
Zagrebačka banka d.d. Zagreb, Hrvatska	252	1.752	25.256	318
UniCredit Bank Austria AG Beč, Austrija	4	400	23.058	494
UniCredit Bank a.d. Banja Luka, BiH	117	1	209	1
UniCredit Services Beč, Austrija	2.326	4.815	3.505	1.196
UniCredit Bank AG München, Njemačka	-	1.125	14.911	492
UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd, Srbija	-	66	-	33
UniCredit Bank Hungary, Budimpešta, Mađarska	401	22	189	22
UniCredit Bank Slovenija d.d. Ljubljana, Slovenija	-	234	156	484
UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s. Prag, Češka Republika	342	-	271	-
Uctam BH d.o.o. Mostar, BiH	-	-	-	621
UniCredit Services S.C.p.A, Njemačka	-	-	44	-
Ukupno povezane strane	214.241	9.531	701.606	4.426
Uprava i ostalo ključno rukovodstvo kao i osobe povezane sa Upravom i ostalim ključnim rukovodstvom	1.233	1.325	1.483	1.500
	215.474	10.856	703.089	5.926

* Izloženost uključuje zajmove, potraživanja za kamatu, ostala potraživanja i izvanbilančnu izloženost.

Na dan 31. prosinca 2023. godine Banka ima garancije od: UniCredit Bank Austria AG u iznosu od 27.386 tisuća KM (31. prosinca 2022.: 27.797 tisuća KM); UniCredit S.p.A Milano u iznosu od 127 tisuća KM (31. prosinca 2022.: 127 tisuća KM) te od UniCredit Bank AG Munich u iznosu od 268 tisuća KM (31. prosinca 2022.: 375 tisuća KM) dok na dan 31. prosinca 2023. godine Banka nije imala danih garancija (31. prosinca 2022.: - KM).

Plaća i nagrade isplaćene članovima Nadzornog odbora, Upravi Banke i ostalom ključnom rukovodstvu:

Kratkoročne naknade	2023.	2022.
Bruto plaće isplaćene tijekom godine za tekuću godinu	4.322	4.564
Varijabilna nagrada isplaćena tijekom tekuće godine za prethodnu godinu - bruto	1.168	1.029
Ostale naknade	856	889
Dugoročne naknade		
Varijabilna naknada isplaćena tijekom tekuće godine po osnovu ranijih godina - bruto	251	162
	6.597	6.644

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

U Upravu i ostalo ključno rukovodstvo uključeno je 15 radnika (2022.: 15 radnika) uključujući radnike koji su na navedenim pozicijama proveli samo dio 2023. godine.

U 2023. godini nije bilo odobrenih kredita članovima Uprave. Nije bilo otpisanih iznosa vezanih za odobrene kredite članovima Uprave i Nadzornog odbora.

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Upravljanje rizicima koje Banka preuzima u poslovnim aktivnostima provodi se kroz sustav politika, programa, procedura rada i utvrđenih limita, koji se kontinuirano nadograđuju u skladu s promjenama u zakonskoj regulativi, promjenama poslovnih aktivnosti temeljenim na tržišnim kretanjima i razvoju novih proizvoda, kao i kroz usvajanje standarda Banke u pogledu upravljanja rizicima.

Najznačajnije vrste rizika kojima je Banka izložena su kreditni rizik, tržišni rizici i operativni rizik. Dodatno, Banka je identificirala rizike povezane s klimatskim utjecajima kao rastući rizik koji proizlazi iz finansijskih instrumenata, a čiji utjecaj na aktivnosti Banke raste.

Nadzorni odbor i Uprava propisuju načela upravljanja rizicima te donose interne akte koji pokrivaju upravljanje rizicima.

38.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da će Banka pretrpjeti gubitak jer njegovi klijenti ili druge ugovorne strane ne ispunjavaju svoje ugovorne obveze. Banka je izložena kreditnom riziku kroz aktivnosti kreditiranja i ulaganja te u slučajevima kada djeluju kao posrednik u ime klijenata ili drugih trećih osoba.

Kreditni rizik je rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obveze prema Banci. Predstavlja rizik da bi neočekivana promjena kreditne kvalitete klijenta mogla izazvati promjenu vrijednosti kreditne izloženosti prema njemu. Ta promjena vrijednosti izloženosti može biti posljedica:

- neplaćanja od strane klijenta koji nije u stanju ispunjavati ugovorne obveze, i
- smanjenja kreditne kvalitete klijenta.

Banka upravlja i kontrolira kreditni rizik postavljanjem limita na iznos rizika koji je spremna prihvati, za koncentraciju te praćenjem izloženosti u skladu s tim ograničenjima.

Primarna izloženost Banke kreditnom riziku proizlazi iz zajmova i potraživanja od komitenanta i banaka. Iznos kreditne izloženosti u tom pogledu predstavlja knjigovodstvena vrijednost imovine. Nadalje, Banka je izložena kreditnom riziku u vezi s izvanbilančnim obvezama koje proizlaze iz neiskorištenih sredstava i izdanih jamstava.

Banka je uspostavila proces provjere kreditne kvalitete kako bi omogućila rano prepoznavanje mogućih promjena u kreditnoj sposobnosti drugih ugovornih strana, uključujući redovne revizije kolaterala.

Upravljanje kreditnim rizikom

Upravljanje kreditnim rizikom u sebi objedinjuje organizacijski ustroj Banke temeljem točno utvrđenih ovlasti i odgovornosti među zaposlenicima, sustav internih akata, unutarnjih kontrola, te metoda mjerjenja, praćenja i ovladavanja kreditnim rizikom.

Kreditnim rizikom se upravlja u skladu s važećim programima i politikama Banke i regulatornim zahtjevima Federalne Agencije za bankarstvo.

Kreditna izloženost prema portfeljima i pojedinačnim klijentima/grupama se redovito pregleda, uzimajući u obzir postavljene limite.

Svako predloženo značajno povećanje kreditne izloženosti razmatra se od strane Upravljanja rizicima prije njegova odobravanja, kao i tokom faze praćenja kreditne izloženosti te se odobrava na odgovarajućoj razini odlučivanja.

Kreditni odbor redovito se obavještava o svim značajnim promjenama u količini i kvaliteti portfelja, uključujući predložene gubitke od umanjenja vrijednosti. Kreditni rizik kontinuirano se prati i izvještava, čime se olakšava rano prepoznavanje umanjenja vrijednosti u kreditnom portfelju.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.1. Kreditni rizik (nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Banka je uspostavila proces provjere kreditne kvalitete kako bi omogućila rano prepoznavanje mogućih promjena u kreditnoj sposobnosti drugih ugovornih strana, uključujući redovne revizije kolaterala.

Kako bi upravljala nivoom kreditnog rizika, Banka posluje s komitentima dobre kreditne sposobnosti, a tamo gdje je prikladno, uzimaju se instrumenti osiguranja.

Većina izloženosti kreditnom riziku osigurana je kolateralom u obliku gotovine, jamstava, hipoteke i drugih oblika osiguranja.

Politike umanjenja vrijednosti i rezerviranja

Za ovu svrhu, Banka primjenjuje model "3 Nivoa" koji je baziran na promjenama u kreditnom riziku finansijskog instrumenta u usporedbi s kreditnim rizikom pri inicijalnom priznavanju što za cilj ima reflektirati pogoršanje kreditne kvalitete finansijskog instrumenta:

- **Nivo 1** pokriva finansijske instrumente koji nemaju značajno pogoršanje kreditne kvalitete od inicijalnog priznavanja ili imaju nizak kreditni rizik (low credit risk);
- **Nivo 2** pokriva finansijske instrumente koji imaju značajno pogoršanje kreditne kvalitete od inicijalnog priznavanja za koje nema objektivnog dokaza događaja kreditnog gubitka;
- **Nivo 3** pokriva finansijsku imovnu za koju postoji objektivan dokaz kreditnog gubitka na izvještajni datum. Na kraju, transfer finansijskog instrumenta u Nivo 3 je potreban ako se dodatno, uz povećanje kreditnog rizika, pojavi i trigger kreditnog gubitka.

S obzirom na klasifikaciju u različite faze, klasifikacija kreditne izloženosti na prihodujuće i neprihodujuće:

- **Nivo 1 i 2** mogu uključivati samo prihodujuću finansijsku imovinu,
- **Nivo 3** može uključivati samo neprihodujuću finansijsku imovinu.

Finansijski instrumenti u Nivou 1 rezultiraju priznavanjem 12-mjesečnog očekivanog kreditnog gubitka.

Finansijski instrumenti u Nivou 2 rezultiraju priznavanjem očekivanih kreditnih gubitaka za cijeli životni vijek instrumenta. Za finansijske instrumente u Nivou 3, očekivani kreditni gubitak za životni vijek će biti zabilježen.

Definicija statusa neispunjavanja obveza (defaulta) i oporavka

Klijent u statusu neispunjavanja obveza (defaultu) nastaje ukoliko isti kasni sa plaćanjem materijalno značajnog iznosa više od 90 uzastopnih kalendarskih dana prema brojaču ili kada je vjerojatno da neće platiti jednu od svojih obveza u cijelosti (UTP događaj).

Banka je implementirala brojač dana kašnjenja koji u obzir uzima prag materijalne značajnosti. Pod materijalnom značajnjom obvezom se podrazumijeva kada su dospjela potraživanja Banke od dužnika pravne osobe veća od 1.000 KM i 1% bilančne izloženosti dužnika i fizičke osobe veća od 1% bilančne izloženosti dužnika i 200 KM.

Razdoblje oporavka je definirano kao indikator dužnikove sposobnosti i spremnosti da ispunji ugovorene uvjete oporavka.

Ovo razdoblje također ima za cilj prevenciju ponavljanja neispunjerenja obveze od strane dužnika nedugo nakon update/spora/zuma/stupanja na snagu odgoda.

Razdoblje oporavka (reaginga) podrazumijeva da se u tom razdoblju ne smije dogoditi neki novi događaj statusa neispunjavanja obveza te iznos dospjelih potraživanja ne smije preći definirani prag materijalne značajnosti.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugačije naznačeno)

Proces procjene PD-a

Vjerojatnost defaulta (PD) je procjena vjerojatnosti neplaćanja, tj. prelaska klijenta u status neispunjavanja obveza. Isti daje procjenu vjerojatnosti da klijent neće biti u mogućnosti podmiriti svoje obveze tijekom određenog vremenskog razdoblja.

Vjerojatnosti neplaćanja (PD) odražavaju 12-mjesečnu vjerojatnost neispunjavanja obveza na temelju dugoročnih prosjeka jednogodišnjih stopa neispunjavanja obveza, koji se zatim prilagođava da bude PiT (Point in Time) kao što je detaljnije opisano u nastavku.

Postoje dva pristupa određivanja PD-a za potrebe izračuna umanjenja vrijednosti.

Za portfelj niskog rizika (Sovereign, Banke) primjenjuju se Grupni ratinzi tj. dodjeljuju se PD-evi na osnovu rejting modela Gruppe, a za ostali dio portfelja koriste se interni podaci Banke tj. PD-evi koji su kreirani na temelju povijesnih podataka o default rate-u pojedinih košarica izloženosti formiranih na osnovu dana kašnjenja i vrste proizvoda.

Klasifikacija kreditnog rizika u nivoje je na temelju prosječnih realiziranih stopa defaulta na osnovu kojih se izvode PiT (Point in Time) prilagodbe u svrhu izračuna MSFI 9 umanjenja vrijednosti. Banka koristi 12-mjesečne stope PD (izračunate za svaku homogenu grupu na temelju interne metodologije Banke) na temelju kojih se pojedinačne izloženosti klasificiraju u sljedeće interne kategorije kreditnog rejtinga:

- Nizak rizik od neispunjerenja ugovorne obveze: 12m PD raspon od 0 do 0,43%
- Srednji rizik neispunjerenja ugovorne obveze: 12m PD u rasponu od 0,43% do 10,12%
- Visok rizik neispunjerenja ugovorne obveze: 12m PD u rasponu od 10,12% do 100%

EAD

EAD (Exposure at Default) predstavlja mjeru eksponiranosti u vrijeme nastanka događaja defaulta. Vijek trajanja EAD-a dobitven je uzimajući u obzir očekivane promjene u budućim razdobljima, temeljem plana otplate. Za neiskorištene izvanbilančne izloženosti pretpostavljeno je potpuno korištenje (CCF od 100%).

LGD

LGD (gubitak zbog neispunjavanja obveza) predstavlja postotak procijenjenog gubitka, a time i očekivanu stopu povrata, na datum nastanka događaja statusa neispunjavanja obveza.

Za procjenu LGD-a Banka segmentira svoj korporativni i maloprodajni portfelj u homogene portfelje na temelju ključnih značajki koje su relevantne za procjenu budućih novčanih tokova. Primjenjeni podaci temelje se na povijesno prikupljenim podacima o gubicima i uključuju širi skup karakteristika transakcija (npr. vrsta proizvoda).

LGD se računa na temelju cure rate te diskontiranim vrijednostima kolaterala nakon primjene haircutova, i efficiency faktora (kalkuliranih na osnovu povijesnih informacija o naplatama iz kolateralala).

Na parametre PD i LGD se primjenjuju prilagodbe u skladu sa zahtjevima MSFI 9:

- Uvođenje PiT prilagodbe umjesto TTC
- Uključivanje FLI informacija
- Proširenje parametara kreditnog rizika u višegodišnjoj perspektivi

Uključivanje informacija koje se odnose na budućnost

Budući da propisi MSFI 9 zahtijevaju korištenje PD-ova koji su usmjereni na točku u vremenu i gledaju u budućnost (Point in Time i Forward Looking), krivulje PD za životni vijek TTC-a prilagođene su deltama default rate-a (komponenta koja gleda u budućnost) koju osigurava funkcija Grupe - ICAAP i testiranja otpornosti na stres (satelitski modeli), koja se primjenjuje povrh najnovijeg DR (PiT komponenta). Banka je odlučila iskoristiti modele testiranja otpornosti na stres za uključivanje makroekonomskih učinaka u očekivane kreditne gubitke. Odluka o korištenju modela Satellite usmjerena je na osiguranje odgovarajućeg usklađivanja između različitih procesa koji unutar Banke predviđaju korištenje makroekonomskih predviđanja (npr. strategija portfelja, budžetiranje, testiranje otpornosti na stres).

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.1. Kreditni rizik (nastavak)

Uključivanje informacija koje se odnose na budućnost (nastavak)

Satelitski modeli temelje se na internim procjenama prognoza makroekonomskih pokazatelja i razvijeni su prema dobro poznatim ekonometrijskim modelima.

Ključni pokretači kreditnog rizika su: rast BDP-a, stopa nezaposlenosti, inflacija na temelju kojih se kreira lista varijabli korištenih za satelitski model.

Proces procjene PD-a

MSFI 9 standard zahtijeva da procjena očekivanih kreditnih gubitaka odražava iznos koji je nepristran i ponderiran vjerovatnošću koji se utvrđuje procjenom niza mogućih ishoda.

Odabrani pristup podrazumijeva korištenje dvaju različitih makroekonomskih scenarija i pondera vjerovatnosti za svaki od njih. Konkretno, razmotreni su osnovni (baseline) i jedan negativni (down-side) scenarij. Odjel UniCredit Researcha izrađuje polugodišnje makroekonomске prognoze prema osnovnim i alternativnim negativnim scenarijima. Svaki scenarij predviđa tri godine predviđanja, uključujući sve relevantne makroekonomске čimbenike koji su uzeti u obzir u satelitskim modelima. Vjerovatnost pojavljivanja, propisano definirana od strane odjela istraživanja UniCredita, dodjeljuje se svakom scenariju, osiguravajući da vjerovatnost negativnih scenarija nije pristrana u odnosu na ekstremne scenarije, inače raspon i težina scenarija ne bi bili reprezentativni. "Prosječni" scenarij definiran je kao ponderirani prosjek delta DR-ova danih prema svakom od prethodno spomenutih scenarija.

Razmatranje višestrukih scenarija relevantno je u slučaju da postoji nelinearni odnos između ključnih komponenti ECL-a i relevantnog ekonomskog parametra.

Ispunjavanje gornjeg objašnjenja postavljenog standardom zahtijevalo bi izračun ECL-a prema više scenarija i izvođenje ponderiranog prosjeka ECL-a na temelju vjerovatnosti da će se dogoditi svaki scenarij. Alternativno, bankama je dopušteno izvesti 'overlay' faktor kako bi se uzela u obzir nelinearnost komponenti rizika ECL-a i relevantnih ekonomskih parametara. Pokretanje više scenarija u okviru proizvodnog procesa LLP-a ne bi odgovaralo vremenskom rasporedu proizvodnje LLP-a i smatralo se ne potrebnim troškom i naporom za banke. Stoga je odlučeno uzeti u obzir više makroekonomskih scenarija procjenom godišnjeg 'overlay' faktora koji će se primijeniti na ECL izračunat prema osnovnom scenariju.

Jednostavan i neposredan pristup za izvođenje 'overlay' faktora sastoji se od određivanja omjera između ECL-a ponderiranog vjerovatnošću i ECL-a prema osnovnom scenariju kao što je prikazano u nastavku:

$$\text{Overlay factor} = \frac{\text{ECL}_{\text{Weighted}}}{\text{ECL}_{\text{Baseline}}}$$

Ponderirani (weighted) ECL izračunava se na temelju scenarija vjerovatnosti (za 2022. 60% osnovni (Baseline) i 40% nepovoljni (Adverse)) kako slijedi:

$$\text{ECL ponderirano} = 60\% * \text{ECL osnovno} + 40\% \text{ ECL nepovoljno}$$

Overlay faktor mora se ponovno kalibrirati na polugodišnjoj bazi čim budu dostupne nove prognoze i ponderi u više scenarija.

Faktori preklapanja na portfeljima Grupe (suveren klijent, banke) procjenjuju se centralno i dijele s članicama Grupe na vrijeme za lokalnu primjenu u mjesecnom izračunu rezervi (LLPi).

Konačno, naglašava se da overlay faktor ne predstavlja procijenjeni parametar, već multiplikativni faktor koji se primjenjuje povrh osnovnog ECL-a kako bi se proizveo konačni ECL, koji je iznos ponderiran vjerovatnošću određen procjenom niza mogućih ishoda.

Konačan ECL se računa kao:

$$\text{ECL}_{\text{Final}} = \text{ECL}_{\text{Baseline}} \times \text{Overlay factor}$$

Sljedeća tablica prikazuje makroekonomski pretpostavke korištene u osnovnom i nepovoljnem scenariju tijekom trogodišnjeg razdoblja.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugačije naznačeno)

Makroekonomski scenarij	Baseline (60%)				Adverse (40%)			
	2023	2024	2025	2026	2023	2024	2025	2026
BDP, yoy % promjena	1,6	2,5	3,0	3,5	1,6	-1,6	1,6	4,2
Inflacija (CPI) yoy, stanje	2,1	3,1	3,0	2,0	2,1	4,5	2,5	2,0
Inflacija (CPI) yoy, prosjek	6,0	3,1	3,0	2,5	6,0	3,3	3,5	2,2
Prosječna plaća, nominalno EUR	948,4	1002,3	1063,3	1128,0	948,4	939,0	985,2	1076,8
Stopa nezaposlenosti, %	29,0	27,5	25,5	23,0	29,0	33,4	31,8	29,3
Tečaj /€, eop	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Tečaj /€, prosječno	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Indeks cijena nekretnina, yoy % promjena	6,0	5,0	5,0	5,0	6,0	3,7	4,4	5,0

Osjetljivost ECL-a na buduće ekonomske uvjete

Očekivani kreditni gubici (ECL) su osjetljivi na prosudbe i prepostavke koje se odnose na formiranje scenarija i na to kako su takvi scenariji uključeni u izračune.

Osjetljivost je procijenjena kao omjer:

- razlika između ECL-a procijenjenog prema alternativnom scenariju (negativnog) i onog prema osnovnom scenariju;
- odstupanja BDP-a (na 3-godišnjoj kumulativnoj osnovi) između negativnog i osnovnog scenarija (u postotnim bodovima).

Implicitne prepostavke su:

- Prepostavlja se da je predviđanje BDP-a (tijekom 3 godine) najrelevantniji ekonomski čimbenik kao pokazatelj ozbiljnosti scenarija;

Rezultati s obzirom na najnoviji MSFI 9 scenarij i portfelj MSFI 9 su sljedeći:

- za 1 bod pada BDP-a (kumulirano tijekom 3 godine) procjenjuje se da će ECL porasti za oko +1%

Kumulirani GDP (KM/mln)	Iznos OKG* (EUR /mln)	Razlika OKG-a vs Baseline (KM/mln)	% Razlika OKG-a vs Baseline (%)	Osjetljivost OKG-a vs 3-godišnji kumulirani GDP (u monetarnim terminima) (KM/mln)	% osjetljivost OKG-a vs 3-godišnji kumulativni GDP (%)	% pada za 1 GDP bod (3-godišnja kumulirana baza)	
Baseline (osnovni)	Negative (negativni)	Baseline (osnovni)	Negative (negativni)	Negative (negativni)	Negative (negativni)		
9,3	3,4	77	80	3	3%	0,4	0,6%

Uključivanje geopolitičkog rizika u ECL

Kako bi se u ECL uračunali rizici koji leže u pozadini naglog porasta troškova energije, inflacije i kamatnih stopa, s obzirom na novi geopolitički kontekst i početak rusko-ukrajinskog sukoba, za portfelj pravnih i fizičkih osoba, u 2022. godini Banka je usvojila specifičan geopolitički overlay. U tom pogledu usvajanje ovog overlay-a komplementarna je mjera modelima MSFI 9 koji su svojom strukturom već ispravno i izravno dokazali da prepoznaju učinak geopolitičkih kriza. U tom kontekstu, dok modeli MSFI-a 9, a posebno satelitski modeli, mogu prepoznati učinak makroekonomskog scenarija na razini portfelja, geopolitički overlay-i djeluju na specifične potportfelje koji se smatraju posebno ranjivim u slučaju da nepredviđena situacija može prerasti u teške stresne uvjete.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.1. Kreditni rizik (nastavak)

Uključivanje geopolitičkog rizika u ECL (nastavak)

Konkretno, podportfelji koji se smatraju potencijalno ranjivima i kao takvi pod utjecajem geopolitičkog overlaya su sljedeći:

- Korporativni energetski intenzivni industrijski sektori, koji su osjetljivi na povećanje cijena energije / poremećaje u opskrbi energijom
- Fizičke osobe koje imaju barem jedan proizvod s dospijećem rate (zvan Unpaid/Neplaćeno1), koje se smatraju područjem koje već imaju poteškoća u plaćanju i kao takve posebno su ranjive u slučaju naglašenog ozbiljnog razvoja ove specifične nepredviđene situacije
- Fizičke osobe s promjenjivom stopom (bez dospjelih rata), s obzirom na osjetljivost u ovom kontekstu povećanja kamatne stope/inflacije

Sa aspekta obračuna kreditne izloženosti koji pripadaju gore navedenim kategorijama identificirane su prema njihovim specifičnim obilježjima. Polazeći od toga, satelitski modeli pokreću se primjenom makroekonomskih uvjeta višegodišnjeg recesivnog scenarija kako bi se odredila prilagodba koja će se primijeniti na zadatu stopu. Takva prilagođena stopa neispunjavanja obveza zatim se primjenjuje na relevantne kategorije kako bi se procijenili očekivani novi priljevi izloženosti u neispunjenu obvezu, čiji se ECL-ovi zatim izračunavaju prema prosječnoj stopi pokrića primijenjenoj na "Unlikely to Pay".

Geopolitički overlay je multiplikativni overlay koji se primjenjuje na LLP na temelju sljedeće formule:

$$\text{LLP}_{\text{Geo-political}} = \text{LLP} \times \text{Overlay}_{\text{Geo-political}}$$

Tijekom 2023. je uveden faktor k* u izračun geopolitičkog overlay sa ciljem da se uzme u obzir i evolucija portfelea obuhvaćenog geopolitičkim overlayjem. Izmjena je implemetirana za 30.6.2023. i Formula je dopunjena i glasi:

dodatni iznos rezervi geopolitičkog overlay tekućeg mjeseca = dodatni iznos rezervi geopolitičkog overlay netiran za priljev novog defulta * faktor k.

Sa 31.12.2023. uvedena je izmjena u izračunu geopolitičkog overlay, za klijente koji ulaze u opseg korporativnog energetskog intenzivnog industrijskog sektora gdje je određen minimalan iznos rezervi pokrivenosti stage-2, sa ciljem redistribucije pokrivenosti rezervama sa sa stega 1 na stage 2.

U skladu s Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka.

Kao što je objavljeno u Bilješci 2.1. od 1. siječnja 2020. godine, Banka mjeri očekivane kreditne gubitke u skladu sa zahtjevima Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka.

Zahtjevi Odluke u pogledu umanjenja vrijednosti temelje se na modelu očekivanih kreditnih gubitaka MSFI 9, uz određene specifičnosti (primjerice, propisane minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za nivo kreditnog rizika), temeljem kojih Banka primjenjuje sljedeća pravila minimalnog pokrića za definiranje ECL-a:

Kreditni rizik – Nivo 1

Banka je dužna da za izloženosti raspoređene u fazu kreditnog rizika 1 utvrdi i knjigovodstveno evidentira očekivane kreditne gubitke najmanje u iznosima kako slijedi:

- za izloženosti sa niskim rizikom - 0,1% izloženosti,
- za izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama izvan Bosne i Hercegovine, za koje postoji kreditna projekcija priznate vanjske institucije za procjenu kreditnog rejtinga koja se u skladu sa člankom 69. Odluke o izračunavanju kapitala banke raspoređuje u stepen kreditnog kvaliteta 3 i 4 - 0,1% izloženosti,
- za izloženosti prema bankama i drugim subjektima finansijskog sektora za koje postoji kreditna procjena priznate vanjske institucije za procjenu kreditnog rejtinga koja se u skladu sa člankom 69. Odluke o izračunavanju kapitala banke raspoređuje u stepen kreditnog kvaliteta 1, 2 ili 3 - 0,1% izloženosti,
- za ostale izloženosti - 0,5% izloženosti.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugačije naznačeno)

Kreditni rizik – Nivo 2

Banka je dužna da za izloženosti raspoređene u fazu kreditnog rizika 2 utvrdi i knjigovodstveno evidentira očekivane kreditne gubitke u iznosu većem od dva navedena:

- a) 5% izloženosti,
- b) iznosa utvrđenog u skladu s internom metodologijom Banke.

Kreditni rizik – Nivo 3

Banka je dužna da za izloženosti raspoređene u fazu kreditnog rizika 3 utvrdi i knjigovodstveno evidentira očekivane kreditne gubitke najmanje u iznosima definiranim u Tabeli 1 ili Tabeli 2

Tabela 1. Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti osigurane prihvatljivim kolateralom:

R. br.	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	do 180 dana	15%
2.	od 181 do 270 dana	25%
3.	od 271 do 365 dana	40%
4.	od 366 do 730 dana	60%
5.	od 731 do 1460 dana	80%
6.	preko 1460 dana	100%

U skladu s Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka

Tabela 2. Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti koje nisu osigurane prihvatljivim kolateralom:

R. br.	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	do 180 dana	15%
2.	od 181 do 270 dana	45%
3.	od 271 do 365 dana	75%
4.	od 366 do 456 dana	85%
5.	preko 456 dana	100%

Izuzetno, ukoliko je Banka poduzela odgovarajuće pravne radnje i može dokumentirati izvjesnost naplate iz prihvatljivog kolaterala u naredne tri godine, povećanje nivoa očekivanih kreditnih gubitaka nije dužna vršiti iznad 80% izloženosti. Pri tome procjena budućih novčanih tokova iz prihvatljivog kolaterala svedenih na sadašnju vrijednost mora biti veća od 20% tog potraživanja.

U slučaju da Banka ne naplati potraživanja u navedenom periodu od tri godine, dužna je knjigovodstveno evidentirati očekivane kreditne gubitke u iznosu od 100% izloženosti. Banka je dužna da stope očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja od kupaca, potraživanja po osnovu faktoringa i financijskog lizinga, te ostalih potraživanja utvrdi najmanje u iznosima kako je navedeno u Tabeli 3.

Tabela 3. Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za lizing i ostala potraživanja

R. br.	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	nema kašnjenja u materijalno značajnom iznosu	0,5%
2.	do 30 dana	2%
3.	od 31 do 60 dana	5%
4.	od 61 do 90 dana	10%
5.	od 91 do 120 dana	15%
6.	od 121 do 180 dana	50%
7.	od 181 do 365 dana	75%
8.	preko 365 dana	100%

Efekti razlike između MSFI 9 i Odluke FBA su prikazani u bilješci 2.1.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.1. Kreditni rizik (nastavak)

Grupiranje finansijske imovine mjerene na kolektivnom i individualnom pristupu

Ovisno o visini izloženosti prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba, klijenti se dodjeljuju jednom od sljedećih portfelja:

- Pojedinačno značajna izloženost - za izloženosti iznad 150.000 KM
- Portfelj malih izloženosti - za izloženosti ispod 150.000 KM

Očekivani kreditni gubici izloženosti u statusu neispunjavanja obveza izračunavaju se pojedinačno za "pojedinačno značajne izloženosti" u statusu neispunjavanja obveza. Obračun umanjenja vrijednosti za Nivo 3 za izloženosti koje nisu pojedinačno značajne temelji se na procjeni portfelja, izgradnjom homogenih skupina klijenata/transakcija sa sličnim karakteristikama rizika uzimajući u obzir vrijeme neispunjavanja obveza i sukladno razvijenim LGD modelima. Za sve prihodujuće izloženosti, Banka izračunava očekivani kreditni gubitak na kolektivnoj osnovi.

Značajno povećanje kreditnog rizika (Significant increase of credit risk – SICR)

Načelo modela očekivanog kreditnog gubitka prema MSFI 9 je odražavanje općeg obrasca promjene kreditne kvalitete finansijskih instrumenata od početka, radi blagovremenog priznavanja očekivanih kreditnih gubitaka. Iznos priznatog ECL-a zavisi od stupnja pogoršanja kredita od početnog priznavanja. Standard uvodi dvije mjere za mjerjenje ECL-a (12-mjesečni i ECL životni vijek).

MSFI 9 logika transfera je reflektirana u lokalni alat za MSFI 9 umanjenja vrijednosti i svaki ugovor je nedvojbeno dodijeljen u jedan od 3 Nivoa prema općim pravilima kako slijedi.

Prilikom sljedećih datuma mjerena finansijski instrument je dodijeljen u:

- Nivo 1, ako na izvještajni datum nije u statusu neispunjavanja obveza (default) i: kreditni rizik nije značajno porastao od inicijalnog priznavanja
- Nivo 2, ako na izvještajni datum nije default i kreditni rizik je značajno porastao od inicijalnog priznavanja,
- Nivo 3, ako na izvještajni datum je u statusu neispunjavanja obveza.

Smjernice MSFI 9 su prilično opsežne u pogledu načela kada je riječ o ocjeni značajnog povećanja kreditnog rizika (SICR).

Četiri grupe SICR kriterija su definirane:

- Kvantitativni kriteriji (povezani sa promjenama PD-a),
- Kvalitativni kriteriji,
- Back-stops,
- Manual overrides.

Kvantitativni pristup za određivanje SICR-a zasniva se na kvantilnom regresijskom modelu, koji se primjenjuje za rejtirani portfelj.

Kvalitativni kriteriji dopunjaju kvantitativni pristup i uzet će se u obzir ako osnovni kriteriji:

- nisu uključeni u rating sistem, i
- značajni su.

Pod back-stops sljedeći kriteriji se podrazumijevaju:

- 30 dana kašnjenja,
- Forbearance

Manual overrides se definiraju kao četvrta i posljednja komponenta logike transfera. Manual override proces je neobvezna komponenta nekvantitativnog dijela logike transfera i može biti potrebna za prevazilaženje mogućih izuzetaka zbog specifičnih faktora, kada svi drugi trigeri transfera ne uspiju da uhvate posebne događaje značajnog pogoršanja kredita.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

Banka koristi kvalitativne kriterije, back stops i manual overrides.

SICR katalog Banke:

- Dani kašnjenja
- Forborne klasifikacija
- Restrukturirana klasifikacija
- Watch lista
- Status neispunjavanja obveza tokom zadnjih 12 mjeseci
- Non investment grade za vrijednosne papire
- Manual override

38.1.1 Maksimalna izloženost kreditnom riziku

Banka kontinuirano primjenjuje razborite metode i alate u procesu procjene kreditnih rizika. Maksimalna izloženost kreditnom riziku uz stavke izvješća o finansijskom položaju i preuzete obvezu (izvanbilančne stavke) je kako slijedi:

Izvješće o finansijskom položaju	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Tekući računi kod CBBiH i drugih banaka (Bilješka 16.)	948.066	698.639
Obvezna pričuva kod CBBiH (Bilješka 17.)	598.146	550.064
Zajmovi potraživanja od banaka (Bilješka 18.)	496.982	630.746
Dužničke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (Bilješka 20.)	501.495	679.725
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka (Bilješka 21.)	7	47
Zajmovi i potraživanja od komitenata (Bilješka 19.)	3.787.491	3.453.577
Vrijednosni papiri po amortiziranom trošku (Bilješka 22.)	335.710	60.926
Derivativi korišteni za zaštitu fer vrijednosti (Bilješka 21.)	8.933	11.701
Ostala imovina izložena kreditnom riziku (Dio Bilješke 23.)	111.955	61.211
Ukupna izloženost kreditnom riziku koja se odnosi na imovinu	6.788.785	6.146.636
<hr/>		
<i>Izvanbilanca (Bilješka 35.)</i>		
Neiskorišteni okvirni krediti	924.094	810.709
Garancije	382.773	364.518
Akreditivi	16.342	16.749
Ukupno izvanbilanca izložena kreditnom riziku	1.323.209	1.191.976
	8.111.994	7.338.612

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.1. Kreditni rizik (nastavak)

38.1.1 Maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Tablica predstavlja maksimalnu izloženost kreditnom riziku Banke na dan 31. prosinca 2022. i 31. prosinca 2023. godine, bez uzimanja u obzir zalogu ili drugih instrumenata osiguranja. Za stavke izvješća o finansijskom položaju, iskazane izloženosti su bazirane na neto knjigovodstvenim vrijednostima iskazanim u izvješću o finansijskom položaju. Za preuzete obveze maksimalna izloženost kreditnom riziku je iznos ukupnih neiskorištenih preuzetih obveza.

Ukupne maksimalne izloženosti Banke kreditnom riziku potječu od zajmova i potraživanja od komitenata 46,7% (31. prosinac 2022.: 47,1%) zajmova i potraživanja od banaka 6,1% (31. prosinac 2022.: 8,6%) i ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit 6,2% (31. prosinac 2022.: 9,3%).

38.1.2 Koncentracija imovine i obveza prema državnom sektoru

U tablici u nastavku prikazana je koncentracija plasmana i obveza prema državi Bosni i Hercegovini i njezinim entitetima Federaciji Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj:

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Žiro račun kod CBBiH (Bilješka 16.)	739.650	370.780
Obvezna pričuva kod CBBiH (Bilješka 17.)	598.146	550.064
Obveznice Vlade Federacije Bosne i Hercegovine	252.742	224.218
Obveznice Vlade Republike Srpske	167.528	239.588
Tekuća porezna obveza	(6.899)	(3.770)
Država i javni sektor (Bilješka 19.)	129.106	102.820
	1.880.273	1.483.700

Dodatno, obveze prema državnim fondovima prikazane su u nastavku:

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Kratkoročni depoziti	(125)	(59)

Banka nije imala izvanbilančne izloženosti niti obaveza prema državi na dan 31. prosinca 2022. i 31. prosinca 2023. godine.

38.1.3 Portfelj Odjela Restrukturiranja

Klijenti Restrukturiranja su klijenti kod kojih je fokus upravljanja poslovnim odnosom sa stjecanja zarade prebačen na minimiziranje gubitaka u kreditnoj izloženosti prema pojedinom klijentu, bez korištenja pravnih radnji. Cilj je pravovremeno prepoznati klijente kod kojih bi se poduzimanjem odgovarajućih aktivnosti modifikacije omogućio nastavak poslovanja klijenta uz smanjenje odnosno sprječavanje daljnjih gubitaka za Banku.

Aktivnosti Restrukturiranja su temeljene na suradnji s drugim organizacijskim dijelovima Banke koji identificiraju klijente, odnosno potraživanja koja su predmet modifikacije, rade na definiranju adekvatne strategije restrukturiranja/modifikacije, analizi prijedloga te predlaganju mjera i preporuka za provedbu modifikacije, monitoring njihovog izvršenja, praćenju portfelja, procjeni potrebnih rezerviranja te predlaganju mjera za poboljšanje pokrivenosti instrumentima osiguranja u cilju jačanja pozicije Banke u naplati potraživanja.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

U 2023. godini portfelj pravnih osoba u nadležnosti Restrukturiranja iznosio je 53.333 tisuće KM (2022: 83.983 tisuće KM) uz pokrivenost portfelja rezerviranjima od 36,19% (2022: 45,6%), dok je restrukturirani portfelj građana iznosio 4.834 tisuće KM (2022: 6.547 tisuća KM) uz pokrivenost portfelja rezerviranjima od 37,26% (2022: 57,37%).

U 2023. godini restrukturirani portfelj pravnih osoba bilježi smanjenje volumena za 36,5% u odnosu na portfelj pravnih osoba s krajem 2022. godine. Smanjenje portfelja rezultat je smanjenja izloženosti/naplate plasmana postojećih klijenata, te migracije s aspekta nadležnosti klijenata od kojih je nekoliko klijenata sa značajnijom ukupnom izloženošću prestalo biti u nadležnosti Restrukturiranja.

U 2023. godini restrukturirani portfelj građana bilježi smanjenje od 26,16% u odnosu na restrukturirani portfelj s kraja prošle godine. Smanjenje portfelja posljedica je otplate plasmana te migracija klijenata s aspekta nadležnosti.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.1. Kreditni rizik (nastavak)

38.1.3 Portfelj Odjela Restrukturiranja (nastavak)

31. prosinca 2023.	Forborne (Restrukturirane izloženosti)					Ukupno umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke ("UV")	Ukupno umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za restrukturirane izloženosti ("UV R")	%UV R / UV
	Ukupni bruto zajmovi komitentima ("UBZ")	Modificirana izloženost ("MI")	Refinancirane izloženosti ("RI")	% (MI + RI) / UBZ				
Kućanstva	2.292.039	6.660	3.615	0,4%	79.834	4.278	5,4%	
Nefinansijske kompanije	1.519.238	21.645	12.687	2,3%	73.788	24.621	33,4%	
Ostale finansijske kompanije	473	-	-	0%	4	-	0%	
Ukupno	3.811.750	28.305	16.302	1%	153.626	28.899	18,8%	

31. prosinca 2023.	Restrukturirane izloženosti (rizična skupina)					
	Nivo 1		Nivo 2		Nivo 3	
	Restrukturirana izloženost - bruto (Nivo 1)	Umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za restrukturiranu izloženost (Nivo 1)	Restrukturirana izloženost - bruto (Nivo 2)	Umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za restrukturiranu izloženost (Nivo 2)	Restrukturirana izloženost - bruto (Nivo 3)	Umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za restrukturiranu izloženost (Nivo 3)
Kućanstva	388	25	6.083	602	3.803	3.652
Nefinansijske kompanije	-	-	12.684	5.477	21.649	19.143
Ostale finansijske kompanije	-	-	-	-	-	-
Ukupno	388	25	18.767	6.079	25.452	22.795

31. prosinca 2022.	Forborne (Restrukturirane izloženosti)					Ukupno umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke ("UV")	Ukupno umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za restrukturirane izloženosti ("UV R")	%UV R / UV
	Ukupni bruto zajmovi komitentima ("UBZ")	Modificirana izloženost ("MI")	Refinancirane izloženosti ("RI")	% (MI + RI) / UBZ				
Kućanstva	2.067.517	11.991	3.620	0,8%	97.267	5.793	6,0%	
Nefinansijske kompanije	1.467.093	25.417	7.624	2,3%	87.951	19.305	21,9%	
Ostale finansijske kompanije	1.800	-	-	-	9	-	-	
Ukupno	3.536.410	37.408	11.244	1%	185.227	25.098	13,5%	

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Restrukturirane izloženosti (rizična skupina)							
	Nivo 1		Nivo 2		Nivo 3			
	Restrukturirana izloženost - bruto (Nivo 1)	Umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za restrukturiranu izloženost (Nivo 1)	Restrukturirana izloženost - bruto (Nivo 2)	Umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za restrukturiranu izloženost (Nivo 2)	Restrukturirana izloženost - bruto (Nivo 3)	Umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za restrukturiranu izloženost (Nivo 3)		
31. prosinca 2022.								
Kućanstva	1.944	142	7.814	723	5.853	4.928		
Nefinansijske kompanije	-	-	19.484	7.703	13.557	11.602		
Ostale finansijske kompanije	-	-	-	-	-	-		
Ukupno	1.944	142	27.298	8.426	19.410	16.530		

38.1.4 Primljeni instrumenti osiguranja i ostali instrumenti kreditne zaštite

Banka definira politiku upravljanja tehnikama umanjenja kreditnog rizika koja ima za cilj osigurati optimalno upravljanje instrumentima osiguranja te umanjiti potencijalne gubitke po plasmanima u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza.

Učinkovita implementacija tehnika smanjenja kreditnog rizika u poslovnim procesima Banke vodi optimizaciji korištenja kapitala.

Vrednovanje kolateralna je jedan od osnovnih elemenata procesa odobravanja kredita, pored procjene kreditne sposobnosti klijenta.

Kvaliteta klijenta temelji se na procjeni kreditne sposobnosti klijenta, te kvalitetu poslovnog odnosa s Bankom. Instrument osiguranja nikada nije zamjena za klijentov rejting. Ukoliko klijentov rejting ili kreditna sposobnost nisu adekvatni, kredit ne može biti odobren. Instrumenti osiguranja služe da bi se Banka zaštitala u slučaju nastupanja događaja neispunjavanja kredita kada je dužnik u nemogućnosti da izvrši plaćanje.

Temeljni preduvjet za prihvatanje instrumenta osiguranja je pravna provedivost. Potrebno je dužnu pažnju posvetiti tome da mogućnost naplate iz instrumenta osiguranja ne dođe u pitanje zbog pravnih razloga.

Zahtijeva se pažljivo i adekvatno upravljanje instrumentom osiguranja u smislu neprekidnog praćenja i provjere. Procijenjeni instrument osiguranja se mora redovno pratiti, najmanje jednom godišnje. Učestalije praćenje i provjera je potrebna u slučaju značajnih promjena tržišnih uvjeta.

Prilikom primjene tehnike ublažavanja kreditnog rizika, Banka naglašava važnost procesa i kontrola zakonskih zahtjeva zaštite, kao i procjenu prikladnosti kolateralna.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.1. Kreditni rizik (nastavak)

38.1.4 Primljeni instrumenti osiguranja i ostali instrumenti kreditne zaštite (nastavak)

31. prosinca 2023.	Kolaterali				Primljenje garancije			
	Bruto knjigovodstv. vrijednost	Neto knjigovodstv. vrijednost	Hipoteke	Vrijednosni papiri	Ostalo	Država centralnih banaka	Banka	Ostale finansijske institucije
Osigurana bilančna izloženost								
Potpuno osigurano	1.016.638	1.015.276	659.539	209.104	13.760	-	132.873	-
- od čega: NPL	6.706	6.705	6.705	-	-	-	-	-
Djelomično osigurano	625.974	432.582	366.448	-	8.659	-	57.475	-
- od čega: NPL	2.151	1.857	1.857	-	-	-	-	-
Osigurana izvanbilančna izloženost								
Potpuno osigurano	114.403	102.319	76.067	-	-	-	26.252	-
- od čega: NPL	-	-	-	-	-	-	-	-
Djelomično osigurano	107.743	25.195	23.634	-	-	-	1.561	-
- od čega: NPL	-	-	-	-	-	-	-	-

31. prosinca 2022.	Kolaterali				Primljenje garancije			
	Bruto knjigovodstv. vrijednost	Neto knjigovodstv. vrijednost	Hipoteke	Vrijednosni papiri	Ostalo	Država centralnih banaka	Banka	Ostale finansijske institucije
Osigurana bilančna izloženost								
Potpuno osigurano	1.402.770	1.348.336	607.722	586.159	9.385	-	145.070	-
- od čega: NPL	19.441	3.403	3.388	-	-	-	15	-
Djelomično osigurano	473.786	466.262	293.901	-	8.992	-	19.248	-
- od čega: NPL	202	157	152	-	-	-	-	-
Osigurana izvanbilančna izloženost								
Potpuno osigurano	98.364	96.918	75.971	-	15.455	-	5.492	-
- od čega: NPL	-	-	-	-	-	-	-	-
Djelomično osigurano	107.379	105.404	39.800	-	6.195	-	544	-
- od čega: NPL	-	-	-	-	-	-	-	-

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

38.1.5 Bruto izloženost stambenih i potrošačkih kredita prema LTV pokazatelju

U nastavku je prikazan LTV omjer (odnos pokrivenosti kredita i tržišne vrijednosti kolaterala založenog uz taj kredit) za portfelj individualnih klijenata:

Stambeni i potrošački krediti

Depoziti i nekretnine gdje je mat vrijednost > 0

2022. LTV	0%	0,01-30%	30-60%	60-80%	80-100%	>100%	U MILIJUNIMA KM Ukupno
Bruto krediti za kupnju stana ili kuće	82	25	114	139	131	5	496
Bruto krediti za potrošnju	1.382	1	2	1	1	0	1.387
Ukupno	1.464	26	116	140	132	5	1.883

2023. LTV	0%	0,01-30%	30-60%	60-80%	80-100%	>100%	U MILIJUNIMA KM Ukupno
Bruto krediti za kupnju stana ili kuće	96	28	137	158	145	6	570
Bruto krediti za potrošnju	1.529	1	2	1	1	0	1.533
Ukupno	1.625	29	139	159	146	6	2.103

Depoziti i nekretnine neovisno od mat vrijednosti

2022. LTV	0%	0,01-30%	30-60%	60-80%	80-100%	>100%	U MILIJUNIMA KM Ukupno
Bruto krediti za kupnju stana ili kuće	17	29	127	152	153	17	496
Bruto krediti za potrošnju	1.382	1	2	1	1	0	1.387
Ukupno	1.399	30	129	153	154	17	1.883

2023. LTV	0%	0,01-30%	30-60%	60-80%	80-100%	>100%	U MILIJUNIMA KM Ukupno
Bruto krediti za kupnju stana ili kuće	26	33	151	172	167	20	570
Bruto krediti za potrošnju	1.529	1	2	1	1	0	1.533
Ukupno	1.555	34	153	173	168	20	2.103

Napomene:

- Prekoračenja po transakcijskim računima i kartični krediti nisu uključeni u Bruto potrošačke kredite
- LTV=LTV trenutni predstavlja omjer između bruto vrijednosti kredita i tržišne vrijednosti nekretnina i ostalih instrumenata kreditne zaštite založenih uz taj kredit (tržišna vrijednost nakon umanjenja za prethodne terete, te bez primjene korektivnih faktora)
- LTV=0% - za kredite koji ne zahtijevaju zalog na kolateralu
- Materijalna vrijednost - je vrijednost instrumenta osiguranja tražbina izračunata primjenom kolateral faktora na tržišnu (početnu) vrijednost, a koja se alocira na plasman. Materijalna vrijednost instrumenta osiguranja tražbina služi kako bi se odredila vrijednost kreditne zaštite koja se primjenjuje na plasman uzimajući u obzir sve aspekte rizika.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.1 Kreditni rizik (nastavak)

38.1.6 Analiza po dospjelosti duga i instrumentima osiguranja

Pokrivenost ispravkom vrijednosti portfelja loših kredita u 2023. godini iznosi 94,28% za Banku (31. prosinca 2022.: 90,45%), izračunato dijeljenjem neprihodajućeg ECL s neprihodajućim bilančnim portfeljom.

Ukupno umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja od komitenata i finansijskog najma za Banku iznosi 154.345 tisuća KM (31. prosinca 2022.: 185.653 tisuće KM), od čega se 67.398 tisuća KM (31. prosinca 2022.: 94.427 tisuća KM) odnosi na umanjenje vrijednosti kredita za koje je pojedinačno utvrđeno umanjenje vrijednosti, a preostali iznos od 86.947 tisuća KM (31. prosinca 2022.: 91.226 tisuća KM) odnosi se na umanjenje vrijednosti na portfeljnoj osnovi.

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Zajmovi građanima		
Nedospjeli zajmovi neumanjene vrijednosti	2.194.593	1.952.396
Dospjeli zajmovi za koje nije priznato posebno umanjenje vrijednosti	40.013	41.170
Zajmovi umanjene vrijednosti	57.145	73.457
Bruto	2.291.751	2.067.023
Manje: Umanjenje vrijednosti	(79.748)	(97.193)
Neto	2.212.002	1.969.830

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Pravne osobe, uključujući državni i javni sektor		
Nedospjeli zajmovi neumanjene vrijednosti	1.583.966	1.481.279
Dospjeli zajmovi za koje nije priznato posebno umanjenje vrijednosti	16.550	21.953
Zajmovi umanjene vrijednosti	13.204	28.827
Bruto	1.613.720	1.532.059
Manje: Umanjenje vrijednosti	(70.686)	(84.329)
Neto	1.543.034	1.447.730
Finansijski najam		
Nedospjela potraživanja po finansijskom najmu	35.226	37.076
Dospjela potraživanja po finansijskom najmu za koje nije priznato posebno umanjenje vrijednosti (Bilješka 20.)	-	955
Neprihodujuća potraživanja po finansijskom najmu (potraživanja po finansijskom najmu umanjene vrijednosti)	1.141	2.117
Bruto	36.367	40.148
Manje: Umanjenje vrijednosti	(3.912)	(4.131)
Neto	32.455	36.017

a) Nedospjeli zajmovi neumanjene vrijednosti

Kvaliteta portfelja kredita klijentima koji nisu dospjeli može se procijeniti temeljem internog praćenja standarda. Krediti klijenata redovito se prate i sustavno pregledavaju kako bi se otkrile nepravilnosti ili znakovi upozorenja. Predmet su stalnog praćenja s ciljem poduzimanja pravovremenih radnji, a koje su uskladene s poboljšanjem/pogoršanjem rizičnog profila klijenta.

U tablici u nastavku prikazane su izloženosti koje nisu ni dospjele ni umanjene te su podijeljene u skupine za praćenje, kako slijedi: standardni nadzor se odnosi na klijente bez znakova upozorenja, a poseban monitoring se odnosi na klijente s identificiranim znakovima upozorenja (tj. identificirani kao klijenti s popisa za praćenje).

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Građani				Pravne osobe, uključujući državni i javni sektor				Finansijski najam	
	Gotovinski i potrošački zajmovi	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	Stambeni zajmovi	Ukupno	Veliki	Srednji	Mali	Ukupno	Ukupno	
31. prosinca 2023.										
Standardno praćenje	1.288.171	153.729	509.326	1.951.226	622.137	711.906	53.608	1.387.651	27.703	
Pojačano praćenje	163.532	25.465	54.369	243.366	98.123	93.839	4.353	196.315	7.523	
	1.451.703	179.194	563.695	2.194.592	720.260	805.745	57.961	1.583.966	35.226	

31. prosinca 2022.

	Gotovinski i potrošački zajmovi	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	Stambeni zajmovi	Ukupno	Veliki	Srednji	Mali	Ukupno	Ukupno
Standardno praćenje	1.162.409	150.513	430.079	1.743.001	6.194	612.518	628.430	1.247.142	23.973
Pojačano praćenje	133.567	18.762	57.066	209.395	30.513	105.516	98.108	234.137	13.103
	1.295.976	169.275	487.145	1.952.396	36.707	718.034	726.538	1.481.279	37.076

b) Dospjeli zajmovi za koje nije priznato posebno umanjenje vrijednosti

	Građani				Pravne osobe, uključujući državni i javni sektor				Finansijski najam	
	Gotovinski i potrošački zajmovi	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	Stambeni zajmovi	Ukupno	Veliki	Srednji	Mali	Ukupno	Ukupno	
31. prosinca 2023.										
Dospjelo do 30 dana	28.089	7.904	1.157	37.150	11.996	4.447	107	16.550	-	
Dospjelo od 31 do 60 dana	2.415	349	99	2.863	-	-	-	-	-	
Dospjelo od 61 do 90 dana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Dospjelo iznad 90 dana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ukupno	30.504	8.253	1.256	40.013	11.996	4.447	107	16.550	-	
Procijenjena vrijednost zaloge	13	-	130	143	10.969	1.725	-	12.694	-	

31. prosinca 2022.

	Gotovinski i potrošački zajmovi	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	Stambeni zajmovi	Ukupno	Veliki	Srednji	Mali	Ukupno	Ukupno
Dospjelo do 30 dana	28.263	8.407	1.883	38.553	425	14.368	6.899	21.692	946
Dospjelo od 31 do 60 dana	1.737	254	188	2.179	-	-	261	261	9
Dospjelo od 61 do 90 dana	366	72	-	438	-	-	-	-	-
Dospjelo iznad 90 dana	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	30.366	8.733	2.071	41.170	425	14.368	7.160	21.953	955
Procijenjena vrijednost zaloge	-	-	340	340	-	14.352	-	14.352	-

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.1 Kreditni rizik (nastavak)

38.1.6 Analiza po dospjelosti duga i instrumentima osiguranja (nastavak)

b) Dospjeli zajmovi za koje nije priznato posebno umanjenje vrijednosti (nastavak)

Procijenjena vrijednost nekretnina koje služe kao instrumenti osiguranja određena je kao vrijednost inicijalne procjene ovlaštene sudskog vještaka/agencije za nekretnine, u trenutku odobravanja plasmana ili eventualne naknadne procjene, koja ne može biti viša od ukupne vrijednosti plasmana. Vrijednost gotovinskih depozita i državnih jamstava alocira se do visine plasmana koji osiguravaju. Garancije, sudužništva i mjenice nemaju materijalnu vrijednost, iako se standardno traže kao instrumenti osiguranja.

c) Neprihodujući zajmovi (zajmovi umanjenje vrijednosti)

Banka očekuje naplatiti iznos neprihodujućih zajmova koji prelaze procijenjenu vrijednost kolaterala iz drugih izvora.

Bruto neprihodujući zajmovi od komitenata i potraživanja po finansijskom najmu za Banku na dan 31. prosinca 2023. godine iznose 71.490 tisuća KM (31. prosinac 2022. godine: 104.401 tisuću KM), dok na neto nivou prije novčanih tokova od primljenih instrumenata osiguranja iznose 4.135 tisuća KM (31. prosinac 2022. godine: 9.974 tisuće KM).

Podjela neto iznosa zajmova od komitenata pojedinačno umanjene vrijednosti, zajedno s procijenjenom vrijednošću povezanih instrumenata osiguranja, bila je kako slijedi:

	Građani			Pravne osobe, uključujući državni i javni sektor			Finansijski najam		
	Gotovinski i potrošački zajmovi	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	Stambeni zajmovi	Ukupno	Veliki	Srednji	Mali	Ukupno	Leasing
31. prosinca 2023.									
Neprihodujući zajmovi, bruto	47.322	3.127	6.696	57.145	4.149	6.656	2.399	13.204	1.141
Neprihodujući zajmovi, rezerviranja	(45.822)	(2.857)	(5.490)	(54.169)	(3.725)	(6.149)	(2.388)	(12.262)	(978)
Neprihodujući zajmovi, neto	1.500	270	1.206	2.976	424	507	11	942	163
Procijenjena vrijednost zaloge	-	-	1.031	1.031	424	111	-	535	-

31. prosinca 2022.

Neprihodujući zajmovi, bruto	58.873	6.235	8.349	73.457	3.385	6.178	19.264	28.827	2.117
Neprihodujući zajmovi, rezerviranja	(54.070)	(5.915)	(6.569)	(66.554)	(3.258)	(5.590)	(17.368)	(26.216)	(1.657)
Neprihodujući zajmovi, neto	4.803	320	1.780	6.903	127	588	1.896	2.611	460
Procijenjena vrijednost zaloge	-	-	1.559	1.559	87	589	1.215	1.891	-

Banka očekuje naplatiti iznos neprihodujućih zajmova koji prelaze procijenjenu vrijednost kolaterala iz drugih izvora.

38.2 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je potencijalni rizik da Banka neće biti u mogućnosti potpuno i bez odlaganja izvršavati sve obveze po dospjeli. Pojavljuje se u financiranju aktivnosti Banke u upravljanju pozicijama. Usklađivanje poslovanja u odnosu na navedeni rizik postiže se poštivanjem zakonskih odredbi, internih politika usmjerenih na održavanje rezervi likvidnosti, usklađenosti aktive i pasive, određivanjem limita i ciljanih pokazatelja likvidnosti.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugačije naznačeno)

Organizacijski dio Upravljanje aktivom i pasivom i financiranje dnevno upravlja rezervama likvidnosti osiguravajući zadovoljenje potreba komitenata i održavajući ravnotežu između kontinuiteta financiranja i fleksibilnosti kroz korištenje izvora različitih dospijeća.

Banka ima pristup različitim izvorima financiranja koji uključuju različite vrste depozita građana i pravnih osoba, depozita banaka, uzete zajmove, subordinirani dug, izdane obveznice, dionički kapital i rezerve. Navedeni izvori omogućavaju fleksibilnost izvora financiranja, umanjuju ovisnost o jednom izvoru financiranja i općenito osiguravaju bolje upravljanje troškom financiranja.

Potrebe za likvidnošću planiraju se svaki mjesec za razdoblje od tri mjeseca, a prate se i usklađuju dnevno.

38.2.1 Rizik strukturne likvidnosti

Upravljanje strukturnom likvidnošću ima za cilj osigurati finansijsku stabilnost Banke. Osnovni je cilj izbjegći pretjerane i neочекivane pritiske na potrebe financiranja kratkoročne pozicije likvidnosti i osigurati optimalne izvore financiranja i povezane troškove. To je moguće postići na način da se uspostavi ravnoteža između srednjoročne i dugoročne stabilne imovine, te odgovarajućih stabilnih izvora financiranja.

Ograničenja su definirana u obliku limita i razina upozorenja:

- "limit" je čvrsta točka koju metrika ne bi trebala prelaziti; u slučaju prekoračenja limita pokreće se proces eskalacije te poduzimaju korektivne radnje kako bi se u najbržem mogućem roku ponovo ostvarilo usklađenje s propisanim limitom (pozicija svela unutar limita);
- razina upozorenja, je točka, u slučaju čijeg prekoračenja se aktivira proces provjere i analize. Prekoračenje signalizira potrebu za aktivnim pristupom u praćenju uzroka i potencijalno donošenje akcijskih planova iako nije nužno da se aktiviraju korektivne mjere.

Omjer strukturne likvidnosti

Omjer strukturne likvidnosti se računa kao omjer između srednjoročnih-dugoročnih obaveza i imovine koji dospievaju iznad iste vremenske zone. Omjer strukturne likvidnosti (SLR) predstavlja ekonomski pogled na strukturnu likvidnost Banke, u skladu s načelima na kojima se temelje pravila transformacije dospijeća koja se prilagođavaju primjenom bhevioralnih modela. SLR pruža protutež regulatornom gledištu, uzimajući u obzir i bhevioralne i ekonomске pretpostavke.

Omjer strukturne likvidnosti >1G	(u milijunima KM)	
	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Obveze u razredima >1G	4.306	4.167
Potraživanja u razredima >1G	3.805	3.326
Razina upozorenja	92%	90%
Limit	90%	86%
OMJER	113%	125%

Omjer strukturne likvidnosti >3G	(u milijunima KM)	
	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Obveze u razredima >3G	3.598	3.248
Potraživanja u razredima >3G	2.378	1.971
Razina upozorenja	100%	100%
Limit	-	-
OMJER	151%	165%

Stavke koje omogućuju stabilne izvore financiranja dovoljne su za pokrivanje stavki koje zahtijevaju stabilne izvore financiranja u razredima preko jedne godine i preko tri godine.

Promjene omjera tokom 2023. godine, u poređenju sa 2022. godinom, najvećim dijelom odnose se na model ponašanja depozita po viđenju, koji je ažuriran 2 puta u toku godine, a u 10. mjesecu 2023. godine su urađene i određene tehničke ispravke istog.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.2 Rizik likvidnosti (nastavak)

38.2.1 Rizik strukturne likvidnosti (nastavak)

Strukturni jaz likvidnosti

Strukturni jaz likvidnosti prati ročnu usklađenost po materijalno značajnim valutama (EUR, BAM, ostalo) u razredu preko jedne godine, a temelji se na metodologiji metrike Omjer strukturne likvidnosti.

Strukturni jaz likvidnosti EUR >1G	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Obveze u razredima >1G	891	827
NET STL	-	-
Potraživanja u razredima >1G	687	709
Razina upozorenja	(252)	(984)
JAZ	204	118

Strukturni jaz likvidnosti BAM >1G	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.*
Obveze u razredima >1G	3.410	-
Potraživanja u razredima >1G	3.118	-
Razina upozorenja	-	-
JAZ	292	-

* Praćenje i Razina upozorenja za Strukturni jaz likvidnosti u lokalnoj valuti (BAM) uvedeno je u 2023.godini

Strukturni jaz likvidnosti OSTALO >1G	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Obveze u razredima >1G	6	9
Potraživanja u razredima >1G	-	19
Razina upozorenja	(6)	(221)
JAZ	6	(10)

Zahtjev za stabilnim izvorima financiranja (NSFR)

Zahtjev za stabilnim izvorima financiranja (engl. NSFR – Net Stable Funding Ratio) predstavlja omjer iznosa stabilnih izvora financiranja i potrebnih izvora financiranja. Ima za cilj osigurati minimalno prihvatljivu razinu dugoročnih izvora financiranja za trenutnu razinu i strukturu bankine imovine, te ograničiti mogućnost oslanjanja na kratkoročne izvore financiranja, posebno tokom razdoblja stresa.

NSFR	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Stavke koje omogućuju stabilne izvore financiranja	5.295	5.189
Stavke koje zahtijevaju stabilne izvore financiranja	3.044	2.727
Razina upozorenja	110%	104,0%
Limit	105%	101%
Zahtjev za stabilnim izvorom financiranja (%)	174%	190%

*Od izvještajnog datuma 31.12.2022. NSFR u skladu sa lokalnom regulativom je postao obavezujuća metrika u smislu obaveze ispunjavanja zahtjeva u pogledu NSFR iz FBA Odluke o upravljanju rizikom likvidnosti banke, međutim ovdje su sa 31.12.2022. prikazani rezultati u skladu sa metodologijom UniCredit Grupe, budući da je Banka tada zvanično u RAF-u još uvjek uključivala grupni NSFR. Od 2023. godine, nakon odobrenja od strane UniCredit Grupe, Banka zvanično počinje pratiti i izvještavati u sklopu RAF lokalni NSFR.

Upravo je prethodno navedena činjenica uzrok razlika pokazatelja 2023. vs 2022. godina.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

38.2.2 Budući novčani tokovi po finansijskim instrumentima

Sljedeća tablica detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeća Banke za nederivativnu i derivativnu finansijsku imovinu. Tablica je načinjena na temelju nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene, osim na sredstva na koja Banka očekuje da će se novčani tok pojaviti u drugom razdoblju.

Dospijeće za nederivativnu finansijsku imovinu

	Ponderirana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjesec	1 - 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. prosinac 2023.							
Beskamatno	-	304.581	233	190	28	613	305.645
Instrumenti varijabilne kamatne stope	4,82%	1.556.362	23.655	95.973	325.337	186.958	2.188.285
Instrumenti fiksne kamatne stope	4,05%	958.033	344.408	595.799	2.124.067	1.003.944	5.026.252
		2.818.977	368.296	691.963	2.449.432	1.191.514	7.520.182
Derativna imovina							
FX Derivati		562.581	-	-	-	-	562.581
		562.581	-	-	-	-	562.581
31. prosinac 2022.							
Beskamatno	-	318.172	242	218	28	174	318.834
Instrumenti varijabilne kamatne stope	4,87%	1.265.319	36.617	139.417	482.741	274.864	2.198.958
Instrumenti fiksne kamatne stope	3,83%	1.087.209	224.302	576.807	1.830.054	662.982	4.381.355
		2.670.700	261.161	716.442	2.312.823	938.020	6.899.147
Derativna imovina							
FX Derivati		470.736	11.684	-	-	-	482.420
		470.736	11.684	-	-	-	482.420

Sljedeća tablica detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeća Banke za nederivativne i derivativne finansijske obveze. Tablica je načinjena na temelju nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Banke može tražiti da plati. Tablica uključuje novčane tokove kamata i glavnice.

Dospijeće za nederivativne i derivativne finansijske obveze

Finansijske obveze po tipu	Ponderirana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjesec	1 - 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. prosinac 2023.							
Nederivativne obveze							
Beskamatno	-	17.347	993	6.692	10.952	1.476	37.459
Instrumenti varijabilne kamatne stope	0,56%	4.230.474	21.088	81.427	111.314	7	4.444.310
Instrumenti fiksne kamatne stope	0,37%	1.222.628	46.572	153.961	124.844	2.693	1.550.698
Izdane finansijske garancije i akreditivi	-	399.115	-	-	-	-	399.115
Izdane obveze po kreditima	-	924.094	-	-	-	-	924.094
		6.793.658	68.653	242.080	247.110	4.177	7.355.676
Derativne obveze							
FX Derivatives		562.579	-	-	-	-	562.579
		562.579	-	-	-	-	562.579
31. prosinac 2022.							
Beskamatno	-	2.887	1.444	9.595	8.300	1.426	23.652
Instrumenti varijabilne kamatne stope	0,28%	3.802.274	32.846	91.587	112.898	14	4.039.620
Instrumenti fiksne kamatne stope	0,81%	1.026.003	44.097	211.694	209.812	3.365	1.494.970
Izdane finansijske garancije i akreditivi		16.603	35.909	72.235	238.716	17.804	381.267
Izdane obveze po kreditima		707.344	3.785	29.497	70.083	-	810.709
		5.555.111	118.081	414.608	639.809	22.609	6.750.218
Derativne obveze							
FX Derivatives		470.731	11.665	-	-	-	482.396
		470.731	11.665	-	-	-	482.396

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.2 Rizik likvidnosti (nastavak)

38.2.2 Budući novčani tokovi po finansijskim instrumentima (nastavak)

Banka očekuje da će ispuniti druge obveze iz operativnih novčanih tokova i priliva od dospjele finansijske imovine i imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

38.3 Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik utjecaja općih i specifičnih kretanja i promjena tržišnih varijabli na vrijednost pozicija, što rezultira efektom na izvješće o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, i izvješće o finansijskom položaju Banke.

Osnovnim čimbenicima tržišnog rizika smatraju se:

- kamatni rizik,
- rizik kreditne marže, i
- valutni rizik.

Cilj upravljanja tržišnim rizikom na nivou Banke je upravljanje i kontrola izloženosti tržišnim rizicima u okvirima prihvatljivih vrijednosti parametara kako bi se osigurala solventnost Banke, uz istovremenu optimizaciju povrata za rizik.

Upravljanje rizicima prati ukupnu izloženost tržišnim rizicima korištenjem različitih metodologija i tehnika mjerenja rizika. S ciljem upravljanja kreirana su dnevna izvješća o izloženosti tržišnim rizicima, te se definiraju limiti izloženosti tržišnom riziku. Najmanje jedanput godišnje provodi se revizija postojećih limita. Proces izmjene limita Banke je koordiniran od strane Zagrebačke banke. Pored razvoja i implementacije tehnika mjerenja tržišnog rizika, Banka konstantno provode aktivnosti na unaprjeđenju kvalitete podataka i poslovnih procesa.

Tehnike mjerenja tržišnog rizika:

Na nivou Banke, upravljanje tržišnim rizikom uključuje kontinuirano izvješćivanje izloženosti riziku, praćenje iskorištenosti limita i dnevni pregled svih pozicija po kojima postoji izloženost tržišnim rizicima. Pozicije su agregirane na dnevnoj osnovi i uspoređene s definiranim limitima.

Metrike tržišnih rizika koje se koriste za mjerenje i interno izvješćivanje tržišnih rizika Banke usklađene su s UniCredit Grupom i obuhvaćaju:

- Value at Risk (mjeru rizičnosti vrijednosti),
- Metrike osjetljivosti (vrijednost baznog boda – BP01, vrijednosti baznog boda za kreditnu maržu CPV, neto otvorena devizna pozicija i ostale mjere osjetljivosti),
- Upozoravajući nivo gubitka (primjenjena na kumulativni rezultat kroz specifični vremenski horizont), i
- Rezultate testiranja otpornosti na stres.

37.3.1 Value at Risk

Banka koristi metodologiju mjere rizične vrijednosti (engleski "Value at Risk" odnosno VaR) za procjenu izloženosti tržišnom riziku i očekivanog maksimalnog gubitka na pozicijama klasificiranim prema MSFI 9 - fer vrijednosti kroz dobit i gubitak (FVtPL) i fer vrijednosti kroz pozicije ostale sveobuhvatne dobiti (FVtOCI).

VaR predstavlja statistički utemeljenu procjenu potencijalnog gubitka na postojećem portfelju zbog nepovoljnijih kretanja na tržištu, kao mjeru maksimalnog potencijalnog gubitka za definirano razdoblje držanja odnosno razdoblje unutar kojeg se pozicija može zatvoriti. Gubitak može nastati na ukupnoj ili pojedinačnoj poziciji, zasnovan na pretpostavkama različitih tržišnih varijabli.

Model procjene rizika računa VaR za razdoblje držanja od jednog dana i nivo pouzdanosti od 99%. Model koristi povjesnu simulaciju koja se temelji na posljednjih 250 opservacija dnevnih pokazatelja.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

VaR Banke prema klasifikaciji za 2023. i 2022. godinu iznosi:

2023. godina (000)	Minimum	Prosjek	Maksimum	Kraj godine
FVtOCI Total	1.591,3	2.230,6	2.736,7	1.592,2
FVtPL Total	0,02	1,3	28,2	1,0
2022. godina (000)	Minimum	Prosjek	Maksimum	Kraj godine
FVtOCI Total	762,7	2.497,1	3.050,5	2.735,3
FVtPL Total	0,7	2,5	6,8	1,1

38.3.2 Testiranje otpornosti na stres

Testiranje otpornosti na stres koristi se za procjenu utjecaja tržišnih rizika na portfelj Banke i Grupe. Postojeći procesi testiranja otpornosti na stres uključuju sljedeće kategorije: valutni rizik i kamatni rizik:

- Valutni rizik se testira za pojedine valute i za grupe valuta – testiranje obuhvaća aprecijacijske i deprecijacijske šokove od 5%, 10% i 30% za valute KM i EUR.
- Kamatni rizik se testira po valutama za ukupnu poziciju Banke. Scenarij uključuje paralelne pomake kamatnih stopa za 200 baznih poena, promjenu nivoa kamatnih stopa, rotaciju krivulje, porast kratkoročnih kamatnih stopa, promjenu nagiba krivulje i šiljke (skokove) na određenim segmentima krivulje.

Testiranje otpornosti na stres provodi se na mjesecnom nivou, a rezultati testova uključuju se u redovita izvješća Odbora za finansijske rizike.

38.4 Valutni rizik

Valutni rizik predstavlja rizik gubitka uslijed nepovoljnih promjena tečaja stranih valuta. Izloženost valutnom riziku proizlazi iz kreditnih, depozitnih i aktivnosti trgovanja. Prati se dnevno prema zakonskim i internim utvrđenim limitima po pojedinim valutama, te u ukupnom iznosu za sva sredstva i obveze denominirane u stranim valutama ili vezane uz valutnu klauzulu.

Upravljanje valutnim rizikom je prema standardima UniCredit Grupe kontrolirano kroz sustav načela i limita izloženosti u stranim valutama te praćenjem izloženosti u odnosu na limite otvorene devizne pozicije iskazane u absolutnim iznosima.

Banka usmjerava poslovne aktivnosti nastojeći minimizirati neusklađenost između imovine i obveza denominiranih u stranoj valuti kroz usklađenost s propisanim limitima.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.4 Valutni rizik (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2023.	KM	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
Imovina					
Gotovina i ekvivalenti gotovine	944.346	184.791	25.966	63.569	1.218.672
Obvezna pričuva kod Centralne banke BiH	598.146	-	-	-	598.146
Zajmovi i potraživanja od banaka	932	326.221	102.555	67.274	496.982
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	199.062	277.246	25.187	-	501.495
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	7	-	-	7
Zajmovi i potraživanja od komitenata	3.193.955	593.537	-	-	3.787.492
Derivativi koji se koriste za hedging	-	8.933	-	-	8.933
Odgođena porezna imovina	5.375	-	-	-	5.375
Ostala imovina i potraživanja	15.512	101.578	(1.218)	(818)	115.054
Imovina s pravom korištenja	7.601	-	-	-	7.601
VP po trošku amortizacije	82.315	253.395	-	-	335.710
Nekretnine i oprema i nematerijalna imovina	90.383	-	-	-	90.383
	5.137.627	1.745.708	152.490	130.025	7.165.850
Obveze					
Tekući računi i depoziti kod banaka	9.572	618	-	-	10.190
Tekući računi i depoziti od komitenata	3.987.580	1.722.680	149.049	127.927	5.987.236
Hedging	-	14.140	-	-	14.140
Obveze po najmovima	7.570	-	-	-	7.570
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	5	-	-	5
Zajmovi i subordinirani dug	-	16.977	-	-	16.977
Tekuća porezna obveza	6.899	-	-	-	6.899
Ostale obveze	146.893	40.647	3.341	1.249	192.130
Kapital i rezerve	881.758	-	-	-	881.758
Rezervacije za obveze i troškove	38.906	8.982	219	838	48.945
	5.079.178	1.804.049	152.609	130.014	7.165.850
Neto pozicija	58.449	(58.341)	(119)	11	-

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugačije naznačeno)

Na dan 31. prosinca 2022.	KM	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
Imovina					
Gotovina i ekvivalenti gotovine	562.371	183.524	87.819	146.678	980.392
Obvezna pričuva kod Centralne banke BiH	550.064	-	-	-	550.064
Zajmovi i potraživanja od banaka	1	586.579	4.326	39.840	630.746
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	223.773	392.147	49.005	14.832	679.757
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	47	-	-	47
Zajmovi i potraživanja od komitenata	2.795.599	657.978	-	-	3.453.577
Derivativi koji se koriste za hedging	-	11.701	-	-	11.701
Odgodjena porezna imovina	3.102	-	-	-	3.102
Ostala imovina i potraživanja	62.298	2.105	44	38	64.485
Imovina s pravom korištenja	9.172	-	-	-	9.172
Preplaćeni porez na dobit	-	-	-	-	-
VP po trošku amortizacije	29.823	31.103	-	-	60 926
Nekretnine i oprema i nematerijalna imovina	92.492	-	-	-	92.492
	4.328.695	1.865.184	141.194	201.388	6.536.461
Obveze					
Tekući računi i depoziti kod banaka	8.160	686	-	-	8.846
Tekući računi i depoziti od komitenata	3.601.462	1.594.298	138.215	182.735	5.516.710
Hedging	-	156	-	-	156
Obveze po najmovima	9.052	-	-	-	9.052
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	28	-	-	28
Zajmovi i subordinirani dug	-	26.379	-	-	26.379
Tekuća porezna obveza	3.770	-	-	-	3.770
Ostale obveze	120.023	30.294	2.060	2.167	154.544
Kapital i rezerve	773.349	-	-	-	773.349
Rezervacije za obveze i troškove	30.529	11.299	444	1.355	43.627
	4.546.345	1.663.140	140.719	186.257	6.536.461
Neto pozicija	(217.650)	202.044	475	15.131	-

38.4.1 Analiza osjetljivosti strane valute

U Banci, od stranih valuta, najzastupljeniji su EUR i USD. U Bosni i Hercegovini je na snazi currency board aranžman, te ni Banka nije izložena deviznom riziku za EUR valutu (fiksiran tečaj, lokalna valuta vezana za EUR).

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.4 Valutni rizik (nastavak)

38.4.1 Analiza osjetljivosti strane valute (nastavak)

U slijedećoj tablici je prikazana analiza efekata promjene tečaja KM u iznosu na povećanje ili smanjenje vrijednosti KM za 10% u odnosu na USD. BAM valuta je vezana za EUR zbog Valutnog odbora, stoga Banka nema devizni rizik, pa je iz tog razloga stresiran USD valuta kao glavna valuta koja pored BAM i EUR ima najveću otvorenu deviznu izloženost na dan 31.12.2023. godine.

10% je stopa koja se koristi pri internom izvješćivanju Uprave o riziku strane valute. Analiza se vrši samo za potraživanja i obveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju razdoblja za promjenu tečaja od 10%. Analiza osjetljivosti uključuje eksterne zajmove koji su denominirani u valuti različitoj od valute zajmodavca ili zajmoprimeca. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti ili drugog kapitala kada KM u odnosu na relevantnu valutu jača za 10%. Za 10% slabljenja KM u odnosu na relevantnu valutu, efekt bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

Banka	USD efekt	
	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2023.
Dobitak/Gubitak	83	117

38.5 Rizik kamatne stope

Kamatni rizik predstavlja rizik od smanjivanja tržišnih vrijednosti pozicija nastalih zbog nepovoljnog kretanja kamatnih stopa. Promjene kamatnih stopa izravno utječe na sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova, a time i na neto kamatni prihod.

Izvori rizika promjene kamatne stope su:

- Rizik promjene cijena (repricing risk) koji proizlazi iz nepovoljnih promjena fer vrijednosti imovine i obveza tokom preostalog razdoblja do slijedeće promjene kamatne stope,
- Rizik promjene nagiba i oblika krivulje prinosa, i
- Rizik različitih promjena aktivnih i pasivnih kamatnih stopa (basis risk) koje se temelje na različitim vrstama referentnih stopa (npr. EURIBOR vs. LIBOR).

38.5.1 Analiza osjetljivosti kamatne stope

Analiza osjetljivosti koja se nalazi u donjem paragrafu je određena kroz mjerjenje rizika koji se mjeri izračunavanjem promjene neto sadašnje vrijednosti portfelja kod pomaka krivulje referentnih kamatnih stopa za 0,01 postotni poen (1 bazni poen) i limitira se BP01 (engl. Basis Point Value ili vrijednost baznog boda) limitom kao mjerom osjetljivosti po valutama i vremenskim razdobljima. Limiti dnevne usklađenosti poslovanja su propisani od strane UniCredit Grupe.

Pregled osjetljivosti na promjene kamatnih stopa (IRRBB BP01) za Banku po valuti u 2022. godini:

31. prosinac 2022.	Do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	3 do 10 godina	Preko 10 godina	Ukupno
KM	(3)	(37)	(78)	164	(14)	32
EUR	(7)	(10)	(10)	(3)	3	(27)
USD	-	(2)	-	-	-	(2)
OSTALO	-	-	(1)	(4)	-	(5)
Ukupno	(10)	(49)	(89)	157	(11)	(2)

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugačije naznačeno)

Pregled prema MSFI 9 raspodjeli:

IR BP01 FVOCI:

31. prosinac 2022.	Do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	3 do 10 godina	Preko 10 godina	Ukupno
KM	-	(1)	(27)	(61)	-	(89)
EUR	(1)	(4)	(27)	(54)	-	(86)
USD	-	(3)	(1)	-	-	(4)
HRK	-	-	(1)	(4)	-	(5)
Ukupno	(1)	(8)	(56)	(119)	-	(185)

IR BP01 FVTPL

31. prosinac 2022.	Do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	3 do 10 godina	Preko 10 godina	Ukupno
KM	(1)	-	-	-	-	(1)
EUR	1	-	-	-	-	1
HRK	-	-	-	-	-	-
USD	-	-	-	-	-	-
Ukupno	-	-	-	-	-	-

Vrijednosti u 2022. godini su prikazane u tisućama BAM. Odstupanja u redu i koloni „Ukupno“ moguća zbog zaokruživanja.

Pregled osjetljivosti na promjene kamatnih stopa (IRRBB BP01) za Banku po valutu u 2023. godini:

31. prosinac 2023.	Do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	3 do 10 godina	Preko 10 godina	Ukupno
KM	(1)	(42)	(95)	174	(43)	(6)
EUR	(9)	(5)	19	114	3	123
USD	-	-	-	-	-	-
OSTALO	-	-	-	-	-	(1)
Ukupno	(10)	(47)	(75)	288	(40)	117

Pregled prema MSFI 9 raspodjeli:

IR BP01 FVOCI:

31. prosinac 2023.	Do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	3 do 10 godina	Preko 10 godina	Ukupno
KM	-	(6)	(22)	(27)	-	(55)
EUR	(1)	(7)	(8)	(41)	-	(57)
USD	-	-	-	-	-	-
OSTALO	-	-	-	-	-	-
Ukupno	(1)	(13)	(30)	(68)	-	(112)

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.5 Rizik kamatne stope (nastavak)

38.5.1 Analiza osjetljivosti kamatne stope (nastavak)

IR BP01 FVTPL

31. prosinac 2023.	Do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	3 do 10 godina	Preko 10 godina	Ukupno
KM	-	-	-	-	-	-
EUR	-	-	-	-	-	-
USD	-	-	-	-	-	-
OSTALO	-	-	-	-	-	-
Ukupno*	-	-	-	-	-	-

*Korištenje BP01 FVTPL unutar „Ukupno“ iznosi ispod 1 hiljade BAM.

Vrijednosti u 2023. godini su prikazane u tisućama BAM. Odstupanja u redu i koloni „Ukupno“ moguća zbog zaokruživanja.

Limiti BP01 se prate kroz interni model UGRM korišten i za izračun VaR-a (razvijen od strane UniCredit Grupe).

Dodatno, pregled osjetljivosti neto kamatnog prihoda (NII sensitivity) koji predstavlja osjetljivost budžetiranog neto kamatnog prihoda na pomak kamatnih stopa.

Pregled rezultata sa 2022. i 2023. godinom:

31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
+100 BP	-25/-50/-75/-100 BP
7,64%	-2,28%

+50 BP -25/-50/-75/-100 BP

5,39% -5,48%

Također, pregled promjene ekonomske vrijednosti kapitala proizašla fluktuacijom kamatnih stopa za 2021. i 2022. godinu:

31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
EV osjetljivost (SOT)	-4,66%
EV osjetljivost +/- 200 BP	-2,05%

-4,74% -4,44%

38.5.2 Efektivne kamatne stope

U sljedećoj tablici prikazane su efektivne kamatne stope obračunate kao ponderirani prosjek za razdoblje izvještavanja za finansijske instrumente:

	31. prosinac 2023. %	31. prosinac 2022. %
Gotovina i ekvivalenti gotovine	1,10%	(0,27%)
Obvezna pričuva kod CBBiH	0,32%	(0,14%)
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	2,89%	2,21%
Zajmovi i potraživanja od banaka	3,32%	(0,03%)
Zajmovi i potraživanja od komitenata	4,24%	4,13%
Tekući računi i depoziti od drugih banaka	0,00%	0,19%
Tekući računi i depoziti komitenata	0,10%	0,07%
Uzeti kamatonosni zajmovi	2,82%	1,10%

38.6 Operativni rizik

Operativni rizik je rizik gubitka zbog neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sistema ili vanjskih događaja, uključujući pravni rizik.

Banka je izložena operativnim rizicima u svim svojim aktivnostima, a kao posljedica te činjenice, kroz uspostavljenu organizacijsku strukturu, svakodnevno se nastoji djelovati na širenje kulture i svijesti o važnosti upravljanja operativnim rizicima.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

Banka je, u cilju optimalnog upravljanja operativnim rizicima, uspostavila sustav za uočavanje, mjerjenje, ocjenu i praćenje operativnog rizika, koristeći pritom pozitivna iskustva UniCredit Grupe koja se tiču standarda i principa definiranih od strane lokalnog regulatora, i Baselskog odbora, kao i vlastite spoznaje temeljene na višegodišnjem iskustvu i kontinuiranim unapređenjem rada na tom području.

Upravljanje operativnim rizicima distribuirano je kroz cjelokupnu hijerarhijsku strukturu Banke, i to kroz redovito, strateško, nadzorno i revizijsko upravljanje. Na taj način Banka ima poseban fokus na kontinuirano analiziranje i razvijanje načina za kontroliranje, ublažavanje i prijenos operativnog rizika na treće osobe, ili gdje je primjereno, njegovo prihvatanje.

Banka sustavom primjerenih mjera nastoji umanjiti mogućnost pojave događaja operativnih rizika koji bi imali negativne implikacije po poslovanje Banke i Grupe odnosno umanjiti iste kada se pojave. U tom smislu, obzirom na njihov značaj i obuhvat, Banka je posebno osigurala adekvatno upravljanje:

- informacijskim sustavom i rizicima informacijskog sustava;
- rizicima koji proizlaze iz eksternalizacije;
- pravnim rizikom;
- kontinuitetom poslovanja;
- sustavom za sprječavanje pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti, te
- drugim relevantnim sustavima u Banci.

Unutar uspostavljenog sustava upravljanja operativnim rizikom, Banka koristi standardizirane postupke koji uključuju prikupljanje podataka o štetnim događajima, praćenje ključnih pokazatelja operativnog rizika, procjenu operativnog rizika prije uvođenja novih proizvoda, sustava i procedura ili prije poduzimanja novih poslovnih aktivnosti, procjene rizika informacijske i komunikacijske tehnologije, analiziranje scenarija, analizu i izvještavanje Odbora za nefinansijske rizike, Uprave i ostalog ključnog upravljačkog osoblja i nadležnih tijela o izloženosti Banke operativnom riziku, uključujući i izvještavanje o rezultatima upravljanja operativnim rizicima.

Banka donosi odluke o upravljanju operativnim rizicima kako strateški tako i u svim dnevnim procesima rada. Širenje svijesti o kulturi upravljanja operativnim rizicima se kontinuirano provodi edukacijom radnika te adekvatnim sustavom izvještavanja, a dodatno je podržano primjerenom i učinkovitom implementacijom elemenata upravljanja operativnim rizicima u specifičnim politikama, procesima i procedurama Banke.

Središnji elementi strategije upravljanja operativnim rizicima su koncept integriranog upravljanja rizicima i sinergije s poslovnim razvojem, te apetit za rizik. Fokusom na procjeni najznačajnijih rizika koji prijete ili bi mogli prijetiti rizičnom profilu Banke i identifikaciji relevantnih mjera njihovoj prevenciji/mitigaciji, ostvaren je jedan od bitnih koraka na putu ka uspješnoj provedbi poslovne strategije i ciljeva.

38.7 Reputacijski rizik

Reputacijski rizik je rizik gubitka povjerenja u integritet Banke do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mišljenja o poslovnoj praksi Banke, koje proizlazi iz aktivnosti Banke, poslovnih veza Banke sa pojedinačnim klijentima ili aktivnosti članova organa Banke, neovisno o tome postoji li osnova za takvo javno mišljenje.

Banka je izložena reputacijskim rizicima u svim svojim aktivnostima, obzirom da reputacijski rizik predstavlja trenutni ili budući rizik koji prijeti prihodima i kapitalu, a koji proizlazi iz nepovoljne predodžbe o imidžu Banke od strane klijenata, drugih ugovornih strana, dioničara/ulagača, regulatora ili zaposlenika (zainteresiranih dionika).

Banka stoga prepoznaju iznimnu važnost preventivnih i mitigacijskih mjera upravljanja reputacijskim rizikom. U skladu sa standardima UniCredit Grupe, kao i vlastite spoznaje temeljene na višegodišnjem iskustvu i kontinuiranim unapređenjem rada na tom području, Banka u svom svakodnevnom poslovanju sistematicno pristupa strategiji, monitoringu te ocjenjivanju pojedinačnih slučajeva reputacijskog rizika, kao i kontinuiranoj edukaciji zaposlenika.

Sustav upravljanja reputacijskim rizikom obuhvaća alate i mehanizme za kontinuirano prepoznavanje, procjenu i praćenje stvarnih ili potencijalnih događaja reputacijskog rizika te izvještavanje visokog rukovodstva i nadležnih tijela o izloženosti Banke reputacijskom riziku.

Odgovornost za upravljanje reputacijskim rizikom distribuirana je kroz cjelokupnu hijerarhijsku strukturu Banke, a kontinuirano širenje svijesti o važnosti primjerenog upravljanja reputacijskim rizikom jedan je od glavnih stupova upravljanja.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.8 Okolišni, socijalni i upravljački rizici (ESG)

Okolišni, socijalni i upravljački rizici su rizici bilo kakvog negativnog finansijskog utjecaja koji proizlaze iz sadašnjih ili budućih utjecaja ESG čimbenika na njegove druge ugovorne strane (npr. zajmoprimci, klijenti ili izdavatelji) ili uloženu imovinu (tj. rizici koji proizlaze iz temeljnih aktivnosti). ESG čimbenici uključuju okolišne, socijalne ili upravljačke čimbenike koji mogu imati negativan utjecaj na finansijski učinak ili solventnost.

UniCredit Bank d.d. Mostar, kao članica UniCredit Grupe (u nastavku: UCG) započela je proces integriranja klimatskih i okolišnih rizika u postojeći okvir upravljanja rizicima. Na nivou UCG je usvojen strateški pristup za upravljanje ovim rizicima koristeći čitav niz instrumenata za upravljanje rizicima. Navedeno uključuje strateško usklađivanje portfelja, postavljanje jasnih sklonosti ka riziku, razvoj strategija ublažavanja, prilagođavanje kvalitativnih kreditnih kriterija i procjenu materijalnosti/adekvatnosti kapitala.

Također, Agencija za bankarstvo Federacije BiH je objavila Smjernicu za upravljanje rizicima povezanim sa klimatskim promjenama i okolišnim rizicima (u nastavku: Smjernica) u Službenim novinama Federacije BiH. Prema ovoj Smjernici UniCredit Bank d.d. Mostar (u nastavku: Banka) je u obavezi provesti procjenu materijalnosti koja obuhvaća:

- Identifikaciju pokretača rizika (mapiranje pokretača rizika s ciljem identifikacije prijenosnih kanala)
- Identifikaciju izloženosti (metode procjene rizika s ciljem procjene materijalnosti izloženosti)
- Određivanje materijalnosti (uspostavljanje metodologije za procjenu materijalnosti s ciljem definiranja limita materijalnosti i naknadne follow-up aktivnosti)

Klimatski i okolišni rizici obuhvaćaju dva glavna pokretača rizika:

- Fizički rizik odnosi se na finansijski utjecaj klimatskih promjena uključujući češće ekstremne vremenske događaje i postupne promjene klime, kao i degradacije okoliša poput zagađenja zraka, vode i tla, gubitka bioraznolikosti i deforestacije itd. Fizički rizik stoga se svrstava u kategoriju „akutnog“ i „hroničnog“.
- Prijelazni rizik odnosi se na finansijski gubitak institucije koji može proizaći, direktno ili indirektno, iz procesa prilagođavanja prema ostvarenju niskouglične i okolišno održivije ekonomije.

Smatra se da prijelazni i fizički rizici predstavljaju sveobuhvatan prikaz klimatskog rizika. Što se tiče prvog, koji uključuje političke i regulatorne, tehnološke i tržišne promjene potrebne za rješavanje zahtjeva za ublažavanje i prilagođavanje u vezi sa klimatskim promjenama, makroekonomske varijable scenarija već uzimaju u obzir njegov utjecaj na agregatnom nivou. Što se tiče drugog, tretman je diferenciran prema vrsti fizičkog rizika. Hronični fizički rizik, povezan s dugoročnim promjenama u klimatskim obrascima (npr.: trajni porast temperature, porast nivoa mora), ugrađen je u vrijednosti makroekonomskih varijabli scenarija. S druge strane, akutni fizički rizici koji proizlaze iz ekstremnih događaja uključeni su kroz modele odozdo prema gore.

Procjena je razvijena za svaki rizik prepoznat kroz Pillar I i Pillar II, na kvalitativan način, uzimajući u obzir trenutni poslovni/operativni model UCBM-a i koristeći dostupnu literaturu kako bi se podržale pretpostavke o relevantnom mehanizmu koji treba uzeti u obzir pri prevođenju klimatskog rizika u postojeće finansijske i nefinansijske rizike.

Identifikacija relevantnih pokretača rizika je preduvjet sigurnog i razboritog upravljanja rizicima. Banka uzima u obzir klimatske i okolišne rizike kao pokretače rizika koje utiču na postojeće kategorije rizika razlikujući utjecaj tranzicijskoj i fizičkog rizika.

Utjecaj rizika klimatskih promjena na finansijski performans klijenata se može materijalizirati kroz tranzicijski rizik (tj. rizik koji nastaje kao rezultat tranzicije prema niskougličnoj i okolišno održivoj ekonomiji) i fizički rizik, koji je rizik koji nastaje kao rezultat fizičkih utjecaja efekata klimatskih promjena, uključujući i odgovornost pri doprinisu klimatskim promjenama.

Banka prati sljedeće izloženosti klimatskim i okolišnim rizicima:

- Tranzicijski rizik klijenata segmenta pravnih lica
- Fizički rizik klijenata segmenta pravnih lica
- Reputacijski rizik
- Niskouglične relevantne industrije
- Vrednovanje kolaterala - Tranzicijski i fizički rizik

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugačije naznačeno)

Od Banke se očekuje da sveobuhvatno uključe klimatske i okolišne rizike u svoju procjenu materijalnosti za sva svoja poslovna područja prema različitim scenarijima. Metodološki okvir koji koristi Banka, kao i UniCredit Grupa, nastoji da procijeni utjecaj klimatskih i okolišnih rizika, uzimajući u obzir i prijelazne i fizičke komponente, za scenarije dugoročnog i kratkoročnog horizonta. U nastavku su prikazane metodološke pretpostavke za svaki tip rizika:

Kreditni rizik:

- Projekcija parametara rizika (PD/ LGD) koji se koriste na satelitskim modelima koji se pune sa OE makro varijablama koje bilježe prijelazni i hronični fizički rizik (rastuća temperatura)
- Utjecaj prijelaznog rizika na PD diferenciran na nivou sektora korištenjem sektorskih indeksa rizika povezanih s makro scenarijima
- Indeks rizika je procjenjen kao funkcija koeficijenta pokrića duga i EBITDA. Bilans stanja korporativnih klijenata projektovan je u skladu sa emisijama GHG, investicijama i pretpostavkama troškova scenarija
- Akutni fizički rizik (rizik od poplava) koji utiče na kolateralizirani LGD putem haircuts-a u zavisnosti od makro scenarija i kolateralne pozicije
- Nije uzet u obzir rast kredita ni na kratkoročnoj ni na dugoročnoj simulaciji
- Preoblikovanje korporativnog portfelja na sektorskome nivou u skladu sa srednjoročnim strategijama rizika grupe
- Rezervacije se računaju na agregatnom nivou klastera i uzimaju u obzir sljedeću dinamiku portfelja: neizvršenje obveza, otpisi, oporavci kalibrirani na osnovu historijskih podataka
- GCPM međukorelacija ažurirana uzimajući u obzir projekcije sektorskih indeksa kapitala koje je dao OE u razmatranom scenariju

Tržišni rizik:

- Uticaji na FV pod uticajem fizičkog i prijelaznog rizika putem simulacije scenarija stestiranog ICAAP-a
- Bilans stanja

Operativni i reputacijski rizik:

- što se tiče fizičkog i prijelaznog rizika:
- (za operativni rizik), šok vjerovatnoće (i korelaciju) pojave klimatskih događaja, daje rezultate analize scenarija
- (za reputacijski rizik), šok prosjeka, volatilnost i udio ESG-specifičnog Media Tonality Indeks-a uzimajući u obzir u oba slučaja emisije CO₂ (za fizički rizik) i cijene ugljika (za prijelazni rizik).

Poslovni rizik:

Šok volatilnosti na ostatke klastera kako bi se obuhvatio prijelazni rizik:

- Maksimalni regionalni/klasterski šok izведен iz procenta prihoda od kamata koji proizilaze iz sektora sa visokim prijelaznim rizikom
- Diferencijacija po godinama i scenarijima koji se koriste na sektorskim indeksima rizika a koji se koriste za kreditni rizik

Rizik nekretnina:

Šok volatilnosti na sistematsku i idiosinkratičnu komponentu:

- Uticaji prijelaznog rizika zasnovanog na EPC-u za imovinu na nivou države. Fizički uticaji rizika zasnovani na izloženosti riziku od poplava za imovinu na nivou države.
- Diferencijacija po godinama i scenarijima koji se oslanjaju na sektorske indekse rizika za prijelazni rizik i temperaturu za fizički rizik
- Revalorizacija portfelja na osnovu indeksa cijena kuća na nivou EPC

Rizici se procjenjuju kao materijalni (značajni) ako su gubici veći od praga materijalnosti:

- Gubici >1% od CET1 ili
- Gubici >5% stvarne (prosječne 3-Y) bruto operativne dobiti

Banka minimalno u godišnjoj dinamici identificira rizike kojima je izložena ili bi mogla biti izložena.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

39. ANALIZA PROMJENA U FINANCIRANJU TIJEKOM GODINE

Usklađivanje kretanja obveza prema novčanim tokovima koji proizlaze iz finansijskih aktivnosti

	2023.	Zajmovi	Obveze po najmu
Stanje na 1.1.	26.379	9.052	
Plaćene obveze najma	-	(1.928)	
Nove obveze najma	-	369	
Primitci od kamata po zajmovima	-	-	
Otplata kamata po zajmovima	(9.551)	(1.559)	
Ukupne promjene u novčanom toku u finansijskim aktivnostima	(9.551)		
Obveze-povezane	-	-	
Rashodi kamata	620	214	
Plaćene kamate	(547)	(137)	
Obračunata unaprijed plaćena naknada (MRS 18)	76	-	
Ukupne obveze-povezane druge promjene	149	77	
Stanje na 31.12.	16.977	7.570	
	2022.	Zajmovi	Obveze po najmu
Stanje na 1.1.	16.982	6.819	
Plaćene obveze najma	-	(6.459)	
Nove obveze najma	-	8.865	
Primitci od kamata po zajmovima	21.514	-	
Otplata kamata po zajmovima	(11.762)	-	
Ukupne promjene u novčanom toku u finansijskim aktivnostima	9.752	2.406	
Obveze-povezane	-	-	
Rashodi kamata	121	134	
Plaćene kamate	(132)	(307)	
Obračunata unaprijed plaćena naknada (MRS 18)	(344)	-	
Ukupne obveze-povezane druge promjene	(355)	(173)	
Stanje na 31.12.	26.379	9.052	

40. UPRAVLJANJE KAPITALOM

U skladu sa zakonskim, podzakonskim i internim aktima, Banka prati i na tromjesečnoj osnovi izvješće nadležne regulatorne institucije o kapitalu, ponderiranoj rizičnoj aktivi, te stopi adekvatnosti kapitala.

Banka kroz svoje upravljačko izvješćivanje provodi redoviti monitoring kretanja kapitala, ostvarene stope adekvatnosti, kao i djelovanje svih metodoloških promjena koje imaju utjecaj na kapital.

Banka je tijekom 2023. godine uđovoljila svim regulatornim zahtjevima vezanim za kapital te je u skladu s lokalnom regulativom prema Basel III metodologiji ostvarila stopu adekvatnosti kapitala od 18,9%.

Regulatorni kapital Banke se sastoji od osnovnog i dopunskog kapitala.

Osnovni kapital Banke (u potpunosti jednak redovnom osnovnom kapitalu) se sastoji od uplaćenih dionica, vlastitih trezorskih dionica, premije dionica, zadržane neraspoređene dobiti i ostalih rezervi formiranih iz dobiti nakon oporezivanja na osnovu odluke Skupštine Banke, neto revalorizacijskih rezervi po osnovu promjena fer vrijednosti imovine (akumulirana sveobuhvatna dobit), umanjen za iznose trezorskih dionica, nematerijalne imovine i odložene porezne imovine.

Dopunski kapital se sastoji od instrumenata kapitala priznatih kao dopunski kapital – plaćenih instrumenata kapitala, umanjениh za vlastite instrumente dopunskog kapitala.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

Nadalje Agencija je u Sl. novinama Federacije BiH br 91/18 objavila Odluku o uvjetima za uključenje formiranih rezervi za kreditne gubitke u redovan osnovni kapital Banke.

Banka je tijekom 2023. godine prodala vlastite dionice

Propisane minimalne stope kapitala su sljedeće:

- stopa redovnog osnovnog kapitala 6,75%
- stopa osnovnog kapitala 9%
- stopa regulatornog kapitala 12%

Osim regulatorno zadanih minimalnih stopa adekvatnosti, Banka je također dužna osigurati zaštitni sloj za očuvanje kapitala koji se mora održavati u obliku redovnog osnovnog kapitala u iznosu od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku.

Ukupni ponderirani rizik koji služi za izračun adekvatnosti kapitala uključuje: rizik ponderirane aktive i kreditnih ekvivalenta, pozicijski, valutni, robni rizik, i operativni rizik.

Europska komisija (EK) je 1. listopada 2021. godine objavila provedbenu odluku kojom se potvrđuje ekvivalencija supervizorskog i regulatornog okvira u Bosni i Hercegovini u odnosu na Uredbu (EU) broj 575/2013 Evropskog parlamenta i vijeća o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (CRR) i Direktivu broj 2013/36/EU 2013 Evropskog parlamenta i Vijeća o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima (CRD). Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Ekvivalencija u segmentima supervizije i regulatornog okvira za bankarski sustav ima širi značaj i dugoročne efekte na status Bosne i Hercegovine, procjene investicijskih rejtinga, pondere rizika za izračun kapitalnih zahtjeva za pokriće bankarskih rizika, nivoje kamatnih stopa, sigurnost ulaganja i dr.

Omjer adekvatnosti kapitala po Basel III metodologiji za 2023. godinu je značajno iznad propisanog limita od 12%. Tablica u nastavku prikazuje strukturu kapitala i kapitalne pokazatelje na dan 31. prosinca 2023. godine.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

40. UPRAVLJANJE KAPITALOM (NASTAVAK)

	31. prosinac 2023.	31. prosinac 2022.
Regulatorni kapital	687.391	629.969
<i>Osnovni kapital</i>	687.207	629.785
<i>Redovni osnovni kapital</i>	687.207	629.785
Izdani dionički kapital- obične dionice	119.011	119.011
Premije dionica	48.354	48.354
Akumulirana sveobuhvatna dobit	(46.422)	(35.560)
Zakonske, statutarne i ostale rezerve	591.319	523.685
Odbitci od redovnog osnovnog kapitala		
<i>nematerijalna imovina</i>	(19.453)	(21.399)
<i>vlastite dionice</i>	-	-
<i>odgođena porezna imovina</i>	(5.602)	(4.306)
<i>značajno ulaganje u kapital subjekta financijskog sektora</i>	-	-
Odbitci od stavki dodatnog osnovnog kapitala koji premašuje dodatni osnovni kapital	687.207	-
Ukupno redovni osnovni kapital	687.207	629.785
Dodatni osnovni kapital		
Osnovni kapital	687.207	629.785
Dopunski kapital	-	-
Izdani dionički kapital - prioritetne dionice	184	184
<i>vlastite dionice</i>	-	-
Opća umanjenja vrijednosti za kreditni rizik	-	-
Nedostajuće rezerve za kreditne gubitke	-	-
Odbitci od stavki dopunskog kapitala koji premašuje dopunski kapital	-	-
Ukupni regulatorni kapital	687.391	629.969
Ukupna rizikom ponderirana aktiva (nerevidirano)	3.636.626	3.367.135
Stopa adekvatnosti kapitala	18,90%	18,70%

Banka je dužna osigurati i održavati stopu finansijske poluge, kao dodatnu sigurnosnu i jednostavnu kapitalnu zaštitu, najmanje u iznosu od 6%.

Stopa finansijske poluge Banke je omjer iznosa osnovnog kapitala i iznosa ukupne izloženosti Banke riziku na izvještajni datum, izražena kao postotak i sa 31. prosincem 2023. godine je znatno iznad navedenog minimuma i iznosi 9,18%.

41. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI

Ova bilješka daje informacije o načinu na koji Banka procjenjuje fer vrijednosti različite finansijske imovine i finansijskih obveza.

41.1 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obveza Banke koji se mijere po fer vrijednosti na ponavljanju nivou, iz razdoblja u razdoblje

Neke od finansijske imovine i finansijskih obveza Banke mijere se po fer vrijednosti na svaki datum izvještavanja. U nastavku su informacije o tome kako se utvrđuju fer vrijednosti ove finansijske imovine i finansijskih obveza (posebno, tehnike vrednovanja i ulazni podaci koji se koriste).

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. prosinac 2023.	Fer vrijednost		
	Razina 1	Razina 2	Razina 3
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (vidi Bilješku 18.)			
Kotirane vlasničke vrijednosnice u Bosni i Hercegovini	32	-	-
<i>Dužničke vrijednosnice u Bosni i Hercegovini koje ne kotiraju na burzi:</i>			
Obveznice Vlade Federacije Bosne i Hercegovine	-	-	170.427
Obveznice Vlade Republike Srpske	-	167.528	-
Obveznice Vlade Republike Hrvatske	90.116	-	-
Obveznice države Republike Poljske	-	-	-
Obveznice Vlade Rumunije	48.205	-	-
Obveznice države Republike Slovenije	25.187	-	-
Imovina	-	-	7
Obveze	-	5	-
	163.540	167.533	170.434
31. prosinac 2022.	Fer vrijednost		
	Razina 1	Razina 2	Razina 3
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (vidi Bilješku 18.)			
Kotirane vlasničke vrijednosnice u Bosni i Hercegovini	32	-	-
<i>Dužničke vrijednosnice u Bosni i Hercegovini koje ne kotiraju na burzi:</i>			
Obveznice Vlade Federacije Bosne i Hercegovine	-	194.018	-
Obveznice Vlade Republike Srpske	-	239.588	-
Obveznice Vlade Republike Hrvatske	92.406	-	-
Obveznice države Republike Poljske	64.433	-	-
Obveznice Vlade Rumunije	43.058	-	-
Obveznice države Republike Slovenije	46.221	-	-
Imovina	-	3	44
Obveze	-	28	-
	246.150	433.637	44

Tehnike vrednovanja i ključni ulazni podaci

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Za vrijednosnice prikazane pod Razinom 1 tehnika vrednovanja fer vrijednosti je kotirana kupovna cijena na aktivnom tržištu. Za vrijednosnice prikazane pod Razinom 1 primjenjuje se mark to market tehnika. Instrumenti kojima se ne trguje na aktivnim tržištima vrednuju se upotrebom modela koji u najvećoj mogućoj mjeri koriste relevantne i dostupne parametre, a u najmanjoj mjeri parametre koji su tržišno neuočljivi. Obzirom na navedeno, ovisno o značaju ulaznih parametara koji su tržišno neuočljivi, dužničkim vrijednosnicama se dodjeljuje Razina 2 ili 3. Vrednovanje za obveznice koje se klasificiraju kao FVOCI, a čije cijene ne kotiraju na tržištu, provodi se koristeći Mark-to-Model cijene.

Vrijednosni papiri sa 31.12.2023. imaju razine 1, 2 i 3 za po trebe tržišnog rizika, dok za rizik likvidnosti uzimaju se u razmatranje razine 1 i 2.

Forward ugovori u stranoj valuti

Tehnika vrednovanja za forward poslove prikazane pod Razinom 2 je diskontirani novčani tok. Budući novčani tokovi procjenjuju se na temelju budućih valutnih tečajeva (od vidljivih valutnih tečajeva na kraju izvještajnog razdoblja) i budućih stopa ugovora, diskontiranih po stopi koja odražava kreditni rizik od raznih strana.

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

41. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

41.2 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obveza Banke koji se ne mijere po fer vrijednosti na ponavljujućem nivou, iz razdoblja u razdoblje (ali se zahtijeva objavljivanje njihove fer vrijednosti)

Osim navedenog u sljedećoj tablici, Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi finansijske imovine i finansijskih obveza priznati u finansijskim izvješćima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.

	31. prosinac 2023.		31. prosinac 2022.	
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost
Finansijska imovina				
<i>Zajmovi i potraživanja:</i>				
- Zajmovi i potraživanja od komitenata	3.787.492	3.743.595	3.453.577	3.349.624
- Vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	335.710	324.244	60.926	60.926
Finansijske obveze				
<i>Finansijske obveze koje se drže po amortiziranom trošku:</i>				
- Tekući računi i depoziti od komitenata	5.987.236	5.942.912	5.516.710	5.396.296
- Zajmovi	16.977	16.851	26.379	25.803

	Hijerarhija fer vrijednosti na dan 31. prosinca 2023.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska imovina				
<i>Zajmovi i potraživanja:</i>				
- Zajmovi i potraživanja od komitenata	-	2.362.483	1.381.112	3.743.595
- Vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	251.502	84.208	-	335.710
	251.502	2.446.691	1.381.112	4.079.305
Finansijske obveze				
<i>Finansijske obveze koje se drže po amortiziranom trošku:</i>				
- Tekući računi i depoziti od komitenata	-	-	5.942.912	5.942.912
- Zajmovi	-	-	16.851	16.851
	-	-	5.959.763	5.959.763

Banka pruža finansijski najam opreme i vozila.

	Hijerarhija fer vrijednosti na dan 31. prosinca 2022.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska imovina				
<i>Zajmovi i potraživanja:</i>				
- Zajmovi i potraživanja od komitenata	-	1.654.807	1.694.817	3.349.624
- Vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	31.102	29.824	-	60.926
	31.102	1.684.631	1.694.817	3.410.550
Finansijske obveze				
<i>Finansijske obveze koje se drže po amortiziranom trošku:</i>				
- Tekući računi i depoziti od komitenata	-	-	5.396.296	5.396.296
- Zajmovi	-	-	25.803	25.803
	-	-	5.422.099	5.422.099

Bilješke uz finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drugčije naznačeno)

Pretpostavke korištene kod procjene i mjerena fer vrijednosti pojedinih finansijskih instrumenata za 2023. godinu temelje se na zahtjevima MSFI 13, primjenjujući metodologiju razvijenu na nivou UniCredit Grupe.

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obveza uključene gore u kategorije za Nivo 2 i Nivo 3 utvrđene su prema opće prihvaćenim modelima procjenjivanja na osnovu analize diskontiranih novčanih tokova, s diskontnom stopom kao najznačajnijim ulaznim podatkom, a koja odražava kreditni rizik ugovornih strana i koncept rizika neutralnog "Probability of Default" pristupa baziranog na tržišnim parametrima koji je uveden s ciljem utvrđivanja fair vrijednosti ograničavajući ovisnost o internim parametrima. Navedeni pristup nema utjecaja na metodologiju procjene, ali ima na kreditne parametre kalkulacije. Parametri koji su uključeni u izračun su tržišna premija i korelacija povrata aktive i tržišta.

Za potrebe razvrstavanja instrumenata u hijerarhije fer vrijednosti (Nivo 2 ili Nivo 3), uspostavljena je granična vrijednost limita/materijalnosti razlike između bezrizične fer vrijednosti i ukupne fer vrijednosti. Ako je utvrđena razlika jednaka ili veća od 5% instrument se svrstava u Nivo 3. Shodno navedenom ako se ukupna fer vrijednost i ne razlikuje značajno od nerizične fer vrijednosti (manje od 5%), instrument se svrstava u Nivo 2.

U tablici su prikazani izračuni fer vrijednosti za prihodujuće zajmove i depozite od komitenata s fiksnom i varijabilnom kamatnom stopom. Fer vrijednost neprihodućih zajmova komitentima se izjednačava s knjigovodstvenim vrijednostima.

41.3 Usuglašavanje mjerena fer vrijednosti Nivoa 3

Za vlasničke vrijednosnice u Bosni i Hercegovini koje nemaju cijenu na aktivnom tržištu, fer vrijednost se ne može pouzdano izmjeriti. Iste se vrednuju po trošku stjecanja i nemaju materijalan utjecaj na finansijska izvješća Banke.

42. ODOBRAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠĆA

U skladu sa ugovorom o reviziji godišnjeg izvješća, grupnog paketa i regulatornih izvještaja za Agenciju za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine za 2023. godinu banka je ugovorila sa KPMG B-H d.o.o. iznos od 180.012 KM bez uključenog PDV-a i troškova (2022: 156.804 KM bez uključenog PDV-a i troškova).

U skladu sa ugovorom o procedurama ograničenog uvida u kvartalne izvještaje za Q1, Q2 i Q3 za 2023. godinu, banka je ugovorila sa KPMG B-H d.o.o. iznos od 107.774 KM bez uključenog PDV-a i troškova (2022: 93.879 KM bez uključenog PDV-a i troškova).

U skladu sa ugovorom o reviziji usklađenosti banke sa kovenantima iz ugovora o kreditima i usklađenosti Banke s procedurama za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorističkih aktivnosti banka je ugovorila sa KPMG B-H d.o.o. iznos od 13.696 KM bez uključenog PDV-a i troškova (2022: 11.930 KM bez uključenog PDV-a i troškova).

U skladu sa ugovorom o reviziji informacionih sistema za 2023. godinu (obavezno izvještavanje Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine) banka je ugovorila sa KPMG B-H d.o.o. iznos od 20.462 KM bez uključenog PDV-a i troškova (2022: 12.713 KM bez uključenog PDV-a i troškova).

Ukupni iznos potrošen na reviziju i druge usluge povezane s davanjem mišljenja u 2023. godini je iznosio 321.944 KM bez PDV-a i troškova (2022: 275.326 KM bez uključenog PDV-a i troškova).

Finansijska izvješća na stranicama 36. do 141. su odobrena od strane Uprave dana 16. veljače 2024. godine za podnošenje Nadzornom odboru:

Predsjednica Uprave
Amina Mahmutović

Član Uprave za Upravljanje financijama
Zvonimir Čolak

Dodatak A

Adrese i telefoni

UPRAVA

Adresa	Kardinala Stepinca b.b. Mostar
Telefon	00387 (0) 36 312 112
Fax	00387 (0) 36 356 227
CENTRALA	00387 (0) 36 312 112 00387 (0) 36 312 116
MALOPRODAJA	00387 (0) 36 312 112
Korporativno i investicijsko bankarstvo	00387 (0) 33 491 708
Upravljanje rizicima	00387 (0) 36 312 112
Upravljanje financijama	00387 (0) 36 312 112
Podrška bankarskom poslovanju	00387 (0) 36 312 112

Dodatak B

Poslovna mreža UniCredit Bank d.d. na dan 31. prosinca 2023. godine

Poslovnica/adresa	Adresa	Mjesto	PTT	Telefon
REGIJA MOSTAR				
Poslovnica 1 u Mostaru (Mepas)	Križanje ulica Kardinala Stepinca i ulice Kneza Višeslava	Mostar (Mepas mall)	88000	036 356 277 036 356 545
Poslovnica 2 u Mostaru - Mostarka	Dubrovačka 4	Mostar (Mostarka)	88000	036 325 702 036 323 424
Poslovnica 3 u Mostaru - Revija	Mostarskog bataljona 4	Mostar (Revija)	88000	036 501 412 036 501 418
Poslovnica 5 u Mostaru (Rondo)	Kralja Petra Krešimira IV B2	Mostar (Rondo)	88000	036 333 902 036 333 902
Poslovnica u Čapljini	Gojka Šuška bb	Čapljina	88300	036 810 712 036 810 710
Poslovnica u Stocu	Hrvatskih branitelja bb	Stolac	88360	036 858 444 036 853 306
Poslovnica u Neumu	Dr. Franje Tuđmana bb	Neum	88390	036 880 149 036 880 149
Poslovnica u Čitluku	Bročanski trg 1	Čitluk	88260	036 640 439 036 640 435
Poslovnica u Konjicu	Trg Državnosti Alije Izetbegovića bb	Konjic	88400	036 712 430 036 712 438
REGIJA ZAPADNA HERCEGOVINA				
Poslovnica u Grudama	Dr. Franje Tuđmana br. 124	Grude	88340	039 660 123 039 660 746
Poslovnica 1 u Širokom Brijegu	Fra Didaka Buntića 13	Široki Brijeg	88220	039 702 532 039 705 546
Poslovnica u Ljubuškom	Ulica IV. Brigade HVO Stjepana Radića br.63	Ljubuški	88320	039 831 340 039 835 933
Poslovnica u Livnu	Kralja Tvrta bb	Livno	80101	034 208 222 034 208 220
Poslovnica u Tomislavgradu	Brigade Kralja Tomislava bb	Tomislavgrad	80240	034 356 201 034 356 209
Poslovnica u Posušju	Fra Grge Martića 28	Posušje	88240	039 685 413 039 685 157
REGIJA SREDNJA BOSNA				
Poslovnica u Vitezu	Petra Krešimira IV	Vitez	72250	030 717 410 030 718 746
Poslovnica u Uskoplju	Bana Jelačića bb	Uskoplje	70240	030 496 596 030 494 181
Poslovnica u Donjem Vakufu	770 Slavne Brdske brigade 23	Donji Vakuf	70220	030 259 661 030 259 660
Poslovnica u Novom Travniku	Kralja Tvrta bb	Novi Travnik	72290	030 795 500 030 795 500
Poslovnica u Fojnici	Mehmeda Spahe 18	Fojnica	71270	030 547 022 030 547 022
Poslovnica 1 u Travniku	Bosanska 56	Travnik	72270	030 547 017 030 547 012
Poslovnica u Jajcu	Maršala Tita bb	Jajce	70101	030 654 564 030 654 561
Poslovnica u Rami	Kralja Tomislava bb	Rama	88440	036 770 919 036 771 990
Poslovnica u Bugojnu	Zlatnih ljljana 16	Bugojno	70230	030 259 577 030 259 576
Poslovnica u Kiseljaku	Josipa Bana Jelačića bb	Kiseljak	71250	030 877 122 030 877 122

Dodatak B

Poslovna mreža UniCredit Bank d.d. na dan 31. prosinca 2023. godine

Poslovница/adresa	Adresa	Mjesto	PTT	Telefon	
REGIJA ZENICA					
Poslovница u Žepču	Stjepana Tomaševića bb	Žepče	72230	032 887 904	032 887 904
Poslovница 1 u Visokom	Branilaca 20a	Visoko	71300	032 730 057	032 730 061
Poslovница u Zenici	Školska bb	Zenica	72000	032 449 340	032 449 340
Poslovница 1 u Zenici	Londža 81	Zenica	72000	032 202 623	032 202 620
Poslovница u Kaknju	Alije Izetbegovića bb	Kakanj	72240	032 557 212	032 557 211
Poslovница u Tešnju	Braće Pobrić bb	Tešanj	74260	032 665 197	032 665 197
Poslovница u Jelahu	Mustafe Ćemana 7	Jelah	74264	032 667 892	032 667 892
Poslovница u Brezi	Alije Izetbegovića 80	Breza	71370	032 786 014	032 786 012
Poslovница u Zavidovićima	Pinkasa Bandta bb	Zavidovići	72220	032 869 200	032 869 200
Poslovница u Varešu	Zvijezda 63	Vareš	71330	032 848 032	032 848 031
Poslovница u Olovu	Branilaca 17	Olovo	71340	032 829 530	032 829 530
Poslovница u Mađlaju	Aleja Ilijana bb	Maglaj	74250	032 609 811	032 609 810
REGIJA BIHAĆ					
Poslovница u Bihaću	Ulica V. Korpusa bb	Bihać	77000	037 229 280	037 229 970
Poslovница 1 u Bihaću	Bosanska bb	Bihać	77000	037 229 988	037 229 270
Poslovница u Velikoj Kladuši	Maršala Tita 23	Velika Kladuša	77230	037 776 606	037 776 600
Poslovница 1 u Cazinu	Cazinskih brigada bb	Cazin	77220	037 515 024	037 515 021
Poslovница u Bosanskoj Krupi	511. Slavne brdske brigade bb	Bosanska Krupa	77240	037 476 880	037 476 880
Poslovница 1 u Sanskom Mostu	Trg oslobođilaca bb	Sanski Most	79260	037 688 547	037 688 543
REGIJA SARAJEVO					
Poslovница 1 u Sarajevu	Maršala Tita 48	Sarajevo	71000	033 253 383 033 253 378	033 253 372
Poslovница 4 u Sarajevu	Alipašina 45a	Sarajevo (Ciglane)	71000	033 560 790	033 560 795
Poslovница 12 u Sarajevu	Zelenih beretki 24	Sarajevo	71000	033 491 636	033 491 600
Poslovница 16 u Sarajevu	Zmaja od Bosne 4	Sarajevo (hotel Holiday)	71000	033 252 288	033 491 754
Poslovница 7 u Sarajevu	Trg međunarodnog prijateljstva 14	Sarajevo	71000	033 776 130	033 776 134
Poslovница 17 u Sarajevu	Džemala Bijedića b.b. (PC Capital Tower)	Sarajevo (Otoka)	71000	033 721 815	033 721 800
Poslovница 18 u Sarajevu	Zmaja od Bosne 74	Sarajevo	71000	033 727 022	033 727 021

Dodatak B

Poslovna mreža UniCredit Bank d.d. na dan 31. prosinca 2023. godine

Poslovница/adresa	Adresa	Mjesto	PTT	Telefon	
Poslovница 19 u Sarajevu	Mustafe Kamerića 5	Sarajevo (Dobrinja)	71320	033 775 851	033 775 851
Poslovница u Vogošći	Igmanska 60	Vogošća	71320	033 476 361	033 476 360
Poslovница na Ilijadi	Mala Aleja 10	Ilijada	71210	033 776 140	033 776 157
Poslovница u Hadžićima	Hadželi 177	Hadžići	71240	033 475 396	033 475 390
REGIJA TUZLA					
Poslovница 1 u Tuzli	Džafer Mahala 53-55	Tuzla	75000	035 259 059	035 259 037
Poslovница 2 u Tuzli	Armije BiH 3	Tuzla	75000	035 306 478	035 306 472
Poslovница u Gradačcu	Ulica šehida 1	Gradačac	76250	035 822 501	035 822 501
Poslovница u Lukavcu	Kulina Bana 2	Lukavac	75300	035 551 331	035 551 331
Poslovница u Gračanici	22 Divizije bb	Gračanica	75320	035 701 471	035 701 470
Poslovница u Srebreniku	Bosanskih Branilaca bb	Srebrenik	75350	035 646 093	035 646 093
Poslovница u Živinicama	Ulica Oslobođenja bb	Živinice	75270	035 743 143	035 743 143
Poslovница u Kalesiji	Trg šehida bb	Kalesija	75260	035 610 111	035 610 110
REGIJA POSAVINA					
Poslovница u Orašju	Treća ulica broj 47	Orašje	76270	031 716 713	031 716 713
Poslovница u Odžaku	Titova 17	Odžak	76290	031 716 707	031 762 437
Poslovница u Brčkom	Bosne Srebrenе 7b	Brčko	76120	049 233 760	049 233 760
REGIJA BANJA LUKA					
Poslovница u Banja Luci	I Krajiškog korpusa br 37	Banja Luka	78000	051 348 063	051 348 063
Poslovница u Prijedoru	Zanatska bb	Prijedor	79101	052 240 764	052 240 764
Poslovница u Doboju	Kralja Dragutina 2a	Doboj	74000	053 209 402	053 209 401
Poslovница u Bijeljini	Majora Dragutina Gavrilovića 2 - ulaz s ulice Svetog Save	Bijeljina	76300	055 225 090	055 225 080

